Dicționar ilustrat huțul-ucrainean-român

Ілюстрований гуцульсько-українсько-румунський словник

PROIECT CO-FINANȚAT DE:

Administrația Fondului Cultural Național

Editura HUȚULII

2021

Coperta: Vasile POPOVICI
Pîrvu IONICĂ

Coperta 1: *Maria Popovici (Ţuţa), născută în anul 1933*; foto: Felician Săteanu

Coperta 2: *Port popular şi îndeletniciri la huţuli;* foto: colecţia Yaroslav Zelenchuk

Portrete, Valea Ruscovei, Maramureş; foto: colecţia Dumitru Holdiş

Biserica de lemn - Prima Biserică din Repedea, Maramureş, construită în perioada 1411-1413, demolată în anul 1960; grafică: Petro Hriţuk, colecţia Vasile Popovici

Colectivul de redacţie:
Vasile POPOVICI
Pîrvu IONICĂ
Ioan Mircea Farcaş
Ivan Zelenchuk
Yaroslav Zelenchuk

Repedea, str. Tomnatic, nr.573/a, 437240;
Maramureş, România
Email: editurahutulii@gmail.com

Director: Vasile POPOVICI
Ehipa tehnică:
Ionică PÎRVU
Maria Cinar-Jiga
Marian Feruţă

Vasile POPOVICI
manager proiect

Ionică PÎRVU
asistent manager

Обкладинка: Василь ПОПОВИЧ
Пирву ЙОНІКЕ

Обкладинка 1: *Марія Попович (Цуца), 1933 року народження;* світлина: Фелічіан Сетяну

Обкладинка 2: *Народне вбрання та ремесла у гуцулів;* світлина: колекція Ярослав Зеленчук
Портрети, Долина Рускова, Марамуреш; світлина: колекція Дмитро Холдіш

Дерев'яна церква – Перша церква в с. Репедя, Марамуреш, побудована в період 1411-1413 рр., знесена в 1960 р.; графіка: Петро Грицук, колекція Васил Попович

Редакційний колектив:
Василь ПОПОВИЧ
Пирву ЙОНІКЕ
Йоан Мірча Фаркаш
Іван Зеленчук
Ярослав Зеленчук

с. Репедя, вул. Томнатік нр. 573/а,
437240; Марамуреш, Румунія;
Електронна пошта:
editurahutulii@gmail.com

Директор: Василь ПОПОВИЧ
Технічна команда:
Йоніке ПИРВУ
Марія Чінар-Жіґа
Мар'ян Феруце

Василь ПОПОВИЧ
менеджер проєкту

Пирву ЙОНІКЕ
асистент менеджера

DICȚIONAR ILUSTRAT HUȚUL-UCRAINEAN-ROMÂN
Ілюстрований гуцульсько-українсько-румунський словник

PROIECT CO-FINANȚAT DE:

Administrația Fondului Cultural Național

„Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării”.

Editura HUȚULII

2021

PREFAŢĂ

Regiunea etnografică Huţulşcina este bogată în comori valoroase de artă populară orală, de literatură colectivă de ficţiune şi de creativitatea muzicală a oamenilor. Datorită dialectului local, Huţulşcina a păstrat până în prezent cunoaşterea vieţii şi a naturii, a vechilor culte şi credinţe, precum şi amprenta gândurilor, ideilor, trăirilor şi experienţelor, a fanteziei popular-poetice a lumii. Acestea şi-au găsit expresie în numeroase cântece, legende, basme, proverbe şi zicători, în cadrul cărora un loc proeminent îl ocupă cântecele huţule – „kolomeike" şi cântecele-cronică. Diversitatea genurilor de folclor le-a dat posibilitatea de a „trăi" sute de ani, transmise din gură în gură, din generaţie în generaţie. În acest context, putem vorbi despre adevăratul fenomen al artei populare orale din regiunea Huţulşcina, ca regiune istorică şi etnografică de sine stătătoare.

Alături de arta populară orală, în regiunea Huţulşcina a apărut şi arta populară scrisă: texte în limba ucraineană, scrise în graiul huţul. Dacă arta populară orală datează din timpuri străvechi, istoria scrierii textelor în dialectul huţul are doar câteva sute de ani.

Dintre scriitorii şi poeţii ucraineni remarcabili, merită menţionat, în primul rând, Ivan Franko, care a folosit adesea perle ale limbii vorbite ucrainene, în special ale dialectului huţul, în operele sale literare. Într-una dintre scrisori, Ivan Franko a scris despre importanţa existenţei artei populare orale: "Este îmbucurător faptul că tineretul talentat s-a ridicat în spirit şi a dobândit dorinţa de activitate creativă plină de viaţă în beneficiul Ucrainei natale".

Despre fenomenul artei populare orale huţule au scris: cercetătorul regiunii Huţulşcina, Volodemer Şuhevici, scriitorul ucrainean

ПЕРЕДМОВА

Гуцульський етнографічний регіон багатий цінними скарбами усної народної творчості, колективною художньою літературною та музичною творчістю народу. Саме завдяки місцевому мовному діалекту Гуцульщина зберегла для сучасності знання про життя і природу, давні культи і вірування, а також відбиток світу думок, уявлень, почуттів і переживань, народно-поетичної фантазії. Вони знайшли свій вираз в численних піснях, легендах, казках, переказах, прислів'ях та приказках, де чільне місце займають гуцульські коломийки та співанки-хроніки. Різноплановість жанрів фольклору дала можливість «прожити» їм сотні років, передаючись з уста в уста, від покоління до покоління. В цьому контексті можна говорити про справжній феномен усної народної творчості Гуцульщини як самобутнього історико-етнографічного регіону.

Поряд із усною народною творчістю, на Гуцульщині появилася також й писемна народна творчість: тексти, написані гуцульською говіркою на українській мові. Якщо усна народна творчість сягає у «сиву давнину», то історія написання текстів гуцульською говіркою налічує всього кілька сотень років.

Серед видатних українських письменників і поетів, у першу чергу варто назвати Івана Франка, який часто використовував перлини української розмовної мови, зокрема гуцульської говірки, у своїх літературних творах. У одному з листів Іван Франко написав про важливість побутування усної народної творчості: «Відрадно, що обдарована молодь піднеслася духом і набралася охоти для живої творчої діяльності на благо рідної України».

Багато про феномен усної народної творчості гуцулів писав дослідник Гуцульщини Володимир Шухевич,

Hnat Hotkevici și scriitorul polonez Stanislav Vinţenz. Ei au folosit cu succes cuvinte din dialectul huțul în opera lor științifică și literară.

De asemenea, scriitorul huțul, aparținând curentului romantic, precursor al renașterii naționale ucrainene a Bucovinei, Iurii Fedkovici, a folosit adesea și dialectul huțul în lucrările sale.

Un proeminent scriitor huțul, personalitate culturală și publică, Petro Șekerek-Donekiv, din satul Holove din regiunea Huțulșcina, a devenit un exponent strălucit al înaltei culturi scrise a huțulilor. El a colaborat personal cu Ivan Franko, Mihail Koțiubinski, Volodimir Hnatiuk, Hnat Hotkevici și Stanislav Vinţenz, dar și cu multe alte personalități creative.

Celebrul roman al lui Petro Şekerek-Donekiv „Dido Ivancik" („Bunicul Ivancik") este un exemplu de neegalat al înaltei culturi scrise a autorului său, sursă primară, păstrată, de graiuri interesante vechi și din acea perioadă ale regiunii Huțulșcina.

"Nuvele din Jabie" de Onufrie Manciuk, autor care este pus la egalitate cu un clasic al nuvelelor, precum Vasile Stefaniuk, "abundă" de cuvinte din dialectul huțul.

Un succesor demn al culturii scrise huțule a fost remarcabila scriitoare huțulă, Paraska Pletka-Horeţvit, din satul Krevorivnea, regiunea Huțulșcina, care în cartea sa, „Povestiri străvechi", precum şi în toate celelalte opere literare, a păstrat o mare bogăţie de graiuri huţule străvechi şi mai actuale ale regiunii Huţulșcina.

De asemenea, merită menționată moștenirea literară a remarcabilului scriitor ucrainean, fost profesor din satul Holove, Mihail Lomaţkii, și a multor alți autori cunoscuți, care și-au scris operele literare în ucraineană folosind în mod considerabil graiurile huțule locale.

український письменник Гнат Хоткевич та польський письменник Станіслав Вінценз. Вони у своїй науковій і літературній творчості вдало використовували слова гуцульської говірки.

Гуцульський письменник-романтик, передвісник українського національного відродження Буковини, Юрій Федькович також у своїх творах часто послуговувався гуцульською говіркою.

Яскравим виразником високої писемної культури гуцулів став видатний гуцульський письменник, культурний і громадський діяч Петро Шекерик-Доників із села Голови на Гуцульщині. Він особисто співпрацював із Іваном Франком, Михайлом Коцюбинським, Володимиром Гнатюком, Гнатом Хоткевичем і Станіславом Вінцензом та багатьма іншими творчими особистостями.

Відомий роман Петра Шекерика-Доникового «Дідо Иванчік» є неперевершеним зразком високої писемної культури його автора, збереженим першоджерелом давніх і тогочасних цікавих говірок Гуцульщини.

«Жьиб'ївські новели» Онуфрія Манчука, якого ставлять на один щабель із таким класиком новелістики як Василь Стефаник, також «рясніють» словами з гуцульської говірки.

Гідним продовжувачем писемної культури гуцулів була видатна гуцульська письменниця Параска Плитка-Горицвіт із села Криворівня на Гуцульщині, яка в своїй книзі «Старовіцкі повісторькє», та всіх інших літературних творах, зберегла велике багатство давніх і сучасних гуцульських говірок Гуцульщини.

Варто також назвати літературну спадщину видатного українського письменника, колишнього вчителя із села Голови Михайла Ломацького та багатьох інших відомих авторів, які писали свої літературні твори українською мовою із значним використанням місцевих гуцульських говірок.

Studiile de dialectologie dedicate dialectului huțul al limbii ucrainene au condus la publicarea a numeroase dicționare de graiuri huțule.

Încă din anii 1899-1908, Volodimir Șuhevici, un cunoscut personaj public, etnograf, pedagog și publicist ucrainean, membru cu drepturi depline al Societății Științifice "Taras Șevcenko", a prezentat un scurt dicționar de cuvinte huțule în monografia sa, "Regiunea Huțulșcina: în 5 părți".

La un moment dat sau altul, dialectologi de frunte au fost mereu interesați de dialectul huțul. Lucrările lui Bronislav Kobileanski, Stepan Grabeț și Fedot Jilko au fost dedicate dialectului huțul. În 1938, lucrarea lui Ivan Pankevici „Dialectele ucrainene din Rusia Subcarpatică și regiunile adiacente: cu adăugarea a 5 hărți dialectologice; Partea I. Sunet și morfologie" a fost publicată la Praga.

Dintre aceștia, un loc proeminent îl ocupă figura lui Jan Janow, filolog polonez, doctor în filologie, membru al Academiei Poloneze de Științe, originar din raionul Kaluș, care și-a dedicat o parte din viața sa din perioada interbelică studiului dialectului huțul. După moartea cercetătorului, amplul său material lexical dialectologic a fost inclus în Dicționarul Huţul „Slownik huculski", editat de Jan Rieger, care a fost publicat la Cracovia în 2001.

Dicționare ale dialectului huțul au fost publicate sub îndrumarea unor cunoscuți dialectologi ucraineni.

În anul 1997 a fost tipărită cartea "Graiurile huțule. Un scurt dicționar", sub coordonarea Iaroslavei Zakrevska, a autorilor Halina Huzar, Uliana Iedlinska, Vasile Zelenciuk și Natalia Hobzei.

Tot în 1997, la München a fost publicată o carte de Oleksa Horbaci "Graiul huțul din Bucovina de Sud şi dicţionar dialectal al satului Brodina, județul Suceava (România)" unde, pe lângă cuvinte din localitatea Poienile de sub Munte, județul Maramureș, au fost incluse şi

Діалектологічні дослідження гуцульського діалекту української мови привели до видання ряду словників гуцульських говірок.

Ще в 1899-1908 роках відомий український громадський діяч, етнограф, педагог і публіцист, дійсний член Наукового товариства імені Тараса Шевченка Володимир Шухевич у своїй монографії «Гуцульщина: в 5 частинах» подав короткий словничок гуцульських слів.

У свій час провідні діалектологи завжди цікавилися гуцульською говіркою. Праці Броніслава Кобилянського, Стефана Грабця, Федота Жилка були присвячені гуцульському діалекту. У 1938 році в Празі виходить робота Івана Панькевича «Українські говори Підкарпатської Руси і сумежних областей: З приложенням 5 діялектологічних мап: Частина І. Звучня і морфологія».

Серед них чільне місце займає постать Яна Янова, польського філолога, доктора філологічних наук, члена Польської академії наук, уродженця Калущини, який частину свого життя в міжвоєнний період присвятив дослідженням гуцульської говірки. Вже після смерті дослідника його великий діалектичний лексичний матеріал увійшов до Гуцульського словника «Slownik huculski» під редакцією Яна Рігера, що побачив світ в Кракові аж в 2001 році.

Під керівництвом відомих українських діалектологів були видані словники гуцульської говірки.

У 1997 році вийшла друком книга «Гуцульські говірки. Короткий словник», під редакцією Ярослави Закревської, укладачів Галини Гузар, Уляни Єдлінської, Василя Зеленчука та Наталії Хобзей.

Того ж 1997 року, в Мюнхені, опублікована книга Олекси Горбача «Південнобуковинська гуцульська говірка і діалектний словник села Бродина, повіту Радівці (Румунія)», куди, окрім слів з села Поляни на Мармарощині, були поміщені й

cuvintele pe care autorul le-a consemnat în localitatea Milișăuți din județul Suceava. Tot la München, în 2001 a fost publicat „Dicționarul graiului huțul din Transcarpatia" de Ivan Jehuț și Iurii Pipaș.

În anul 2002 a apărut cartea "Mitologia huțulă. Dicţionar etnolingvistic" de Natalia Hobzei.

În anul 2003, Nicolae Pavliuc și Ion Robciuc au prezentat lucrarea „Dialectele ucrainene ale României", unde sunt prezentate cuvinte ale dialectului huțul al limbii ucrainene.

În anul 2004, în orașul Nyíregyháza din Ungaria, a ieșit lucrarea studiului lexicografic al lui Alexa Beuca „Dicționar-monument. Dicţionar dialectal al comunei Poienile de sub Munte din judeţul Maramureş".

În anul 2005, la Ujhorod au fost publicate „Materiale pentru dicționarul graiurilor huțule din Kosivska Poleana și Rosișka din raionul Rahiv, regiunea Transcarpatia" de Iurii Pipaș și Boris Halas.

În anul 2007, în orașul Kiev, a apărut „Manual de conversație «Anu» - dialectul huțul în ucraineană, polonă, rusă" de Yaroslav Zelenchuk și Oksana Rebaruk.

În anul 2008, a fost publicată cartea lui Nicolae Hrițak „Comori ale graiului huțul: Rosișka".

În același an, 2008, Nicolae Lesiuk a publicat cartea „Lumea lingvistică a actualului sat Kovalivka din Galiția, raionul Kolomeia".

Tot în anul 2008, în cadrul seriei Caseta dialectologică a fost publicată lucrarea Tatianei Iastremska „Păstoritul tradițional huțul".

În anul 2012, Halena Hreciuk a publicat „Un dicționar explicativ al graiurilor huțule din raionul Verhovina, regiunea Ivano-Frankivsk".

În anul 2013 este tipărită cartea „Lumile huțule. Lexicon", editată de Natalia Hobzei, aranjată de Tatiana Iastremska, Oksana Simovici, Hanna Didek-Meuș.

слова, записані ним у селі Милешівці на Сучавщині. Також у Мюнхені в 2001 році вийшов «Словник гуцульського говору в Закарпатті» Івана Жегуца та Юрія Піпаша.

У 2002 році з'явилася книга «Гуцульська міфологія. Етнолінгвістичний словник» Наталії Хобзей.

У 2003 році Микола Павлюк та Іван Робчук презентують роботу «Українські говори Румунії», де подають слова гуцульського діалекту української мови.

У 2004 році в Угорщині, в місті Ніредьгаза, вийшла праця лексикографічної студії Олекси Бевки «Словник-пам'ятник. Діалектний словник села Поляни Мараморошського комітату».

У 2005 році в Ужгороді надруковані «Матеріали до словника гуцульських говірок Косівська Поляна і Росішка Рахівського району Закарпатської області» Юрія Піпаша та Бориса Галаса.

У 2007 році в місті Київ світ побачив «Розмовник «Ану» – гуцульська говірка українською, польською, російською» авторства Ярослава Зеленчука і Оксана Рибарук.

У 2008 році вийшла книга Миколи Грицака «Скарби гуцульського говору: Росішка».

Того ж 2008 року Микола Лесюк видає книгу «Мовний світ сучасного галицького села Ковалівка, Коломийського району».

Також у 2008 році в серії Діалектологічна скриня виходить робота Тетяни Ястремської «Традиційне гуцульське пастухування».

У 2012 році Галина Гречук видає «Тлумачний словничок гуцульських говірок Верховинського району Івано-Франківської області».

У 2013 році надрукована книга «Гуцульські світи. Лексикон» під редакцією Наталії Хобзей, упорядників Тетяни Ястремської, Оксани Сімович, Ганни Дідик-Меуш.

În anul 2014 apare “Dicționarul graiurilor huțule ale satelor Ricica şi Iavoriv” de Maria Astafieva și Hanna Voronici.

În 2017 Petro Havuka publică “Dicționarul explicativ al graiurilor huțule”, care conține peste 20.000 de cuvinte.

Remarcând importanța mare în studiul dialectelor limbii ucrainene, în cadrul cooperării pe termen lung ucraineano-române, în anul 2021 a început implementarea proiectului în vederea realizării „Dicţionarului ilustrat huţul-ucrainean-român”, cu sprijinul financiar al Administraţiei Fondului Cultural Naţional din România (AFCN), proiect cofinanţat de Fundația Ucrainenilor Huţuli din România, la iniţiativa şi sub coordonarea lui Vasile Popovici.

“Dicționar ilustrat huțul-ucrainean-român” înseamnă un efort colectiv, o lucrare a unui grup de oameni care reprezintă geografic diferite regiuni ale Huțulșcinei, care oarecum se diferențiază fiecare prin trăsăturile lor specifice, atât prin cultură și tradiții, cât și prin graiul local al dialectului huțul al limbii ucrainene. Acesta nu este un dicționar academic, în sensul deplin al termenului. Aici se regăsesc în jur de 6.000 de cuvinte, atât dintre cele mai răspândite, cât și dintre cele mai rar folosite cuvinte din regiunea Huțulșcina. În lucrarea de față, spre deosebire de alte dicționare, este plasată special o parte semnificativă a germanismelor, românismelor, polonismelor, care sunt incluse în dialectul huțul și sunt utilizate pe scară largă în regiune. Inovația acestei ediții constă în caracterul ilustrativ al acesteia, în care fotografiile vechi și imaginile exponatelor din muzeele private din Ucraina și România sunt folosite pentru vizualizare. Este vorba de muzee precum: Colecția Muzeală „Huțulii Maramureșeni din Repedea” (România) și „Muzeul Etnografic de Obiecte Vechi din regiunea Huțulşcina”, aflat în satul Krevorivnea (Ucraina). În paralel cu publicarea unui exemplar tipărit, s-au continuat lucrările la crearea unei platforme online, cu posibilitatea traducerii online a cuvintelor din dialectul huțul,

У 2014 видрукувано «Словник гуцульських говірок Річки та Яворова» Марії Астаф’євої та Ганни Воронич.

У 2017 році Петро Гавука видає «Тлумачний словник гуцульських говірок», що вміщає понад 20.000 слів.

Вбачаючи велике значення в дослідженні діалектів української мови, в рамках довготривалої українсько-румунської співпраці, в 2021 році розпочинається реалізація проекту для створення «Ілюстрованого гуцульсько-українсько-румунського словника» за фінансової підтримки Національного фонду культури Румунії та при співфінансуванні «Фундації українських гуцулів Румунії» під керівництвом Василя Поповича.

Наш «Ілюстрований гуцульсько-українсько-румунський словник» – це колективна робота групи людей, що географічно представляють різні регіони Гуцульщини, які дещо відрізняються своїми специфічними особливостями, як у культурі і традиціях, так і в місцевому діалекті гуцульської говірки української мови. Це не є академічний словник, у повному розумінні цього визначення. Тут поміщено близько 6-ти тисяч слів, які є як найбільш розповсюдженими, так і найбільш рідкісними на теренах Гуцульщини. У даній праці, на відміну від інших словників, спеціально поміщено значну частину германізмів, румунізмів, полонізмів, які увійшли в гуцульську говірку та широко використовуються в регіоні. Іноваційність видання полягає в його ілюстративності, де для візуалізації використані старі світлини та зображення експонатів з приватних музеїв України і Румунії. Такими музеями стали: «Колекція марморошських гуцулів в Репеді» та «Етнографічний музей старожитностей Гуцульщини» в селі Криворівня. Паралельно з видавництвом друкованого примірника, тривала робота над створенням інтернет-платформи з можливістю онлайн-перекладу гуцульської говірки, що свою чергу

care, la rândul său, va contribui la o comunicare mai strânsă între cele două popoare vecine și va continua relațiile de bună vecinătate între Ucraina și România.

Cuvintele dialectului huțul din regiunea Huțulșcina din Galiția au fost adunate de subsemnaţii, Ivan Zelenchuk, cercetător șef la Parcul Național Natural "Verhovina", doctor în ştiinţe fizico-matematice, etnograf local, originar din satul Zelene, și de către Yaroslav Zelenchuk, șeful departamentului ştiinţific al Parcului Național Natural "Verhovina", etnolog al Parcului Național Natural Carpatic, doctor în ştiinţe istorice, proprietarul „Muzeului Etnografic de Obiecte Vechi din regiunea Huțulșcina", originar din satul Krevorivnea. Lucrând ca cercetători la Filiala "Huțulşcina" a Institutului de Cercetare a Studiilor Ucrainene, din cadrul Ministerului Educației și Științei din Ucraina, care a funcționat în localitatea Verhovina în perioada 1995-2015, am explorat sistematic regiunea etnografică Huţulşcina, în special prin metoda expedițiilor, a cercetărilor de teren. Astfel, pe paginile revistelor naţionale și regionale au fost publicate constant articole ştiinţifice, în care erau consemnate memoriile bătrânilor, ce erau înregistrate în graiurile huțule ale diferitelor așezări ale regiunii.

În timpul expediţiilor, a cercetărilor de teren, ne-am întâlnit cu bătrânii locurilor, care vorbesc dialectul huțul al limbii ucrainene. În timpul cercetărilor de teren în regiunea Huțulșcina, care s-au desfășurat conform conceptului științific al studiilor ucrainene tip expediție de la Institutul de Cercetare a Studiilor Ucrainene, am realizat și înregistrări digitale audio și video ale interviurilor cu respondenții preselectați. În timpul prelucrării materialelor obţinute în cadrul acestor expediţii, am creat texte de interviu cât mai apropiate de graiul huțul înregistrat. Am publicat interviuri tematice ale respondenților noștri în revista de specialitate „Studii ucrainene", revistele

допоможе більш тісному спілкуванні двох сусідніх народів та продовженню добросусідських відносин між Україною і Румунією.

Слова гуцульського діалекту Галицької Гуцульщини зібрані старшим науковим співробітником Національного природного парку «Верховинський», кандидатом фізико-математичних наук, місцевим краєзнавцем, уродженцем села Зелене Іваном Зеленчуком та начальником науково-дослідного відділу Національного природного парку «Верховинський», етнологом Карпатського національного природного парку, кандидатом історичних наук, власником «Етнографічного музею старожитностей Гуцульщини», уродженцем села Криворівня Ярославом Зеленчуком. Працюючи науковими співробітниками Філії «Гуцульщина» Науково-дослідного інституту українознавства Міністерства освіти і науки України, яке діяло у смт. Верховина протягом 1995-2015 років, ми системно досліджували етнографічний регіон Гуцульщини, зокрема методом польових експедицій. Так на сторінках столичних та регіональних журналів систематично публікувалися науково-популярні статті, у яких наводились спогади старожилів, що були записані гуцульськими говірками різних населених пунктів регіону.

Під час проведення польових українознавчих експедицій ми зустрічалися із місцевими старожилами, які розмовляють гуцульською говіркою української мови. Під час польових експедицій на Гуцульщині, які проводили згідно наукової концепції експедиційного українознавства Науково-дослідного інституту українознавства, а також нами були зроблені цифрові аудіозаписи та відеозаписи інтерв'ю наперед відібраних респондентів. Під час обробки матеріалів експедиції створювали тексти інтерв'ю, максимально наближені до зафіксованої гуцульської говірки. Тематичні інтерв'ю наших респондентів ми публікували

regionale „Hutsulşcina”, „Calendarul Huțul” și ziarul raional „Noutăţi din Verhovina”.

Respondenții noștri erau, în special, purtători ai culturii autentice huțule și ai dialectului huțul: Nicolae Zelenciuk din Zelene; Vasilena Huţiniuk din Zelene; Ivan Roşeiuk din Dzembronea; Vasile Tafiiciuk din Iasenivul de Sus; Olexii Venhrin din Zamahora; Ivan Hotici din Verhovina; Vasile Maxemiuc din Iasenivul de Sus; Iurii Ţviliniuk din Zelene; Hanna Pitileak din Ilţi; Dumitru Hondurak din Krevorivnea; Vasile Ostafiiciuk din Verhovina; Eudochia Pavliuk din Krevorivnea; Eudochia Zelenska din Zelene; Ivan Havrişciuk din Verhovina; Maria Dziubak din Şebene; Dumitru Kumlek din Iasenivul de Sus; Ivan Ţviliniuk din Krevorivnea; Nicolae Şkribleak din Bucoveţ; Dumitru Moroşciuk din Holove; Vasile Maxemiuk din Zelene; Ivan Rokişciuk din Iasenivul de Sus; Dumitru Iliuk din Dzembronea; Anastasia Koşeliuk din Verhovina; Mihai Plitka din Krevorivnea; Nicolae Vatuiciak din Iasenivul de Sus; Olexii Daniliuk din Ceretiv; Ivan Slipenciuk din Dzembronea; Ecaterina Slipenciuk din Dzembronea; Dumitru Maxemiuk din Krasnek; Anna Solomiiciuk din Verhovina; Anna Buscaniuk din Krevorivnea; Ivan Maximiuk din Iasenivul de Sus; Andrei Spaskii din Ilţi; Vasilena Zelenciuk din Krevorivnea; Dumitru Biloholovii din Bestreţ; Ivan Paraşciuk din Krevorivnea; Ivan Rohatiniuk din Ilţi; Ivan Vepriiciuk din Vişeu de Sus; Mihai Ferkaleak din Holove; Vasile Biloholovii din Bistreţ; Dumitru Popiuk din Şepit; Dumitru Popiuk din Seleatin; Ivan Iurniuk din Dovhopole; Iurii Semeciuk din Krevopole; Irina Malinovska din Verhovina; Mihai Vandjurak din Verhovina; Vasile Tupiliuk din Krasnek; Mihai Şmadiuk din Lazeşcina; Maria Huliuk din Krasnek; Vasilena Lierş din Bistreţ; Hanna Zelenciuk din Zelene; Parasca Pletka-Horeţvit din Krevorivnea; Mihai Timofiiciuk din Krevopole; Maria Himciak din Verhovina; Maria Şaiivarovska din Krasnoiilea;

у фаховому журналі «Українознавство», регіональних часописах «Гуцульщина», «Гуцульський календар» та районній газеті «Верховинські вісті».

Зокрема, нашими респондентами були носії автентичної гуцульської культури та гуцульської говірки: Микола Зеленчук, с Зелене; Василина Гуцинюк, с. Зелене; Іван Рошеюк, с. Дземброня; Василь Тафійчук, с. В. Ясенів; Олексій Венгрин, с. Замагора; Іван Готич, смт. Верховина; Василь Максим'юк, с. В. Ясенів; Юрій Цвілинюк с. Зелене; Ганна Пітиляк, с. Ільці; Дмитро Гондурак, с. Криворівня; Василь Остафійчук, смт. Верховина; Євдокія Павлюк, с. Криворівня; Євдокія Зеленська, с. Зелене; Іван Гаврищук, смт. Верховина; Марія Дзюбак, с. Шибене; Дмитро Кумлик, с. В. Ясенів; Іван Цвілинюк, с. Криворівня; Микола Шкрібляк, с. Буковець; Дмитро Морощук, с. Голови; Василь Максимюк, с. Зелене; Іван Рокіщук, с. В. Ясенів; Дмитро Ілюк, с. Дземброня; Анастасія Кошелюк, смт. Верховина; Михайло Плитка, с. Криворівня; Микола Ватуйчак, с. В. Ясенів; Олексій Данилюк, с. Черетів; Іван Сліпенчук, с. Дземброня; Катерина Сліпенчук, с. Дземброня; Дмитро Максимюк, с. Красник; Анна Соломійчук, смт. Верховина; Анна Буськанюк, с. Криворівня; Іван Максимюк, с. В. Ясенів; Андрій Спаський, с. Ільці; Василина Зеленчук, с. Криворівня; Дмитро Білоголовий, с. Бистрець; Іван Паращук, с. Криворівня, Іван Рогатинюк, с. Ільці, Іван Вепрійчук, м. Вішео де Сус; Михайло Феркаляк, с. Голови; Василь Білоголовий с. Бистрець; Дмитро Попюк, с. Шепіт; Дмитро Попюк, с. Селятин; Іван Юрнюк, с. Довгополе; Юрій Семечук, с. Кривополе; Ірина Маліновська, смт. Верховина; Михайло Ванджурак, смт. Верховина; Василь Тупилюк, с. Красник; Михайло Шмадюк, с. Лазещина; Марія Гулюк, с. Красник; Василина Лєрш, с. Бистрець; Ганна Зеленчук, с. Зелене; Параска Плитка-Горицвіт, с. Криворівня; Михайло

Dumitru Zuziak din Krasnek; Maria Koşeliuk din Verhovina; Parasca Skumadciuk din Ilţi; Onufrie Romaniuk din Krasnek; Irina Vepriiciuk din Vişeu de Sus; Olexii Matarjuk din Bistreţ ; Illia Şcrundea din Cârlibaba; Eudochia Moroşciuk din Zelene; Hanna Biloholova din Bistreţ; Ivan Iuruk din Bistreţ; Constantin Kosovan din Lopuşna; Vasile Haruk din Krevorivnea; Ivan Huţeniuk din Holove; Nicolae Sokoliuk din Volova; Dumitru Voliniuk din Dzembronea; Maria Zitiniuk din Ilţi; Ivan Guţiniuk din Vişeu de Sus; Vasile Hrimaliuk din Zelene; Katerina Zelenciuk din Zelene şi sute de alţi respondenţi.

O mare parte din cuvintele din zona huţulă din Maramureș și, în special, din zona Valea Ruscovei, au fost adunate de Vasile Popovici, o cunoscută personalitate culturală și publică din România, directorul Casei de Cultură din localitatea Repedea, președintele Fundației Ucrainenilor Huțuli din România, fondatorul singurului muzeu din România dedicat culturii şi tradiţiei huţulilor şi de către cercetătoarea locală, filologa Maria Laver.

Cuvintele părții transcarpatice a regiunii Huțulșcina au fost adunate și rezumate de un cunoscut istoric și filolog local din Kvase, Hafia Kovbasniuk și scriitorul ucrainean, jurnalist emerit al Ucrainei, publicist, redactor și editor, originar din Rahiv, Oleksandr Maslianyk.

Cuvintele din așa-numita regiune Huţulşcina din Bucovina au fost adunate de un jurnalist, scriitor, poet, profesor local, un locuitor al satului Seliatin, originar din regiunea Cernihiv, Anatolii Borodenko.

O parte din cuvintele din teritoriul Sucevei, care se află în Bucovina, au fost adunate de regretatul Iurii Cega, profesor cu experienţă, etnograf local, autor al monografiei „Ulma – o comună de origine etnică huţulă. Studiu monografic. Ediţia I”.

Тимофійчук, с. Кривополе; Марія Хімчак, смт. Верховина; Марія Шайваровська, с. Красноїлля, Дмитро Зузяк, с. Красник; Марія Кошелюк, смт. Верховина; Параска Скумадчук, с. Ільці; Онуфрій Романюк, с. Красник; Ірина Вепрійчук, м. Вішеу де Сус; Олексій Матаржук, с. Бистрець, Ілля Шкрундя, с. Кірлібаба; Євдокія Морощук, с. Зелене; Ганна Білоголова, с. Бистрець, Іван Юрук, с. Бистрець; Констянтин Косован, с. Лопушна; Василь Харук, с. Криворівня; Іван Гуцинюк, с. Голови, Микола Соколюк, с. Волова, Дмитро Волинюк, с. Дземброня, Марія Зітинюк, с. Ільці; Іван Гуцинюк, м. Вішеу де Сус, Василь Грималюк, с. Зелене, Катерина Зеленчук, с. Зелене; та сотні інших респондентів.

Значну частину слів з гуцульської частини Мараморощини та зокрема Рущанської Долини нам зібрали відомий культурний та громадський діяч Румунії, директор будинку культури в селі Кривий, голова Фундації українських гуцулів Румунії, засновник єдиного в Румунії Гуцульського краєзнавчого музею Василь Попович та місцева краєзнавчиня, філологиня Марія Лавер.

Слова Закарпатської частини Гуцульщини зібрали та узагальнили відома краєзнавчиня та філологиня з Квасів Гафія Ковбаснюк та український письменник, Заслужений журналіст України, публіцист, редактор і видавець, уродженець Рахова Олександр Масляник.

Слова з так званої Буковинської Гуцульщини зібрані журналістом, письменником, поетом, місцевим учителем, жителем села Селятин, уродженцем Чернігівщини – Анатолієм Бороденком.

Частину слів з території Сучавщини, що на Буковині, для розмовника зібрав, на жаль, нині покійний Юрій Чига, досвідчений вчитель, місцевий краєзнавець, автор монографії «Ulma – o comună de origine etnică huţulă. Studiu monografic. Ediţia I».

Слова, які притаманні регіону

Cuvintele tipice zonei Valea Vişeului au fost adunate de către cunoscutul activist social din România, umorist şi folclorist huţul, locuitor al comunei Bistra, Dumitru Coreniuc.

Traducerea în limba română a fost realizată de cunoscuta jurnalistă Maria Cinar-Jiga.

În opinia noastră, publicarea acestui „Dicționar ilustrat huţul-ucrainean-român" va contribui la o mai bună conservare a graiurilor huțule ale limbii ucrainene, va stimula necesitatea fixării lor în scris, în diferite așezări ale regiunii Huțulşcina și va ajuta la continuarea colectării de material dialectologic în zonele regiunii etnografice huţule. De asemenea, va reflecta specificul istoric și etnografic regional, care oferă o colecție de cuvinte huţule valoroase despre monumentele importante naturale și ecologice ale Carpaților Huțuli, despre vechile comori de cultură materială și spirituală ale regiunii Huțulşcina, unde izolarea naturală şi distanța semnificativă de marile orașe ale regiunii au contribuit în mod obiectiv la păstrarea unicității lingvistice și a identităţii artistice a regiunii Huțulşcina.

Ivan Zelenchuk, doctor în ştiinţe fizico-matematice, cercetător principal al Parcului Naţional Natural „Verhovena", Ucraina

Yaroslav Zelenchuk, doctor în ştiinţe istorice, şef al departamentului ştiinţific al Parcului Naţional Natural „Verhovena", Ucraina

Вишівської Долини, зібрав відомий український громадський діяч Румунії, гуцульський гуморист і фольклорист, житель села Бистрий, Дмитро Коренюк.

Переклад на румунську мову здійснила відома журналістка Марія Чінар – Жіґа.

На нашу думку, видання цього «Ілюстрованого гуцульсько-українсько-румунського словника» буде сприяти кращому збереженню гуцульських говірок української мови, стимулюватиме до потреби їх письмової фіксації в різних населених пунктах Гуцульщини та продовженню збору діалектологічного матеріалу на теренах гуцульського етнографічного регіону. Він також відображатиме регіональну історико-етнографічну специфіку, що передбачає зібрання цінних гуцульських слів про визначні пам'ятки природи і екології Гуцульських Карпат, давніх скарбів матеріальної і духовної культури Гуцульщини, де природна ізольованість, значна віддаленість від великих міст регіону об'єктивно сприяли збереженню живої мовної унікальності і мистецької самобутності гуцульського регіону.

Іван Зеленчук, кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник НПП «Верховинський»

Ярослав Зеленчук, кандидат історичних наук, начальник наукового відділу НПП «Верховинський»

INTRODUCERE

Prin această lucrare, doresc să transmit tuturor celor care vor lectura acest dicționar dragostea mea pentru zona etnografică Huțulșcina, o zonă emblematică, valoroasă, cu multe comori inestimabile de artă populară orală autentică, pentru literatura şi creativitatea oamenilor care s-au născut şi trăiesc în această zonă mirifică din România şi Ucraina.

Deşi geografic graniţele ne despart, cultura, graiul şi îndeletnicirile transmise de la om la om, din generaţie în generație, ne unesc.

Precizez faptul că acest dicționar nu este o lucrare academică. În el se regăsesc în jur de 6.000 de cuvinte folosite în dialectul huțul, traduse în limba ucraineană şi limba română, fotografii cu exponate sau ilustraţii ce cuprind explicaţii pentru întelegerea cuvintelor.

Vasile Popovici
redactor,
fondator și președinte al
Fundației Ucrainenilor Huțuli din România

ВСТУП

Цією роботою я хочу передати всім, хто читатиме цей словник, свою любов до етнографічного краю Гуцульщина – символічного, цінного краю з багатьма безцінними скарбами автентичного усного народного мистецтва, любов до літератури та творчості людей, які народилися й живуть у цій чудовій місцевості в Румунії та Україні.

Хоча географічно кордони нас розділяють, проте культура, мова та промисли, які передаються від людини до людини, з покоління в покоління, об'єднують.

Зауважу, що цей словник не є науковою роботою. Він містить близько 6 000 слів, які існують в гуцульському діалекті, перекладених українською та румунською мовами, а також фотографії з експонатами чи ілюстрації, які містять пояснення для розуміння слів.

Василь Попович
редактор,
засновник і голова
Фундації гуцульських українців Румунії

А

Гуцульською говіркою/Graiul huţul	Українською/Ucraineană	Румунською/Română
абецадло	абетка	alfabet, abecedar
авто	автомобіль	automobil, maşină
агі	ой (вигук здивування)	aha!, aşa!
ади гезде	ось тут	iată aici
ади генде	он там	dincolo
ади йо	точно так	chiar aşa
ає	невже	oare?, e posibil?, este cu putinţă?, într-adevăr?
ає йо	таки	astfel, aşa
айбо	але	dar, însă
алярм	сигнал, тривога	alarmă, semnal
алярмово	швидко, негайно, терміново	repede, imediat, urgent
амба	швидка смерть	moarte rapidă
амбулянс	медична допомога	ambulanţă, salvare
ампер	відро	găleată
анджєрати	блювати	a vărsa, a vomita
анджінір	інженер	inginer
андрус	злодій	hoţ, pungaş, borfaş, tâlhar
андрути	вафлі	vafe
аніпікочькє	нітрохи	deloc, în nici un caz, nicidecum
антремент	чорнило	cerneală
ану	будь-ласка	vă rog
анцеґи	несправедливі доноси в урядову установу	denunțări nedrepte ale unui decret guvernamental
анцуґ	костюм, швабський однострій	costum şvăbesc
арендарі	євреї	evrei
аркан	бойовий танець опришків	dans popular ucrainean răspândit printre huţuli
арнітка	аніка гірська	Arnica montana, specie de plante din genul Arnica, familia Asteraceae, ce crește în regiunile de munte, împodobind pășunile cu florile ei galbene-aurii.
аршів	лопата	lopată, cazma
асєк	мабуть, напевне	pesemne, probabil, desigur
аусвайс	пропуск, посвідчення	permis de trecere, certificare, atestare
афинничі	зарослі чорниці, чорничник	afine crescute, afiniş
ахати	охкати	a ofta
ачюй	ви це чуєте?	auziţi asta?
ашпруд	малий хлопець	băiat mic
А єк?	А як?	Cum aşa?

А чєй	мабуть, напевно	se pare că, probabil
А шош	А що	Şi ce dacă?
абордовати	підходити	a aborda, a se apropia
авансувати	просуватися	a avansa
авинтура	авантюра	aventură
аворт	аборт	avort
авс	раптова смерть	moarte subită
ага!	ясно, зрозуміло	am înţeles
аґломерація	скупчення, натовп	aglomeraţie
адаптованя	адаптація	adaptare; prelucrare
адекват	адекватний	adecvat, potrivit
аджункт	заступник	adjunct
ади!	ади! виг., дивись, бач, ось, он	ia!, uite, vezi!
адоптовати	приймати	a adopta
академічіян	академік	academician
акац	акація	salcâm
акацовий	акаційвий	de salcâm
актріца	актриса	actriţă
акчепт	прийняття, згода	acceptare
акчептувати	погоджуватися, приймати	a accepta
алкол	алкоголь	alcool
алколік	алкоголік	alcoolic
алколісм	алкоголізм	alcoolism
алфабет	алфавіт	alfabet
амбіціосний	амбітний	ambiţios
анґажамент	зобовязання	angajament
анґажований	найнятий	angajat
анґажувати	наймати	a angaja
анулування	анулювання	anulare
анунц	анонс	anunţ, aviz
анунцувати	анонсувати	a anunţa
апартамент	квартира	apartament
апел	апеляція	apel
апендічіта	апендицит	apendicită
арк, лук	арка	arc
Аршава	Варшава	Varşovia
ас	туз, майстер свого діла	as
аутобаза	автобаза	autobază
аутобіоґрафія	автобіографія	autobiografie
аутобус	автобус	autobuz
аутоґраф	автограф	autograf
аутокар	автобус	autocar
аутократ	автократичний	autocrat, autocratic
ауторізація	авторизація	autorizaţie
аутострада	автомагістраль	autostradă
афектований	неприродний, удаваний	afectat, prefăcut

афини	чорниці	afine
афіш	афіша	afiş
афішований	відомий, публічний	afişat, cunoscut, public
афішоватиси	виставляти себе на показ	a se afişa, a face paradă
африкан	африканець	african
ачетона	ацетон	acetonă

Б

баба	два вали (покоси) трави, скошені із протилежних боків	două rânduri de iarbă, cosită pe laturile opuse
бабец	бабець європейський (Cottus gobio)	zglăvoacă, babă - denumire populară a unui pește dulcicol, de 6–10 cm lungime (maximal 20 cm), din familia cotidelor
бабка	пристрій для клепання коси	batcă (pentru coasă); nicovală mică pe care cosașul își ascute coasa, bătând-o cu ciocanul
бабковатий	бабкуватий	îmbătrânit, zgârcit
баґа	тютюновий нагар у люльці	funingine de tutun într-o pipă
багна	болото, волога місцевість	teren mlăştinoş, umed
багнет	штик-ніж	cuţit baionetă
багниця	Верба козяча (Salix caprea)	salcie căprească
багрівка	червонувата смерекова смола, що використовувалася як жвачка	răşină de molid roşiatică folosită ca gumă de mestecat
баданники	дослідники, науковці	cercetători, oameni de ştiinţă
бадати	обстежувати, перевіряти	a inspecta, a verifica
бадилі	сухі стебла рослин	tulpini uscate de plante
бадлати	випрошувати щось із труднощами	a obţine ceva cu greu
базоватиса	базуватися	a se bizui, a se baza
бай	забава, набуток, гуляння	distracţie, amuzament, petrecere
байбарак	короткий сардак	suman (sardac) scurt
байбарачьок	малий сардак	suman mic
байбардзо	байдуже	indiferent
байка	вигадка	invenţie, minciună, născocire
байлуват	думати, метикувати	a eticheta
байстрюк	позашлюбна дитина	copil din flori, bastard
байфус	розтрата	risipă
бакунт	сплав латуні і срібла	aliaj de alamă și argint
бакунтовий	виготовлений зі сплаву латуні і срібла	realizat dintr-un aliaj de alamă și argint
балаґова	нісенітниця	nonsens, absurditate, stupiditate; neghiobie
балаґурити	плести нісенітниці	a spune baliverne, a vorbi alandala
балакати	говорити	a vorbi, a sporovăi

балія	ванна	baie
балтаг	топірець	toporișcă
бальон	м'яч	minge
бамбетель	лавка зі спинкою	laviţă cu spătar
бамбірінє	замовляння	comandă
бамбірь	чародій	vrăjitor
банда	музичний гурт	grup muzical
бандиґи	нісенітниці, теревені, вигадки	nonsens, absurditate, stupiditate; neghiobie
банєк	горщик великих розмірів	oală mare, droduită
банєнка	сокира великих розмірів	topor de dimensiuni mari
банно	жаль	mâhnire, durere, tristeţe; milă, regret
банти	дерев'яна балка між кроквами на горищі, де коптять м'ясо	grindă de lemn între căpriori în pod unde se afumă carnea
банувати	жаліти	a avea milă, a deplânge, a compătimi
бануш	угорська назва каші з кукурудзяної муки, звареної на сметані	balmoş; mâncare ciobănească făcută din caș dulce de oaie, fiert în lapte (sau în unt) cu puțin mălai
бань	копійка	ban, monedă
баняс	вид пороху для дулової зброї	tip de praf de pușcă pentru armele cu bot
барабуля	картопля	cartof
барильце	невелика дерев'яна бочечка для транспортування рідини	balercă, butoi mic de lemn pentru transportul lichidelor
барки	плечі	umeri
бартка	металевий топірець із довгою ручкою	baltag, topor metalic cu mâner lung
барушниця	іграшка, забавка	jucărie
баршівка	вишитий чоловічий фетровий капелюх	pălărie bărbătească din pâslă brodată
басаманистий	полосатий	în dungi
басаринок	корм, який дають корові при доїнні	hrana dată vacii în timpul mulsului
басаринок	віддяка за послугу	mulţumire pentru un serviciu
басарунок	подарунок	cadou, dar
баталів	збивач масла	batalaucă, vas în care se bate untul
батрія	ліхтарик на батарейках	lanternă pe baterii
батуг, корбач	батіг	bici
батько	хрещений батько	naş de botez
батяр	хлопець хуліган	băiat bătăuş
бахрама	звисаючі китиці в сардаках	ciucurii ce atârnă din suman
бахур	молодий парубок, хлопець	bărbat tânăr, fecior
башити	забавляти	a distra, a amuza, a desfăta
башта	вежа	turn
баюр	шнурок у бисагах	şnurul de la desagi

баяти	замовляти, ворожити, примовляти	a descânta, a face vrăji
бгати	гнути	a apleca, a înclina, a încovoia
бгатиси	згинатися	a se îndoi
бебека	вівця, ягня	oaie, miel
бебелька	заячий, овечий послід	gunoi furajer
бебрюх	великий живіт	burtă mare
бегекало	зневажливо про дяка	dispreţuitor despre cantor
бегекати	невміло співати в церкві	care nu ştie să cânte în biserică
бегів	повістка в армію	chemarea în armată
безграничний	безмежний	nemărginit, neţărmurit, fără graniţe
бездно	небезпечна глибока вода	apă adâncă periculoasă
бездурно	безтямно	nebuneşte
безжалости	безжалісно	fără milă, fără îndurare
безказки	безперечно	indiscutabil
безлечний	безцеремонний	nepoliticos, obraznic, neruşinat
безроботи	безробітний	care şomează
безроги	свині	porci
безселий	безпорадний	neputincios, slab
безсерця	безсердечний	fără inimă, nemilos
безстрячі, непартливий	безталанний	nenorocos, ghinionist
безхмарий, ясно	безхмарний	fără nori, senin
бейок	лампа	bec
бекані	звук, що видає вівця	sunetul unei oi
бензіна	бензин	benzină
бербениця	дерев'яна діжка місткістю 32 л для зберігання гуслінки і бринзи	bărbânţă; butoi din lemn cu o capacitate de 32 litri pentru depozitarea laptelului acru și a brânzei
берва	колода через річку	punte de lemn
бервено	відрізок, кусок дерева	bucată de lemn
бердо	складова частина кросен у ткацькому верстаті	spată; parte integrantă în războaiele de țesut
бердо	урвище, схил	prăpastie; pantă
беривка	дерев’яна діжка місткістю 16 л для зберігання гуслінки і бринзи	butoi din lemn cu o capacitate de 16 litri pentru depozitarea laptelului acru și a brânzei
берівочка	невелика бочечка	un butoi mai mic
берфела	рухома дерев’яна балка для підвішування казана над вогнищем	grindă mobilă de lemn pentru agățarea ceaunului peste vatră
берь	кладка через річку або потік	punte peste un râu sau pârâu
бесіда	розмова	conversaţie, discuţie
бескид	гора із полониною	munte cu pășune
бетегнути	хворіти	a fi bolnav

бец	бузок	liliac
бечка	вербові прутики, що їх посвячують у церкві в передвеликодню Неділю	crenguțe de salcie, care sunt sfințite în biserică în Duminica Floriilor
бечювати	допомагати, коли щось тягнуть	a ajuta când se trage la ceva
бешиґа	нарив, загноєння	erizipel; abces, supurație
бешість	мерзотник	ticălos, nemernic, mârșav
бештанє	сварка, конфлікт	ceartă, conflict
бєзпечитися	покладатися, довірятися	a se baza, a avea încredere
бздура	нісенітниця	prostie
бибкі	лавровий лист	frunză de dafin
бига	миттєвий стан захоплення	stare instantă de încântare
биґарь	палиця	botă, ciomag, baston
бигувати	планувати	a plănui
бийно	небезпечно	periculos
бикані	шлюбний період у оленів	sezonul de împerechere la căprioare
биксан	дебелий, великий чоловік	om gras, mare
билень	бич від ціпа	bici din băț
било	товсте стебло, бадилина	tulpină groasă, lujer, vrej
биндєк	джміль (Bombus)	bondar
бинчети	тихо ревіти	a plânge în liniște
бирложити	розкидати	a împrăștia
бирничі	спущені в долину куски дерева	bucăți de lemn coborâte în vale
бирня	грубий відрізок дерева	bucată aspră de lemn
биров	сільський староста, мер	șeful satului, primar
бирь	звертання до овечої отари в той час, коли хочеш загнати до кошари чи стайні	chemarea turmei de oi atunci când vrei să o aduni la stână
бисаги	з'єднані два мішки, які несуть на плечах (переднє вухо (мішок) на грудях, а заднє	desagi; traistă formată din două părți, care se poartă pe umăr sau pe șa
бити ритьов	фицкати ногами (про коней)	a da din picioare (despre cai)
битлувати	перебувати	a rezista
битяр	забіяка	bătăuș
бицкатисьи	підстрибувати і бігати (про худобу, через укуси комах)	a sări și a alerga (despre vite, prin înțepături de insecte)
бичук	жіноча палиця, тростина	băț de femei; baston
бігатиси	запліднюватися (про корову)	a fertiliza (despre o vacă)
біглий	тямущий, досвідчений	inteligent, experimentat
бігме	заприсягтися, поклястися, забожитися	a jura, a depune jurământ
бігнати	переконувати, доказувати	a convinge, a dovedi
біда	чорт	nenorocire, necaz
бідалах	бідний чоловік	om sărac, sărman
бідало	засідка в дереві	pândă într-un copac
бідашина	кохана	iubită

бідичій	хилий, замучений	istovit, extenuat, sleit de puteri
бідкатиси	жалітися	a se plânge, a se văicări
бідовати	бідувати	a trăi în sărăcie
біждерево	Пижмо звичайне (Tanacetum vulgare L.)	vetrice (denumire populară Tanatetum vulgare); aurata, brancarta, buruiana de ceas rău, buruiana matricii
бізівний	надійний, упевнений	de încredere, pe care te poți baza
бізівно	напевно	categoric, cu siguranță
бізувати	мати силу, могти	a avea putere
бійний	небезпечний	periculos
білеця	білка	veveriţă
білогруд	пронурок біловолий (Cinclus cinclus)	pescărel negru, mierlă de apă
білявина	блондинка	blondă
бірґіли	високі черевики з пряжками	cizme înalte cu catarame
бітанґ	бешкетник	scandalagiu; ștrengar
біх	Бог	Dumnezeu
біци	довга густа вовна на вівці	lână lungă, groasă, de pe o oaie
біциклі	велосипед	bicicletă
бічелувати	оглядати, оцінювати	a inspecta, a evalua
бічі	бігти	a fugi
бішь	попередження, щоб не опаритися гарячим	avertisment pentru a nu te opări
біяй	біжи	a alerga
благий	приємний, милий	bun, liniştit
бластамутити	теревенити	a trăncăni, a pălăvrăgi
блеїти	видавати овечий звук БЕЕ	a behăi
блекіт	глибока вода синього відтінку	apă adâncă de nuanță albastră
блекітка	Білотка альпійська, едельвейс альпійський (Leontopodium alpinum)	floare de colț
блєха	бляха	tablă, tinichea
блєхи	залізна форма для випічки хліба	formă de fier pentru coacerea pâinii
блинькати	вештатися	a hoinări, a umbla haihui
блиск	блискавиця	fulger, trăznet
блиха	блоха	purice
бліхівка	металева кружка	cană de metal
блошіця	клоп	ploşniţă
блуд	розпуста	desfrâu, destrăbălare
блуд	погана орієнтація в просторі	orientare slabă în spațiu
блюдо	тарілка	blid, farfurie mare
блючуторити	розливати неакуратно воду	a turna apa neatent
бляяти	бекати	a behăi
бобрити	розмовляти грубим басом	a vorbi nepoliticos

бовгарь	пастух великої рогатої худоби	păstor de vite
бовдзур	неформовий камінь великого і малого розмірів	piatră neformată de dimensiuni mari și mici
бовт	крамниця	magazin
бовт	дерев'яна палиця, якою на полонині міряли молоко при першому доїнні	un băţ de lemn cu care se măsura laptele la primul muls
бовтати	змішувати рідину	a amesteca lichidul
бовтиці	прикраси у вигляді низок жовтих латунних ґудзиків	bijuterii sub formă de rânduri de nasturi galbeni din alamă
бовч	болото в лісі чи на полонині, де купаються олені	o mlaștină în pădure sau într-o poiană unde se scaldă căprioarele
богачь	багатий чоловік	om bogat
бограч	гуляш	gulaș
богувати	мольфувати	a năpârli
богує	мольфує	năpârlește
бодливий	битливий	care împunge cu coarnele
боєри	весільні гості нареченого, які разом із ним ідуть по наречену	invitații de nuntă ai mirelui, care merg cu el la mireasă
божити	присягати	a jura
божитиси	клястися	a se jura
божкова днина	пісний день	zi de post
божкувати	тримати піст	a ține post
божя ружя	Півонія деревовидна Червона (Full meikouhou)	bujor roșu
боїти	кипіти	a fierbe
бойє	справді	într-adevăr
бойє	згадує	își amintește
бойко	людина не з Гуцульщини	“boico”, persoană care nu este din regiunea Huțulșcina
боклаг	дерев'яна посудина для транспортування рідини	ploscă, vas oval de lemn pentru transportul lichidelor
боклажок	невеличка дерев'яна посудина для транспортування рідини	ploscă mică, vas de lemn mai mic pentru transportul lichidelor
бокончі	черевики для роботи	bocanci, încălțăminte pentru lucru
бокораш	плотар, сплавлювач лісу	plutaș, conducător de plută, cârmaci la plută
бокори	плоти, які сплавляли річкою	plute care plutesc pe râu
бокс	крем для взуття	cremă pentru încălțăminte
бола	хвороба	boală
боли	хвороби	boli
боліголов	трава	iarbă
бомборос	мелькати губами	buze lucioase
бомбояй	дорослий хлопець із дитячим розумом	un băiat adult cu minte de copil

бонка	напасена вівця з великим животом	oaie păscută, cu burta mare
борбіль	перукар	frizer, bărbier
борган	великий камінь	piatră mare
бордюг	мисливський мішок зі шлунка бика	sac de vânătoare din stomacul unui taur
бордюг	шкіряна наплечна сумка	geanta de umăr din piele
бордюг	молоде теля	viţel tânăr
боревка	брусниця	merişor
боржола	змішані спиртні напої: горілка, пиво, вино	băuturi spirtoase mixte: vodcă, bere, vin
борзо	швидко	iute, repede
боришка	картопля	cartof
боришшіник	корж із кукурудзяного борошна і картоплі	turtă din făină de porumb şi cartofi
борньовка	рюкзак	rucsac
бороцки	абрикоси	caise
борсати	тягнути	a trage
борсати	голосно хропіти	a sforăi tare
борта	дупло в дереві	scobitură în copac
бортавіти	дуплавіти	a scobi
борше	швидше	mai repede, mai iute
босорка	відьма	vrăjitoare
бости	буцкати	a împunge cu coarnele
бота	пастуший посох	toiag de cioban
ботей	отара овець	turmă de oi
ботелев	дерев'яний збивач сиру	bătălău, batător de brânză, băţ din lemn
ботилев	пристрій для збивання масла	putinei, vas în care se bate şi se alege untul
бох	Бог	Dumnezeu
бохтер	стрілочник на залізній дорозі	macagiu pe calea ferată
бохтерня	будівля для залізничників	clădirea pentru lucrătorii feroviari
бошка	день посту	zi de post
бошкувати	їсти пісну страву	a mânca de post
боярок	пояс	cingătoare, cordon, curea
бояти	ревнувати	a fi gelos
бра	брате	frate
брай	дерев'яний інстумент в подібності макогона, яким набивають бриндзу в бербениці	brighideu, jintălău, caser (unealtă de lemn cu care se presează brânza în bărbânţă)
брама	міцні дерев'яні ворота	porţi solide de lemn
бранджя	зібрана громада невідомих зовсім людей	o grămadă de oameni total necunoscuţi
бранзолєт	браслет	brăţară

братрура	духовка в печі	cuptor la plită
брацарі	вишивка на рукавах гуцульської сорочки	broderie pe mânecile unei cămăși huțule
брацикатися	сковзатися в болоті	a aluneca în băltoacă, mlaștină
бревіте	свобідно, сміливо	liber, îndrăzneț
бресклий	розтовстілий	îngrășat
брикати	розкидати ногами, особливо під час сну	a da din picioare, mai ales în timpul somnului
брикнути	ударити ногою (для тварин)	lovitură de picior (la animale)
бриндза	полонинський копчений сир із молока овець і корів, дрібно помелений, посолений і щільно спресований для тривалого зберігання	Brânză afumată de la stână, din lapte de oaie și vacă, măcinată fin, sărată și presată strâns pentru păstrare pe termen lung
бриндзарь	джміль	bondar
бриндзольи	рант у взутті	margine încălțăminte
бриндзувати	сходитися в одну хату дуже часто	a se aduna într-o casă foarte des
бриндушьи	шафран Гейфеля	brânduțe
бритванка	сковорода	tigaie
брич	бритва, ніж	briceag, cuțit
бричений	голений	ras
брищінь	сутінки	amurg, înserare
бріва	брова	sprânceană
бріґадирка	кашкет	șapcă, caschetă, chipiu
бріхня	брехня	minciună
бріхня	витівка	minciună, născocire
бріхташка	гаманець, шкіряна сумочка	portofel, geantă din piele
броварня	пивоварня	fabrică de bere
броуза	бікарбонат	bicarbonat
брoцак	рюкзак	rucsac
брумнатний	темний	întunecat, obscur
брьохкай	стріляй сміло	a trage cu îndrăzneală
бубінь	барабан	tambur, tobă
бубка	невелика рана	o rană mai mică
бубонь	великий барабан	tobă mare
бубуцатий	круглолиций, щокастий	cu fața rotundă, osos
бувалий	досвідчений	umblat, călătorit, trecut prin multe
бугдень	будень	zi lucrătoare
будз	полонинський копчений сир із молока овець, корів	brânză afumată din lapte de oaie, vaci
будза	людська голова	cap de om
будзівник	полотно для сиру	pânză pentru brânză
будзьора	вершина гори	vârf de munte
будільнеця	коптельна	afumătoare
буєра	великий шматок чогось	o bucată mare de ceva

бужарня	мала споруда для копчення м'яса	afumătoare, construcție mai mică pentru afumarea cărnii
буженица	копчене м'ясо	carne afumată
буйка	битва	bătaie, luptă
бук	палиця	băț
букова	алкогольний напій	băutură alcoolică
буковина	історичний географічний регіон, розташований на українсько-румунському етнографічному пограниччі	Bucovina, regiune geografică istorică situată la granița etnografică ucraineano-română
букс	вакса	cremă de ghete
букса	скринька для пожертвувань	cutie de donații
букулаї	порода овец	oaia țurcană, bucălaie; rasă de oi
букурія	вибиваний ремінь	cingătoare în relief
булши	більше	mai mult
бульбан	глибока місцина на річці	loc adânc pe râu
бульбук	мильний пузир	bule de săpun
бульгавці	бульки	bule
бунда	куртка-безрукавка	jachetă fără mâneci
бурак	буряк	sfeclă
бурдул	землянка	bordei
бурикання	в той час, коли тварина б'є головою в землю чи в пліт	când animalul se lovește cu capul de pământ sau de o plută
бурінник	молодий ведмідь	urs tânăr
бурка	одна з гуцульських назв картоплі	una din denumirile huțule pentru cartof
буркало	джерело води	sursă de apă
буркнути	вистрілити	a trage un foc de armă, a împușca
буркут	назва місцевості в горах, де є джерело мінеральної води «Буркут»	numele zonei din munți în care există o sursă de apă minerală "Burkut"
бурлак	горло	gât, gâtlej, beregată
бурта	перешкода	piedică, obstacol, dificultate
буртикатиси	перебирати в чому-небудь	a alege, a sorta în ceva
бурч	бик	taur
бурян	бур'ян	buruiană
бусь	попередження для дитини, щоб не впала	obstacol pentru copil pentru a nu cădea
бусько	лелека	barză
бути у самі	визнаватися, бути у повазі	a fi respectat
бутин	робота на лісозаготівлі	butin, exploatare forestieră
бутинарь	робітник-лісоруб	muncitor forestier
бутіти	ревіти низьким голосом	a plânge în liniște
бутля	велика скляна банка з вузьким горлом	borcan mare de sticlă cu gât îngust
бухнишє	місце, яке залишилося від хати	locul rămas din casă

бухня	стара, занедбана хата	o casă veche, în paragină
бучіник	буковий ліс	pădure de fag
буярний	буйний	năvalnic, furtunos, violent

В

вабець	приманка, принада	momeală
ваги	вагівниця	cântar
вагуватиси	сумніватися	a se îndoi, a șovăi
вагуюси	сумніваюся	mă îndoiesc
вадаска	полювання	vânat, vânare, vânătoare
вадитиси	сваритися	a se certa
вадь	або	sau, ori
вай	ой	vai
вайвадорити	кричати	a striga
вайдочітиси	бідкатися, нарікати на життя	a se îngrijora, a se plânge de viață
вайльо	ой, біда	of, ce necaz!
вак	штукатурка	ipsos
вакації	літні канікули	vacanţa de vară
ваколд	необережна і неохайна корова	vacă neîngrijită şi murdară
вакувати	пустувати, бути без нагляду	a zburda, a se zbengui, a fi nesupravegheat
вакувати	штукатурити	a tencui
вакуватиси	звикати	a se desprinde, a se obişnui, a învăţa; a se acomoda
вакурат	якраз	tocmai
валантирош	волоцюга	vagabond
валанцатиси	тинятися без діла	a hoinări fără rost
валашіний	кастрований	castrat
валєти	каструвати	a castra
валило	гідротехнічна споруда для потреб виробництва ліжників	structură hidraulică pentru producţia de paturi
валитиса	валитися	a cădea jos; a se rostogoli
валів	жолоб	jgheab
валовшний	працювитий	harnic, muncitor
валуб	жолоб	jgheab
валуба	лавиця, на якій лежить мертвець	laviţă pe care este aşezat mortul
валуватися	запліднюватися	a fi fertilizat
вар	компот із сушених фруктів	compot de fructe uscate
вар’ят	несповна розуму	a o lua razna
вар’ят	неврівноважений чоловік	om dezechilibrat
вара	небезпечно	periculos
варахолити	галасувати	a face gălăgie, zgomot
варводити	зчиняти галас	a face zarvă
вариш	місто	oraș
варівний	страшний	înspăimântător, groaznic

варінник	глиняний горщик	vas de lut
варіює	сходити з розуму	a înnebuni, a-şi pierde minţile
варке	небезпечне	periculos
варкий	небезпечний	primejdios, periculos
варко	знаходитися в небезпеці	a se afla în pericol
варта	сторожа	pază, strajă
варташ	охоронець	paznic
вартівник	сторож будинку чи церкви	paznicul unei clădiri sau biserici
вартовня	сторожка	vigilent, precaut
варувалиси	побоялися	a se speria
варувати	пильнувати	a veghea, a supraveghea
варуватиси	боятися	a-i fi frică
варуватиси	остерігатися	a fi precaut, a avea grijă
варунково	небезпечно	periculos, primejdios
варцаба	підвіконник	pervaz
варя	зварена страва	mâncare gătită
васерваґа	водяний рівень	nivelul apei
васир	місце лісорубки	loc de muncă pentru tăietorii de lemne
ватаг	старший пастух на полонині	vătaf
ватага	бойова група мужчин	grup de luptă de bărbaţi
ватажєрь	керівник у групі чоловіків	lider într-un grup de bărbaţi
ватажникє	бездомні чоловіки	bărbaţi fără adăpost, pribegi, vagabonzi
ватаман	голова сільської ради, війт	primar
ватерник	приміщення на полонині, де горить вогнище	loc la stână unde arde focul
ватра	вогнище, багаття	foc, vatră
ватришші	місце на землі, де горів вогонь	loc pe pământ unde ardea focul
ватуйка	однорічна коза	capră de un an
вворосі	в купі, разом	împreună, cuplu
вгаменила	заспокоїла	s-a liniştit (ea)
вгаменувавси	заспокоївся	s-a liniştit (el)
вґоїти	вчинити щось погане	a face ceva rău
вгорнутися	одягнутися	a se îmbrăca
вдолину	вниз	în jos
ведколи	відколи	de când
ведлучення	відлучення	despărţire
ведрекатиса	відрікатися	a renunţa la, a se lepăda
ведтак	відтак	apoi, pe urmă, după aceea
вез, штраф	віз	căruţă, car
везіль	рослина, що в'ється (барвінок)	brebenoc
вейдитиси	дуже дивуватися	a fi foarte surprins
вейдочітиси	дуже дивуватися	a fi foarte surprins
векелия	гриб на дереві	ciupercă pe copac
векер	будильник	ceas deşteptător
Велекдінь	Пасха	Paşte

вельбити	хвалити	a lăuda
вельган	велетень	uriaş, colos, gigant
велькнути	полегшити	a uşura, a facilita
вельон	фата молодої	voalul miresei
вепер	кнур	vier
веприна	дикий аґрус (Ribes uva-crispa)	agriş (plantă)
веприни	ягоди дикого аґрусу (Ribes uva-crispa)	agrişe (fructele)
вергли	кинули	au aruncat
вергси	настрашився	s-a speriat
вергти	кинути	a arunca
вергтиси	настрашитися	a se speria
вергтиси	кинутися кудись, рухатися	a se mișca undeva, a se urni
вере	хіба	oare
веремінна	вагітна	gravidă
веремні	гарна, сонячна погода	vreme însorită
вереня	килим	velinţă
верета	домоткане покривало	pânză groasă de cânepă
веретенно	дерев'яний інструмент, що служить длядля прядіння вовни	fus, unealtă de lemn folosită pentru tors
веречи	кинути	a arunca, a azvârli
веречіси	кинутися	a se trânti
веречіси	налякатися	a se speria
верешенитиси	не знаходити собі місця	a nu-şi găsi locul
верітка	гуцульський килимок	covor huţul
верклюг	частина берфели	cújbă, chingă (de care se atârnă ceaunul deasupra focului)
верстаки	однолітки	de aceeaşi vârstă, de-o seamă
верства	ровесники	de aceeaşi vârstă, de-o seamă
верховинець	високогірний мешканець гір	locuitor al munţilor; din Verhovina
верцати	вікривати, закривати двері	a deschide şi a închide uşa
верша	плетений із лози кошіль, який використовують для ловлі риби	vârşă, coș de răchită, care este folosit pentru pescuit
вершадь	великий яр із кущами	râpă mare cu tufișuri
веселиця	райдуга	curcubeu
весло	коромисло	jug
весновані	господарські роботи навесні	treburile gospodărești de primăvară
веснуватиси	поратися в городі	a se gospodări
вечюр	вечір	seară
вєзи	в'язи	ulmi
вєзіль	шкіряний пасок, що з'єднує дві частини ціпа	curea de piele care leagă cele două părţi ale îmblăciului
висхлий	висохлий	uscat, secat
вибраковувати	вибирати	a alege

вибракувати	вибрати із великої кількості	a alege dintr-un număr mare
вивалитиси	висваритися	a se certa
виверниця	повалене вітром із корінням дерево	copac doborât de vânt
вивилєтиси	уникати, ухилятися	a evita, a se sustrage
вивирьхнути	вивихнути	a luxa, a scrânti
вивірятиса	визвірятися	a se răsti la cineva; a privi urât la cineva
вивороть	яма від званого вітром дерева	groapă dintr-un copac doborât de vânt
вивці	вівці	oi
вивчєрь	вівчар	cioban
вивчур	пастуший собака	câine ciobănesc
вигішкати	вигнати	a alunga
виглюзити	забруднити	a murdări
вигоїти	зробити щось недобре	a face ceva rău
вигункати	виштовхати	a da afară, a izgoni
виддаласи	вийшла заміж	a se mărita
виддатиси	вийти заміж	a se însura
видев	мабуть, напевне	pesemne, probabil
виджюджюлюватиси	чепуритися	a se dichisi
видзифати	швидко подолати шлях	a găsi repede calea; a răzbi
видіти	бачити	a vedea, a zări
видкі	звідки	de unde
видко	видно	se vede, se cunoaşte
видкрито, розтворено	відкрито	deschis
видлига	відлига	dezgheţ
виднишє	запріле місце, де стояла копиця сіна	un loc nefertil unde stătea căpiţa de fân
виднище	основа копиці	baza căpiţei
Видорші	Водохреща	Boboteaza
видосовня	земля, яка добре огрівається сонцем	pământ bine încălzit de soare
видпітькнути	відігнати	a alunga
визерати	виглядати когось	a te uita după cineva, a urmări
вийгра	жінка легкої поведінки	femeie de moravuri uşoare
викапаний	ідентичний, дуже схожий	identic, foarte asemănător
википіло	вияснилося	s-a dovedit, s-a lămurit
викіпіло	випаровувалося	s-a evaporat
викликаний	найкращий	cel mai bun
викохання	викохування	creştere, îngrijire; dezmierdare
викохати	виростити, виплекати	a creşte, a îngriji
викукулитисьи	виставити сідниці, нагнувшись	a-ţi arăta fesele prin aplecare
вила	вила	furcă
вилиці	кріплення кременю на рушниці	montarea silexului pe armă

вилиці	щелепи	fălci
вилїг	видатки	cheltuieli
вилуплений	вилуплений	holbat, căscat; cojit
вимаґулити	виманити кудись	a momi undeva
вимантити	отримати щось правдами та неправдами	a păcăli pe cineva
вимикати	виривати, витягати	a scoate ceva, a trage de ceva
вимні	вим'я	uger
виноватий	винуватий	vinovat, de vină
виострення	вигострення	ascuţire
випанаха	прочуханка	frecuş, păruială
випанахати	дати прочуханки	a părui pe cineva
випістувала	акуратно доглянула якусь річ	a obţine ceva
випорток	остання дитина у сім'ї	mezinul familiei
випулєтиси	витріщатися	a se holba
випулився	витріщився	s-a holbat
випулити	витріщатися	a se holba
випуцований	вилощений	lustruit, dichisit
вирда	гурт	grup
вириклємувати	звільнити від школи	a scuti de şcoală
вирискати	вислідити	a urmări, a pândi
виріда	проводи в армію	chemarea în armată
вирли	орли	vulturi
вироб'яки	телячі постоли	opinci din piele de viţel
виртопи	пропасті, ущелини, печери	prăpăstii, chei, peşteri
вирцак	столярні інструменти	unelte de dulgherie
вирцати	рипати дверима	a scârțâi ușa
висамувати	випробувати	a testa
висївка	дуга	arc
виск	віск	ceară
вистравне	завжди голодне, надто багато їсти хоче	mereu flămând, vrea să mănânce mult
вистрі	гостра частина сокири чи ножа	parte ascuțită a unui topor sau a unui cuțit
витак	відтак, згодом, потім	apoi, după aceea
витеребити	вичистити	a curăţa gunoiul (de grajd)
витєшканитиси	виволоктися	a se târî (afară)
витиграфія	фотографія	poză, fotografie
витиця	тоненька воскова свічка	lumânare de ceară subțire
витришкати	випровадити	a conduce pe cineva, a escorta
витутурюватиси	випинатися	a se umfla, a se scoate în afară
виходок	вбиральня	vestiar
вицебенькати	виговорити, виказати	a dezvălui, a destăiunui, a pârî
вицерькав	видурити останні гроші	a stoarce ultimii bani
вичіковзнені	вихідці одного роду	nativi de acelaşi gen
вишкірєтиси	непристойно посміхатися	a zâmbi necuviincios

вишня	вишня	vişin; vişină
вишпикулював	визнав	a aflat; a admis
віблєк	колода	punte
вів	віл	bou
вівагом	поважно, повільно	cu respect, domol
вівюрка	білка	veveriţa
вігнище	хаща під копицею	desiș sub movilă
відай	мабуть	pesemne, probabil
відвергти	відкинути	a da la o parte
відвічяти	відповідати	a răspunde
відволодь	мокрий сніг	zăpadă umedă
відей	мабуть	pesemne, probabil
відків	звідки	de unde
відмідь	ведмідь	urs
віднишшє	непотріб	boarfe, vechituri
відро, чубра, ампир	відро	căldare, găleată
відтемедити	повернути до чуття	a-şi reveni în simţire
відтемеза	відновлення	restaurare
відтемезити	врятувати умираючого	a salva un muribund
відтріхнути	висипати	a turna
візерованник	вишитий галстук	cravată brodată
візнавкє	передвесільна розвідка, щоб висватати дівчину	recunoaștere înainte de nuntă pentru a peţi o fată
війгра	розпусна людина	destrăbălat
вікад	будз	brânză proaspătă de la munte
вікар	дуже сухий сир	brânză foarte uscată
вілія	дім з поверхами	casă cu etaje
вінец	весільний вінок	cununa de nuntă
вінец	один ряд дерев'яних балок у будівництві	un rând de grinzi de lemn în timpul unei construcții
вінєтка	фотографія великого гурту людей	fotografia unui grup mare de oameni
віно	весільний посаг, майно	zestre de nuntă, dotă
вінок	вінець	cunună
вінчання	вінчання	cununie
вінчіні	церковний обряд шлюбу	ceremonia de căsătorie la biserică
вінь	вогонь, добутий тертям	foc prin frecare
віпрічював	відбивався	s-a respins; s-a înlăturat
віпулєк	людина з великими очима	om cu ochii mari
віпулитисьи	витріщитися	a se holba
вір	огир	armăsar
вірити	вірити	a crede, a avea credinţă
вірник	довірена людина	persoană credincioasă
віртліхє	так точно	sigur
вісля	віслюк, осел	măgar, catâr
вісний	весняний	de primăvară

вісний	літній	de vară
вісний ніж	ніж із двома ручками для стругання дерева	cuțit cu două mânere pentru rindeluirea lemnului
вісний столец	столярний стілець	scaun de dulgher
вісокотити	встерегти	a păzi
вітліша	гірша	mai rea
вітрити	винюхати	a mirosi
віха	комета	cometă
віхапати	виловити, спіймати	a captura, a prinde
віхола	сніг із вітром	viscol
віхтувати	годувати, частувати	a cinsti, a ospeţi
віхтуватиси	харчуватися	a mânca
вічічканий	заквітчаний	împodobit, decorat
вічічкатися	причепуритися	a se dichisi
вічко	кільце у сітці	inel, "ochi" în acul de cusut
вічко	кришка труни	capacul sicriului
вічко	покришка в дерев'яній посудині	capac al unui vas de lemn
вічний	відвічний	veşnic
вішитьи	вишивка	broderie
вішьилниці	колінні суглоби	articulațiile genunchiului
вішьта	поворот наліво (команда для коня)	comandă pentru cal (la stânga)
віщий	свідомий	conştient
вкваснити	дошкулити	a enerva
вніверті	нанівець	a se duce de râpă
вовкун	чоловік, що може перетворитися на вовка	vârcolac
вовтузитися	крутитися, їдучи	a se învârti în mers
вогники	помана, яку дають за померших родичів	pomana care se dă pentru rudele decedate
вогорити	говорити	a vorbi
водно	завжди, постійно	mereu, constant
возниця	піч із дахом для сушіння фруктів та копчення м'яса	cuptor cu acoperiș pentru uscarea fructelor și afumarea cărnii
война	війна	război
войсько	військо	armată, trupe
волан	кермо	volan
воле	зоб	guşă
володи	дрож	fior, tremur
володит	поболює в животі	dureri în stomac
волосінки	чоловічі суконні штани	pantaloni de stofă pentru bărbaţi
волохи	пастуші собаки	câini ciobăneşti
волохи	румуни	români
волочно	належно	în mod corespunzător
волошен	волох	valah (român)
волошяти	валашати	a castra

воля	воля	voinţă, voie
воньити	смердіти	a puţi, a mirosi urât
ворґолиця	місце опіку	locul arsurii
ворґона	бузок	liliac
ворина	довга дерев'яна жердина	prăjină lungă de lemn
воринння	дерев'яна огорожа	gard de lemn
ворих	ворог	duşman
воркотливий	буркотливий	morocănos, cicălitor
воробец	горобець	vrabie
ворозки	вервечки на колисці	frânghii pe leagăn
ворозкий	нервовий	agitat, nervos
ворозкун	непосида, пустун	neastâmpărat, zvăpăiat
воронка	отвір у сопілці	gaură în fluier
вороскувати	пустувати, бешкетувати	a se zbengui, a nu avea astâmpăr
ворота	фіртка	poartă de lemn
ворох	купа	grămadă
ворошити	змішувати	a amesteca
воскреслий	воскреслий	înviat, renăscut
воук	вовк	lup
воуна	вовна	lână
воуна	руно	lână
вошканитиси	тинятися без діла	a zăbovi
вошьканиці	ходити туди-сюди	a umbla aiurea
впелюсткатиси	пристати	a se opri, a osteni
вселепитиси	причепитися	a se agăţa, a se lega
втелепи	дуже швидко	foarte rapid
вугли	технологія будівництва дерев'яного будинку	îmbinare coadă de rândunică, tehnologia construcţiei casei din lemn
вуглі	вугілля	cărbune
вудилиші	вудка	undiță
вудити	ловити рибу	a pescui
вудити	спостерігати	a observa
вуїтиси	сваритися	a se certa
вуйко	брат батька або матері	unchi (fratele tatălui sau al mamei)
вуйко (тот старий, той великий)	ведмідь	unchiul (cel bătrân, cel mare), ursul
вуйна	дружина брата матері або батька	soția fratelui mamei sau tatălui
вукий	вчений	învăţat
вунда	бажання	dorinţă
вура	бунтарство	spirit rebel
вура	сварка, гнів	ceartă, supărare
вурда	рікотта, сир після вторинного варіння сироватки	urdă
вурити	гнівити	a ţine supărare

вурсулитися	незадовільно насувати брови і обличчя	a se încrunta
вуставка	вишивка на рукавах жіночої сорочки	broderie pe mânecile cămășii unei femei
вуставки	вишивки на рукаві жіночої сорочки	broderii pe mâneca cămășii unei femei
вухо	один мішок у бисагах	unul din sacii de la desagă
вучькур	шнурок для штанів	şnur pentru pantaloni
вцірєтиси	усміхатися	a surâde; a zâmbi pe sub mustaţă
вчєхласи	відламалася	s-a desprins, s-a rupt
вчєхнути	відломити гілку від стовбура	a rupe o ramură din trunchi
вшкремітки	дощенту, вщент	până la capăt, până la temelie
вштеліпали	швидко повтікали	au fugit repede

Г

габа	хвиля	val, undă
габи	хвилі	valuri
габов	команда, яку викрикують, щоб призупинити спуск дерева	o comandă care se strigă pentru a opri doborârea copacului
гаверлувати	пустувати	a se zbengui, a nu avea astâmpăr
гаверний	запасний	de rezervă
гавйиз	живокіст лікарський (Symphytum officinale)	tătăneasa, iarba lui Tatin
гавора	пропасть	prăpastie, abis
гавра	печера	peşteră
гадарь	Y- подібна гілка	ramă în formă de Y
гадена, віпера	гадюка	viperă
гадєк	отруйний гриб	ciupercă otrăvitoare
гадєрь	ловець змій	vânător de şerpi
гадєрька	жінка, яка заклинає змій	femeie care face vrăji
гаджуґа	велика смерека	molid mare
гаджючька	молода смерічка	molid tânăr
гадина	гадюка звичайна (Vipera berus)	viperă
гадіки	отруйні гриби	ciuperci otrăvitoare
гадка	думка	opinie, părere
гайда	нумо	haide! hai!
гайналі	мешканці низинних територій Закарпаття	locuitorii teritoriilor de câmpie ale Transcarpatiei
гайник	лісник	pădurar, muncitor din industria forestieră
гайно	гніздо білки	cuibul veveriţei
гайнтувати	надмірно ганяти худобу	a conduce abuziv vitele
гайнувати	марнувати	a risipi, a irosi
гайовий	лісник	pădurar, muncitor din industria forestieră

гайта	направо (команда для коня)	la dreapta (comandă pentru cal)
гайташ	полювання	vânătoare
гайтов	нагонич на полюванні	goană la vânătoare
гайтованні	загінка	distrugere
гайтувати	полювати, гнати звірів у лісі	a vâna, a alunga animale din pădure
гакувати	зупиняти	a opri
галаїштен	багатство	bogăţie
галакасник	нечистий дух	spirit necurat
галакати	дуже голосно кричати	a striga foarte tare
галапала	як-небудь	oarecum, cumva
галасвіта	світ за очі	pe unde te poartă paşii
галва	халва	halva
галдамаш	могорич	aldămaş
галити	галасувати	a face gălăgie
галпшугі	туфлі	pantofi
гальба	кухоль, бокал	halbă
гамак	недотепа, дурень	stângaci și prostănac, găgăuță
гаман	злодій, злочинець	hoţ
гамбалок	кусок дерева	bucată de lemn
гана	невеликий недолік	dezavantaj mic
ганити	сварити, ганьбити	a certa, a reproşa
ганцикатиси	сваритися	a se certa
ганьба	безчестя	ruşine, dezonoare
ганьбити	бештати	a certa, a mustra
гаптикаш	хворий на туберкульоз	bolnav de tuberculoză
гара	горілка	ţuică, vodcă
гаразд	добро, достаток	belșug
гаразди	достатки	bunăstare
гарампови	обценьки	cleşte
гарапник	довгий батіг	bici lung
гарасьинка	гарусова хустка	batic din lână colorată
гарбата	чай із трав	ceai de plante
гарбуз	гарбуз	dovleac, bostan
гардегати	сваритися	a se certa
гарен	спроможний	capabil
гаріпа	дебела жінка	femeie robustă
гаркнути	несподівано крикнути	a striga neaşteptat
гармідер	безпорядок, великий шум	dezordine, zgomot mare
гармушьити	мішати, перекидати	a amesteca
гарувати	тяжко працювати	a munci din greu
гарцують	сильно підкладають вогонь	a pune lemne pe foc din belşug
гатаман	отаман	ataman; vătaf
гатєрь	працівник кляузи, що регулював воду	lucrător al unui baraj care regla volumul de apă
гаті, гачі	полотняні штани	pantaloni de in
гатіжєк	торбина, ранець	geantă, raniță

гатковатиса	берегтися	a se feri, a fi precaut
гать	гідротехнічна споруда, що акумулювала воду для потреб лісосплаву	structură hidraulică care acumula apă pentru nevoile de plutărit
гачі	гуцульські штани з грубого чорного або червоного сукна	pantaloni huţuli din pânză groasă neagră sau roşie
гачі	чоловічі лляні або конопляні штани	pantaloni de bărbați din in sau cânepă
гват	ґвалт	zarvă
гвезд, чюп	цвях	cui
ге	що, недочув, повторіть ще раз	ce-aţi spus? repetaţi, vă rog!
гедний	гидкий	urâcios, scârbos
гезде	ось тут	aici
гездечькє	тут	aici
гелембеза	журавель	cocor
гелембізня	неспокій	nelinişt, agitaţie
гембель	торгівля, перепродаж	comerţ, revânzare
гемблювати	перепродувати	revânzare
генде	он там	dincolo
гентемечкі	недавно	recent
гератичьно	гонорово	cu mândrie
гербата	чай	ceai
гердан	жіноча нашийна прикраса	bijuterie pentru gât pentru femei
герінок	сушена риба	peşte uscat
гет	повністю	în totalitate
гечилувати	частувати, наливати	a face cinste, a ospăta
гивно	екскременти	excremente
гивнюк	дуже погана людина	persoană foarte rea
гившнути	хлюпнути	a fleşcăi, a lipăi
гиґа	високий, недоступний верх	vârf înalt, inaccesibil
гиґа	горб на спині у бика, вола	cocoașă pe spinarea unui taur, a unui bou
гикати	бурлити, швидко плинути	a fierbe, a clocoti
гимбіль	комерція	comerţ
гимблик	рубанок	rindea
гимблити	працювати рубанком	a munci cu rindeaua
гиндрички	гуляння, прогулянка	plimbare
гирбола	стара особа, яка залицяється до молодих	o persoană în vârstă care are grijă de tineri
гирґів	велика бочка	butoi mare
гирічне	підібране гарне вбрання	selecţie de îmbrăcăminte frumoasă
гирічний	пишно одітий	îmbrăcat frumos
гиря	велика дівчина, не дуже зацікавлена працею	fată mai mare, nu prea interesată de muncă
гиря	стара дівка	fată bătrână
гиціль	збиточна людина	ştrengar, poznaş

гиціль	ловець собак	prinzător de câini
гишкє	ноги від колін униз з неживої скотини	picioare de la genunchi în jos de la vitele neînsufleţite
гишькатиси	гратися	a se juca
гіблик	рубанок	rindea
гігікати	ржати	a necheza
гід	рік	an
гікати	сварити	a certa, a mustra
гінштріґатисьи	гратися	a se juca
гіцують	надміру підкладають вогонь	a pune lemne pe foc din belşug
гія	потрібно, необхідно, треба	trebuie, musai
глек	глиняна посудина для рідини з однією ручкою	ulcior, vas de lut pentru lichide cu un singur mâner
глеміздати	дорobляти щось із перевтомою	a termina ceva cu oboseală
глеміздично	неакуратно	nepunctual; neglijent
глетів	окис свинцю	oxid de plumb
глий	пластична глина, яку часто використовували як вапно для побілки	argilă plastică, care este adesea folosită ca var pentru văruire
глиней	старезний чоловік	om bătrân
глипати	глипати	a privi pe furiş
глипати	раптово зиркати очима	a arunca o privire pe furiş
глипнути	різко глянути	a arunca o privire
глиста	глист	vierme intestinal
глиста	великий дощовий черв'як	vierme mare de ploaie
глисти	гельмінти, що живуть в організмі людини та тварини	viermi care trăiesc în oameni şi animale
глїручь	спосіб робити без знаряддя праці	mod de a munci fără unelte
гломбати	їсти щось беззубому	a mânca ceva fără dinţi
гломбати	пастися на скошеному полі	a paşte pe un câmp cosit
глота	черга, натовп	coadă, aglomerație
глуздеї	старі поморщені гриби	ciuperci vechi încreţite
глуздучіти	збиткуватися зі слабших в бійці	a-şi bate joc de cineva mai slab într-o luptă
глум	позор	zeflemea
глумитися	перекривлятися комусь в докір	a imita pe cineva în mod zeflemitor
глупий	безглуздий	prost, nepriceput, nerod
глупость	безглуздя	absurditate, prostie
глюзавий	грязний	murdar, noroios
гляба	тяжко, неможливо	dificil, imposibil
гнилєк	ледар	leneş
гнилош	ледар	leneş
гніу	гнів	mânie, furie
гнуй	гайно	gunoi, băligar

гов	що, або ще підрозуміється - стій, зупинись	ceva care se subînţelege stop!, opreşte!
говгер	велетень, здоровило	uriaş, solid
говерлує	стоїть без діла	inactiv
говирля	великий чоловік	om mare, solid
говінє	піст	post
говіркий	ввічливий	politicos, amabil
годак	тварина, що має рік	animal de un an
година	затяжні дощі	ploi îndelungate
годний	моцний, сильний	puternic, solid
годованец	прийомний син	fiu adoptat
годованка	прийомна дочка	fiică adoptată
годованці	люди, які доглядають за старшими людьми з метою унаслідувати їх майно	persoane care îngrijesc persoanele în vârstă pentru a le moșteni averea
гождина	вершина гори	vârful muntelui
гожий	гарний, гідний	frumos, vrednic
гойдати	гойдати	a legăna
гойт	падло	mortăciune, hoit
голицьи	овеча шкура без вовни	piele de oaie fără lână
голі	голий	gol, dezbrăcat
головатиця	лосось дунайський (Hucho hucho)	lostrița, somonul de Dunăre
головач	самець лосося дунайського (Hucho hucho)	lostriţa (mascul)
головиця	джерело підземної води	sursă de apă subterană
головник	убивця	asasin, ucigaş
головництво	вбивство	crimă
головня	недогоріле поліно	buşteni de foc
голомшивий	не покритий хутром, лисий	chel, pleşuv
голосити	голосно плакати	a plânge tare
голоснави	оплакування	a jeli, a boci
голосницьи	скроні	tâmple
голу	голова	cap
голубец	голуб	porumbel
гонвед	угорський воїн	soldat maghiar
гондурати	відказувати	a refuza
гондьи	магазин для залізничників	magazin pentru lucrătorii feroviari
гони	пагони, паростки	lăstari, mlădiţe
гонитисьи	запліднюватися (про вівці, кози)	fertilizare (despre oi, capre)
гониця	повія	prostituată
гонор	честь	cinste
гополя	кремезна жінка, що спроможна робити важку роботу	o femeie solidă care poate lucra din greu

гора	давня назва Чорногірського хребта	Hora, vechea denumire a crestei Cernahora (Muntele Negru)
горботка	жіноча спідниця, що складається із двох половинок	fustă de damă formată din două jumătăţi
гордий	гордий	mândru, fudul
горєни	жителі гір	horeni, locuitori ai munţilor
горичи	гаряче	fierbinte
горі	догори, вгору, проти плину річки, струмка	drum sus, lângă râu, pârâu, în amonte
горівка	горілка	rachiu, ţuică
горіука	горілка	rachiu, ţuică
горнец	горщик	oală
горнець	посудина для молочних продуктів	vas pentru produse lactate
горнечник	ганчірка	cârpă, zdreanţă, ştergătoare
горувати	бути старшим в оточенні, бути лідером	a fi lider în domeniu
горші	горнятко	ceaşcă, căniţă
горшіня	горща	oliţă, ulcică
горшколитиха	сварлива жінка, баба	femeie cicălitoare
горшкотіти	гриміти	a tuna
горшьок	горщик продовгуватої форми	oală de lut, smălţuită
горшя	глек	oală de lut, ulcior
горщьи	емальована кружка	cană emailată
гостец	ревматизм	reumatism
готар	кордон, межа	frontieră; limită
готарити	гавкати	a lătra
готарь	крайня точка мисливської території	punctul extrem al zonei de vânătoare
гофа	двір, подвір'я	curte
гоц	водоспад	cascadă
грабастати	загарбувати	a cotropi; a acapara
граблі	греблі	greblă
гражда	житловий комплекс із замкнутим простором	ansamblu rezidenţial cu spaţiu închis
грань	жар, розжарене вугілля	jar
гребінь	хребет	pieptene
гречний	ввічливий	amabil, politicos
грєде	дві жердини для одягу під стелею	două stinghii sub tavan pentru haine
грєдка	грядка	răzor, strat
грива	недокошена трава	iarbă necosită
гриза	турбота	grijă, bătaie de cap
грідушки	прикраси на сардаці	decoraţiuni pe sardac (sumanul huţul)
грінка	скибка хліба	felie de pâine
громада	безліч	mulţime

громовиця	дерево, в яке влучила блискавка	copac lovit de fulger
груб	могила	mormânt
груба	вагітна	sobă, cuptor
грузь	болото	baltă, mlaştină
грум	грім	tunet, trăznet
грунт	власна земельна ділянка	propriul teren
грунь	хребет, верх гори	creastă, vârf de munte
грушя	груша	pară, păr (pom)
губи	вид грибів	soi de ciuperci
гублювати	гемблювати	a da la rindea
гуголник	капюшон	glugă
гудзиця	сідниця	fese, fund
гудзичіники	задня частина штанів	spatele pantalonilor
гудити	критикувати	a critica
гужва	зігнутий сук, який скріплює два кола у вариновому плоті	ciot îndoit, care fixează, leagă două cercuri în plută
гужва	мотузка з ліщини, яку використовували для плотів	frânghie de alun folosită pentru plute
гужварє	будівля, де виготовляли ужви	clădirea în care erau pregătite funiile pentru plute
гужварь	майстер з виготовлення ужв	confecţionar funii
гуждинати	поневірятися	a trăi în mizerie; a rătăci prin lume
гуждтруд	безплатна робота на будівництві і ремонті доріг	lucrări gratuite la construcția și repararea drumurilor
гузар	відріз від пня, кінець зрубаного дерева	ciot, capătul copacului doborât
гузна	старі штани не гуцульського покрою	pantaloni vechi care nu au croiala huţulă
гук	звук	sunet
гук	свиняче рило	bot de porc
гук	водоспад	cascadă
гула	обман, брехня	înșelăciune, minciună
гулавіти	божеволіти, сходити з розуму	a înnebuni, a-şi pierde minţile
гулити	кликати за собою	a chema după sine
гулубий	блакитний	albastru deschis
гулубий	синій	albastru
гуляти	танцювати	a dansa
гунцати	непривітно говорити	a vorbi neprietenos
гунциґати	обзивати	a răspunde la chemare
гунцут	жартівник	glumeţ
гура	ура	ura
гургаве	збіговисько дітвори	loc de întâlnire al copiilor
гурдозит	стиха гримить грім	tună încet
гурка	ковбаса з рисом	cârnați cu orez
гурма	громада людей	comunitate de oameni

гурький	гіркий	amar
гуслінка	спеціально заквашене, густе, кисле молоко	lapte special fermentat, gros, acru
гутіти	тихо плакати	a plânge încet
гутництво	виробництво скла	producție de sticlă
гуцати	підскакувати	a sări
гуцули	корінні мешканці етнографічного регіону Гуцульщини	huţuli, locuitori indigeni din regiunea etnografică Huţulşcina
гуцульскої кости	однокровність	de sânge huţul
гучі	густі зарослі	desișuri crescute
гушемка	невеликий пучок	fascicul mic
гушкати	штовхати	a îmbrânci, a împinge
гушма	великий оберемок	mănunchi, maldăr mare
гущір	простуда	răceală, răcire

ґ

ґава	ворона сіра (Corvus corone cornix)	cioară grivă
ґавадзило	недоумок	prostuţ, sărac cu duhul
ґавиґьи	дикі груші та яблука	mere şi pere sălbatice
ґавора	печера	peşteră
ґаджіна	назва полонини в пасмі Чорногори	numele stânei de munte dinmasivul Cernahora
ґазда	добрий господар	găzdoi; bun gospodar
ґаздивка	господарство	gospodărie
ґаздиня	добра господиня	gospodină bună
ґаздівство	господарство	gospodărie
ґаздувати	господарювати	a gospodări
ґайда	собака	câine
ґала	гадюка (Vipera berus)	viperă
ґалаґан	велика монета	monedă mare
ґалєрія	тераса, відкрита частина житлового будинку	terasă, parte deschisă a casei
ґалицьи	змії	şerpi
ґаліція	Галичина	Galiţia
ґальопа	метушлива жінка	femeie agitată
ґальопово	швидко	repede
ґаляретка	желе	gelatină; piftie
ґанок	ганок	verandă
ґаня	Канюк звичайний (Buteo buteo)	șorecar comun
ґара	заглибина, спеціальний паз у дереві	adâncitură, locaş special în copac
ґарадичі	зовнішні сходи	scarile exterioare
ґараздувати	жити в достатку	a trăi în belșug

ґарувати	робити спеціальний паз у дереві	a face un locaş special în copac
ґарчік	горнятко	ceaşcă
ґатер	пилорама	gater
ґатунок	різновид	varietate
ґвавт	крик	strigăt
ґвавтувати	голосно кричати	a striga tare
ґвир	гвинтівка, карабін	puşcă, carabină
ґелевачь	негарна людина	om neplăcut
ґелетка	міра ваги	măsura greutăţii
ґелетковий	такий, що вміщає 12,5 кг	care ţine 12,5 kg
ґельгови	сільськогосподарське знаряддя	unelte agricole
ґеренди	балки на горищі	grinzi în pod
ґерепів	глибока вимоїна під водоспадом	râpă adâncă sub cascadă
ґершлики	перлова крупа	arpacaş
ґешефт	зиск із продажу	profit din vânzare
ґєґя	тато	tată
ґєк	дяк	cantor, diacon
ґєрга	старий кожух	cojoc vechi
ґєргитіти	старіти хворобливо	a îmbătrâni cu sănătatea şubredă
ґєрланка	горло	gât
ґирла	льоха	scroafă
ґирлига	пастуший посох	toiag de cioban
ґівка	дівчина	fată
ґівчініші	дівчина-підліток	adolescentă
ґіма	чутка	zvon
ґлек	сичужний елемент, сироватка при виготовленні сиру	element de cheag, zer în fabricarea brânzei
ґлемей	недоступні скальні місцини в лісах	locuri stâncoase inaccesibile din păduri
ґлемениця	недоступні місця гір у скелях	locuri inaccesibile ale munţilor în stânci
ґлєґ	сичужний елемент, сироватка при виготовленні сиру	element de cheag, zer în fabricarea brânzei
ґлєґовец	діжечка для зберігання ґлєґу	un borcan pentru depozitarea cheagului
ґлєджети	робити сир за допомогою глєгу	a face brânză cu ajutorul cheagului
ґлєджіти	процес виготовлення сиру	procesul de pregătire a brânzei
ґлигати	ковтати	a bate, a lovi, a izbi
ґлимей	неприступне стрімке місце	loc inaccesibil prăpăstios
ґлифа	гора над Черемошем у Верховині	Glifa, munte deasupra râului Ceremoş în Verhovina
ґлия	грудки липкої землі	bulgări de pământ lipicios
ґлиянка	липка земля	pământ lipicios

ґлідувати	ставити в ряд	a ordona
ґльобин	крем для взуття	crema de lustruit pentru încălţăminte
ґлянц	відблиск	reflecţie
ґлянцувати	начищати до блиску	a lustrui pentru a străluci
ґміна	уряд, сільська рада	conducere, consiliu local
ґнипа	короткозора жінка	mioapă
ґнирати	нишпорити	a umbla în căutare de ceva; a scotoci
ґовдованє	бешкетництво	gălăgie, tărăboi
ґовдувати	дебоширити	revoltă
ґовдуш	підозрілий жебрак	cerşetor dubios
ґовиріти	довго хворіти	a fi bolnăvicios mult timp
ґовня	голова	cap
ґовня	людина, яка не може нічого потрібного зробити	o persoană care nu poate face nimic cum trebuie
ґоґа	гадюка (Vipera berus)	viperă
ґоґідзник	кущі брусниці (Vaccinium vitis-idaea)	tufe de merişor
ґоґодзи	брусниця (Vaccinium vitis-idaea)	merişor
ґодарька	жук	gândac
ґоїти	робити щось погане	a face ceva rău
ґольир	комір	guler
ґомба	великий гудзик	buton mare
ґонґати	лепетати	a gânguri
ґонта	покрівельний матеріал, колені дерев'яні дощечки	şindrilă, material de acoperiş, scânduri de lemn
ґордзи	тверді грудки землі від сонця або морозу	bulgări solizi de pământ de la soare sau de la îngheţ
ґотка	самка глушця (Tetrao urogallus)	femela cocoş de munte
ґотур	глухар, глушець (Tetrao urogallus)	cocoş de munte (mascul)
ґотурка	самка глушця (Tetrao urogallus)	femela cocoş de munte
ґражда	архаїчна висока суцільна дерев'яна огорожа, споруджена навколо житлового будинку	"grajda", o împrejmuire arhaică, înaltă, din lemn solid, construită în jurul unei gospodării
ґраничерь	пограничник	grănicer
ґраншус	застава	gaj, zălog; barieră
ґрасувати	бродити	a cutreiera, a hoinări
ґраца	сапа	sapă
ґрацати	сапати	a prăşi
ґрашпарівка	присілок у Криворівні	aşezare din loc. Krevorivnea
ґрегіт	кам'яниста гора	munte stâncos
ґрегіть	скеляста гора	munte stâncos
ґреготи	дрібне каміння	pietre mici
ґреїштати	люб'язно тихцем розмовляти	a vorbi cu amabilitate

ґрейфнути	украсти якусь річ	a fura ceva
ґрейцері	австрійські дрібні монети	monede mici austriece
ґречно	ввічливо	amabil, politicos
ґринджоли	саморобні санчата	sănii făcute manual
ґриндзити	смітити	a face murdărie
ґрипа	грип	gripa
ґрісик	манна крупа	griş
ґруні	безлісі відроги від гірського хребта	pinteni fără pădure din lanțul muntos
ґрунт	власна земельна ділянка	propriul teren
ґрунь	висока гора	deal înalt
ґуґля	верхній суконний одяг із капюшоном у гуцулів	îmbrăcăminte exterioară cu glugă la huţuli
ґудз	вузол	nod, legătură
ґунчє	невеличка собачка	câine mic
ґута	крововилив, інсульт	hemoragie, accident vascular cerebral
ґутурьинки	саморобні квіти з вовни	flori din lână făcute manual
ґуц	вузол	nod, legătură
ґушка	китичка з вовняної нитки	ciucuri de ață de lână
ґушкір	нежить	guturai
ґюдне	вонюче	împuţit
ґямбатий	людина, що має дуже великий рот	persoană cu gură foarte mare

Д

д'хаті	додому	acasă
давані	недоїдки сіна	resturi de fân
давань	надвірне місце годування худоби і овець взимку	zonă exterioară de hrănire pentru bovine și oi în timpul iernii
давати джьоса	перемагати в ігрищах	a câștiga la joacă, jocuri
даві	сьогодні ранком	în această dimineaţă
дайкати	просити	a cere
данец	танець	dans
данцивники	танцюристи	dansatori
данцувати	танцювати	a dansa
дараба	пліт із дерев'яних колод, які транспортували річкою	plute de bușteni de lemn care erau transportate pe râu
дарабаніти	стояти на місці	a sta pe loc
дарабіти	навмисне не рухатися	a nu se mişca intenţionat
дармовис	вовняні китиці на сердаку	ciucuri de lână pe sardac (suman huţul)
дасбих	немає	nu are, lipsit de mijloace
дат	розрахунок, плата	calcul, plată
дауно	давно	de multă vreme

дачка	податок	impozit
двері	двері	uşă
дверник	швейцар	portar
двизило	ледь стримувався	abia s-a abţinut
двійчистий	подвійний	dublu
дворишші	місце на землі, де раніше стояв двір	un loc de pământ în care odinioară era curtea
дгорі	вгору	sus; în munţi
дебрей	недоступні для людей місця у лісі	locurile din pădure inaccesibile oamenilor
дебрі	густі лісові зарослі	desișuri dense de pădure
девеса!	бач!	priveşte!, uite!
дедва	трава, що залишається на землі після годівлі худоби	iarbă care rămâne pe pământ după hrănirea vitelor
дека	покривало	voal
декізь	сміття в зерні	murdărie în cereale
делеко	далеко	departe
делі	мабуть	pesemne
делінь	незабаром	în curând
дельба	захаращення в лісі	dezordine în pădure
дельоний	делікатний	delicat
денцівка	сопілка	fluier
депутат	завідуючий полониною	administratorul stânei
дерво	дерево	lemn
дергівка	дерев'яний пристрій для очищення льону	darac, aparat din lemn pentru curățarea inului
деревище	труна	sicriu
деревка	жердина, що використовуються для в'язання сіна	joarde folosite pentru legarea fânului
деревце	уквітчане мале хвойне дерево, яке використовують на весіллях	copac mic de conifer înflorit, care este folosit la nunți
держати	берегти	a păstra, a ţine
держєк	кругла дерев'яна жердина для грабель чи сапи	joardă rotundă de lemn pentru greblă sau sapă
дерка	дірка	gaură
деркач	пристрій для відлякування птахів	dispozitiv pentru speriatul păsărilor
дерти боришку	рити картоплю руками	a săpa cartofii cu mâinile
дерьга, дергівка	пристрій для розчесування стебел льону та коноплі на повісмо	darac, unealtă de pieptănat și de scărmănat lâna, cânepa sau inul
дес-колес	десь-колесь	din când în când
десіть	десять	zece
дефіляда	парад	paradă

дехіро	влучно	pe măsură
дехоть	дьоготь	catran, păcură, gudron
дешево	безцінь	foarte ieftin
дєдя	тато	tată
дєка	вдячність	apreciere, recunoaştere
дєковать	дякую	mulţumesc, mulţumire
дєхірний	галантний	galant
дж'юрка	навариста юшка з м'ясом	supă bogată cu carne
джвиндіти	надокучливо щось просити або нарікати	a întreba sau a te plânge de ceva în mod cicălitor
джелеміґати	незрозуміло розмовляти	a nu vorbi clar, pe înţeles
дженджеристий	огрядний чоловік	obez
джерга	старий ліжник	cergă, pătură veche de lână
джеремугати	невиразно говорити	a nu vorbi clar, pe înţeles
джерьга	старий ліжник	cergă, pătură veche de lână
джєвлюга	пройдисвіт	hoinar
джєґа	пересада	replantare
джєґувати	смітити	a face mizerie
джємори	хащі	desişuri
джєнті	нерозчесане волосся	păr nepieptănat
джєньґе	волосся	păr
джєрка	черга	rând, coadă
джєружина	килимок, невеликий ліжничок, вовняна накидка	covor, pătură mică, cuvertură de lână
джимора	гущавина	desiș, hăţiş
джіґірая	печія	arsură
джінат	сировиця	materie primă
джінджура	тирлич жовтий (Gentiana lutea)	ghinţura galbenă
джінькасливий	вибагливий	pretenţios
джіргати	незграбно обтрушувати з одежі сміття	a scutura stângaci murdăria de pe haine
джоя	сойка звичайна (Garrulus glandarius)	gaiţă
джуґас	кирка	târnăcop
джьоглити	безперебійно докоряти	a mustra neîntrerupt, a dojeni
джьомба	корова	vacă
джьоник	дуже мила особа	o persoană foarte dragă
джьорина	розтоплений шматок сала	bucată de untură topită
джьорини	шкварки	jumări
джьоси	роздратовувати	a irita, a supăra
джюгати	шпигати	a înţepa
джюгний	акуратний	punctual; îngrijit; migălos
джюджулаш	красива вершина гори	vârf de munte frumos
джюдикатиси	сперечатися	a se contrazice
джюман	чумак	ciumac, cărăuş
джюмарина	розтоплений шматок сала	bucată de untură topită

джюпинитись	прихорошуватися	a se găti
джюр	несмачна, рідка страва	mâncare negustoasă, apoasă
джюрга	натовп	mulțime
джюрджя	сварка, суперечка	ceartă, supărare
джюс	не дуже поправне порося	porc nu prea mare
джянґрати	громадити недбало греблями	a grebla nepăsător
джянґрати	сварити	a certa, a mustra
джяндра	сварка	ceartă, supărare
джяндритиси	нервувати один одного	a se enerva reciproc
дзбанок	посудина для рідини з однією ручкою	canceu, recipient pentru lichide cu un singur mâner
дзвинниця	дзвіниця	clopotniţă
дзвонок	дзвінок	sonerie
дзендзори	побрехеньки	minciuni
дзер	сироватка з сиру	zer din brânză
дзєбрій	колючий бур'ян	buruiană înțepătoare
дзєкан	священик, який керує окремим деканатом	un preot care conduce un protopopiat separat
дзєма	рідина	lichid, zeamă
дзиґа	недоступні кам'яні підніжжя гори в скелях	poale de munţi inaccesibile în stânci
дзиґар	сигарета	ţigară
дзиґарок	годинник	ceas cu cuc
дзигувати	підганяти в роботі	a înteţi, a zori munca
дзинґра	сажова кіптява	funingine de grădină
дзифати	поспішно йти	a merge grăbit
дзірушина	старий ліжник	cuvertură veche
дзьобело	зубило	daltă
дзьобня	тканa вовняна сумка, яку носять через плечі	geantă de lână împletită, purtată peste umeri
дзяпорити	нерівномірне гавкання малої собачки	lătrat neuniform al unui câine mic
диґанія	плазуни, земноводні	reptile, amfibieni
диґати	повільно рухатися	a te mişca încet
диждавси	дочекався	a vedea înfăptuirea celor aşteptate
дийник	худоба, що дає молоко	vite care dau lapte
дик	дикий вепр	porc mistreţ
дикій	дикий	sălbatic, necultivat
дикунки	окопи	tranşee
дикунок	бліндаж	blindaj
димало	ковальський міх	burduf de fierar
димало	сечовий міхур	vezică
димкувати	хвилюватися	a-și face griji
димник	комин	șemineu
динцівка	сопілка	fluier
дира	дірка	gaură

дихання	дихання	răsuflare
диханя	жива природа	natură vie
диямент	діамант	diamant
діван	диван	divan, canapea
дївер	брат чоловіка	fratele soţului, cumnat
дівка	дівчина	fată
діди	дерев'яні конструкції для сушіння сіна	jirede, construcţii din lemn pentru uscarea fânului
дідизна	спадщина	moștenire
дідинец	подвір'я біля плебанії	curte de lângă parohie
дідич	поміщик, власник землі, будинків і господарства	proprietar de teren, case şi gospodării
діднина	спадщина	moștenire
дідо	дід, діда	bunic, tata mare
дідо	дід	bunic, tata mare
дідько	чорт	drac
діждати	дочекатися	a vedea înfăptuirea celor aşteptate
діздріти	доглянути	a avea grijă de
діл	протяжна долина серед гір	vale lungă printre munți
ділевшіна	розподіл	distribuţie
дінниця	пліт з повалених дерев та гілок	plută din copaci și ramuri căzute
діржяти	держати	a ţine
діточя їда	дитяче харчування	mâncare de copii
діхтікові	точні	exacte
діхтіково	правдиво	adevărat
діштанц	віддаль дороги пройшли	distanţa parcursă
днина	день	zi
днински	щоденно	în fiecare zi
добра	власність людини: земля, дім і господарство	proprietăţile unei persoane: teren, casă și gospodărie
добритиси	миритися	a se împăca
добрі завлєги	пізно ввечері	seara târziu
довганка	гадюка звичайна (Vipera berus)	viperă
довлєгу	доупаду	foarte tare
доволена	відпустка	concediu de odihnă
довороха	докупи	împreună, la un loc
довстріту	назустріч	în întâmpinare
доґи	клепки у дерев'яній посудині	nituri într-un vas de lemn
догобувати	дошкулювати	a enerva
дозерати	доглядати	a îngriji, a urmări
дозістріту	назустріч	în întâmpinare
доли	низинні території	zone de câmpie
доліський	низинний житель	locuitor din zona de câmpie
долотце	долітце	daltă mică
дом	дім	casă, clădire

домарінє	догляд за чужим господарством	a avea grijă de gospodăria altcuiva
домарь	людина, яка залишається на господарстві	persoană care rămâne în gospodărie
домив	додому	acasă
домінія	великий родовий маєток поміщиків	averea strămoşească a moşierilor
донька	дочка	fiică
доповістувати	дорасказувати	a repovesti
допуст	призначення	desemnare, indicare
дора	великодня паска, яку печуть першою, прикрашена тільки кучерявим хрестом	pască de Paște care se coace prima și care se decorează doar cu o cruce ondulată
дорєнник	дерев'яний велекодній кошик	coş pascal din lemn
досадний	схвильований	agitat, enervat
досвіток	світанок	zori de zi
доста	достатньо	destul, suficient
достеменно	точно	exact
достійний	людина, яка завжди добивається свого	un om care își atinge întotdeauna scopul
дотєк	достаток	abundenţă
дотєнутиси	доторкнутися	a atinge
дотив	до того часу	până în acel moment
доткнути	розрахувати, щоб вистачило	a calcula pentru a fi suficient
доубенька	довбенька	ciocănaş de lemn
доцотне	точне	exact, precis
доцотний	точний, відповідальний	punctual
доцотуватиси	вияснювати суть справи	a clarifica esența cauzei
дочєнєтися	вияснювати	a clarifica
дочініні	клопіт	grijă, bătaie de cap
дошпенту	цілком	în întregime, cu totul
драґарь	поперечний сволок, дерев'яна балка, на якій тримаються інші сволоки	meşter-grindă, grindă de tavan transversală, sculptată, bârnă de lemn pe care se țin alte grinzi
дражнитиси	нервувати один одного	a se enerva reciproc
драйфус	підставка для посуду	raft pentru vase
драниці	колоті смерекові дошки для покрівлі даху	plăci de molid tăiate pentru acoperiș
драниця	колота дошка для покриття будинку	scândură pentru acoperişul casei
дранка	проношена, дирява, полатана сорочка	cămașă uzată, ruptă, peticită
дранка	стара сорочка	cămaşă veche
дранка	колена дошка	scândură despicată
дрантавий	подертий	zgâriat
дрантє	одяг	port, îmbrăcăminte

дрантюга	погана людина	persoană rea
драпіжники	хижі звірі	animale prădătoare
дратва	міцна товста нитка, яку використовують шевці	fir puternic, gros, folosit de cizmari
драч	пила для дощок	ferăstrău pentru scânduri
дребезґє	дрібні кусочки розбитого посуду	bucăți mici de vase sparte, cioburi
дрива	дрова	lemne
дривіти	не рухатися	a nu se mişca
дривітня	приміщення для зберігання дров	magazie de depozitare lemne
дриво	поліно	buturugă
дриворуб	відрізок дерева, на якому колять дрова	buştean pe care se taie lemne de foc
дримба	щипковий музичний інструмент, варган	drâmbă
дримбати в губи	зостатися з нічим; зазнати шкоди	a rămâne în pagubă
дримбулька	назва квітки	nume de floare
дринтіти	дрижати	a tremura
дрицькати	починати прясти пряжу	a începe să torci firele
дробина	дрібна картопля	cartofi mici
дробйита	вівці	oi
дроздивка	погана рушниця	armă proastă
дроть	дріт	sârmă
друбно	дрібно	mărunt
друґати	скручувати нитку на веретені	a răsuci firul pe fus
дружина	весільні гості нареченого	invitații de nuntă ai mirelui
друкарник	гуляка	petrecăreţ
друлити	свердлити	a găuri, a sfredeli
друлівник	свердло	burghiu
дряпак	березовий віник	mătură de mesteacăn
дубаштіц	міцна горілка	vodcă, rachiu tare
дубелтовий	подвійний	dublu
дубелтово	подвійно	dublu
дубило	червона краска	vopsea roşie
дубіти	сидіти на одному місці	a sta într-un singur loc
дублений	червоний	roșu
дубленітиси	червоніти	a se înroşi
дубльиник	червоний сердак	sardac (suman huţul) roşu
дуґів	корок у пляшці	dop într-o sticlă
дуґьо	єврейське ім'я	nume evreiesc
дуди	звужені манжети на сорочці	manșete înguste de pe cămașă
дудка	народний духовий музичний інструмент, виготовлений із суцільної козячої шкіри	cimpoi, instrument muzical de suflat popular, din piele solidă de capră

дудлик	соска	biberon
дужий	фізично міцний	foarte solid, puternic (fizic)
дука	багач	bogat
думкувати	думати, гадати	a se gândi
дунути	швидко побігти	a alearga repede
дупа	зад	dos, spate
дупле	кімната	cameră
дуплом	подвійно	dublu
дурґій	не дуже здібна людина	persoană nu foarte capabilă
дурленина	овеча хвороба	boala oilor
дурничьика	тиф	tifos
дуружка	доріжка	cărăruie, potecă
дуршляк	посудина що слугує для проціжування	strecurătoare, vas care folosește la strecurat
дусатиси	ображатися	a se simți ofensat
дутиси	сердитися	a se supăra
дуфайти	любити, опікуватися	a iubi, a avea grijă
дуфати	дбати	a se îngriji
дучька	невеличке сховище	mic adăpost
душкувати	відпочивати в затінку	a se odihni la umbră
душший	сильніший	puternic
душьи	дерев'яна частина в середині скрипки	partea de lemn din mijlocul viorii
дюг	неприємний запах	miros neplăcut
дюґас	кайло	târnăcop
дюґати	колоти гострим предметом	a tăia cu un obiect ascuțit
дяплови	віжки	hăţuri

Е

Ева	Іване	Ivane
ез вальки	вальковий	din chirpici
езворошиння	єднання	unire, unitate
езгложений	вичовганий	ros, tocit
ездохлий	дохлий	mort, pierit
езмерзлий	замерзлий	îngheţat
езогнити	згнивати	a putrezi, a intra în putrefacţie
езурочити	наврочити	a deochea
езутий	босий	desculţ
екання	ікання	sughiţat
елікоптер	гелікоптер	elicopter
емес	добре	bine
емесний	дуже добрий чоловік	om foarte bun
емесно	дуже добре	foarte bine
есик	застібка, частина кінської збруї	închizătoare, parte a hamului de cal
еткати	виткати	a ţese

Є

єблинка	яблуня	măr (pom)
єблуко	яблуко	măr (fructul)
єв	почав	a început
єв	хотів	a vrut
євдоха	Явдокія	Eudochia
єверниці	порічки (Ribes)	coacăze
євир	явір (Acer pseudoplatanus)	paltin de munte, sicomor
євирник	ліс з домінуванням явора	pădure dominată de sicomori
єворовий	предмет, виготовлений з явора	unealtă din sicomor
єгидники	ягідники	fructe de pădure
єгні	ягня	miel
єгода	ягода	boabă
єдерний	гоноровий	fudul, mândru
єднанка	заплата за заподіяну кривду	despăgubiri pentru răul făcut
єднати	перепрошувати	a se scuza
єєшниця	яєшня	omletă
єзвір	глибокий яр	rigolă
єк	як	cum
єк дужі?	як здоров'я?	cum staţi cu sănătatea?
єким кіпом?	яким способом?	cum anume?
єлава	корова, яка ще не отелилася	o vacă care nu a fătat încă
єли	почали	am/au început
єливка	корова, яка ще не отелилася	o vacă care nu a fătat încă
єливник	молода велика рогата худоба	vite mari, tinere
єлити	починати	a începe
єлиця	ялиця біла (Abies alba)	brad argintiu
єлобиси	потрібно	necesar
єлоси	знадобилося	ar fi necesar
єлочєр	пастух, що випасає молодняк	păstor care paşte animale tinere
єльний	привітний	prietenos
єма	яма	groapă
єнчі	інші	alții
єрем	ярмо	jug
єрка	молода вівця, що ще не мала ягнят	o oaie tânără care nu a fătat încă miei
єрмарковий	куплений	cumpărat
єрмаркувати	торгувати, купувати	a târgui, a cumpăra
єрмарок	ярмарок	târg
єрмо	ярмо	jug
єрований	переплетений вузькими сафіяновими пасками	pieptar decorat cu împletituri înguste
єрчі	ягня	miel
єрчіта	ягнята	miei
єрчук	молодий баран	berbec tânăr

єсеновий	предмет, виготовлений з ясеня	unealtă din frasin
єсінє	ясен (Fraxinus)	frasin
єсінь	ясен (Fraxinus)	frasin
єсла	ясла	iesle
єтер	сак для риби	plasă de pescuit
єчмінь	ячмінь (Hordeum)	orz
єчмінь на оці	гостре гнійне запалення вій	conjunctivită
єщурка	ящірка	şopârlă
єщюр	міфічний ящір великих розмірів	șopârlă mitică de dimensiuni mari

Ж

жадання	бажання	dorinţă, poftă
жадати	бажати	a dori, a pofti
жало	гострий кінець предмета	capătul ascuțit al uneltei
жалость	жалість	milă, compătimire
жандарм	поліцейський	jandarm, poliţist
жарівка	електрична лампочка	bec
жбирь	стрімкий схил	pantă abruptă
жбухати	різкі пориви вітру	rafale ascuțite de vânt
жвакати	жувати їжу	a mesteca mâncarea
жебрати	просити	a ruga
жед	єврей	evreu
желізка	праска	fier
жемлик	рогалик	semilună
женєпин	ялівець звичайний (Juniperus communis)	ienupăr
женило	чоловічий статевий орган	organ genital masculin
женити	одружувати сина	a-şi însura fiul
женитиси	одружуватися	a se însura
женіня	одруження	însurătoare
женьипин	ялівець звичайний (Juniperus communis)	ienupăr
жерва	собака	câine
жердь	лозина	vargă, nuia
жереп	сосна гірська (Pinus mugo)	pin de munte, jneapăn
жерт	жарт	glumă, şagă
жечі	палити	a arde
жєб’є	столиця Гуцульщини, стара назва селища Верховина	Jabie, capitala regiunii Huţulşcina, numele vechi al localităţii Verhovena
жєба	жаба	broască
жєбивце	корінні жителі села Жабя	locuitori autohtoni din Jabie
жєвкнуло	заболіло	a fi apucat de durere
жєвний вогонь	вогонь, що видобули кресанням або тертям	focul extras prin zgâriere sau frecare
Жєвний Четверь	Страсний Четвер	Joia Mare

жєдати	дуже хотіти	a-şi dori cu ardoare ceva
жєдний	спраглий	însetat
жєрва	злий собака	câine rău
жєсний	страшний	teribil
жєсно	негарно	urât
жєти	жати	a secera, a recolta
жжжя	неспокійна людина	persoană neliniştită
живе срібло	ртуть	mercur
живина	жива істота	făptură
живиця	смола хвойних дерев	răşină de conifere
живкий	гіркий	amar
живний	страсний	al patimilor (Joia Patimilor)
живокіст	живокіст лікарський (Symphytum oficinale)	tătăneasa sau iarba lui Tatin
жид	єврей	evreu
жидівка	єврейка	evreică
жидівский	єврейський	evreiesc
жила	кровоносна судина	venă
жилаве	витривале	rezistent, răbdător
жилавец	хліб з ячмінної муки	pâine din făină de orz
жилавий	ціпкий	rigid
жилавник	прісний хліб з борошна, солі і соди	pâine nedospită cu făină, sare şi apă
жинка	жінка	femeie
жинтиця	молочна сироватка	jintiţă
жир	snake-worm (змііїний хробак) - синхронне пересування личинок тінівкових грибних комарів з родини Sciaridae	şarpe-vierme; mişcarea sincronă a larvelor de ţânţari fungici, umbriţi, din familia Sciaridae
жирва	Горобець хатній (Passer domesticus)	vrabia de casă
жироване	оздоблене металом	decorat cu metal
жированый	інкрустований	încrustat
жировиця	веснянка (Plecoptera) - комаха, на яку ловлять пструги	o insectă care prinde păstrăvi
житє	життя	viaţă
жити на боці	проживати після одруження в родині чоловіка або дружини	a locui după căsătorie în familia soţului sau a soţiei
жити на віру	жити як подружжя, але без вінчання	a trăi în cuplu, dar fără căsătorie; concubinaj
житник	хліб із житньої муки	pâine de secară
житя	життя	trai, existenţă
жінка	дружина	soţie
жіряда	ожеред	stog, claie, şiră
жмакати	прати	a spăla
жовнір	солдат	soldat

жовтило	жовта фарба	vopsea galbenă
жолоб	улоговина між двома горами	scobitură între doi munţi
жолоби	дерев'яні лотоки для спускання деревини з гір	mecanisme din lemn pentru coborârea lemnului de la munte
жона	жінка	femeie, soţie
жонва	дятел (Dendrocopos)	ciocănitoare
жорен	невеликий кам'яний млин, що людина крутить вручну	mică moară de piatră, învârtită cu mâna
жорна	жорно	piatră de moară
жрати	ненаситно їсти	a mânca cu nesaţ
жулюд	жолудь	ghindă
жунка	жінка	femeie; nevastă
жургоніти	текти з великою швидкість	a curge la viteză mare
журилиха	горівка	ţuică
журитиси	тужити	a fi mâhnit; a se îngrijora
жуток	жовток	gălbenuş
жьилоба	скарга	reclamaţie, plângere
жьих	переляк	spaimă
жяхлий	схожий	asemănător, asemuit
жяхло	подібно	asemănător

З

з долу	з низинних територій	locuitor din zonele de câmpie
з надвиря	ззовні	din afară
з чєста	часто	des
з'в'р	недоступне місце	loc inaccesibil
за горов	за Чорногорою	dincolo de muntele Cernahora
забава	свято	sărbătoare
забагати	захотіти	a dori, a tinde
забамбурений	набурмосений	morocănos
забантувати	скріпити до купи	a consolida
забашити	забавити	a amuza
забигач	складаний ніж	briceag
забір	вишиваний кінець перемітки	capătul brodat al voalului, baticului
заблахманити	забаламутити	a confunda
забуток	забуття	uitare
зав'єзувати ціпи	єднатись, подобритися	a se uni, a se îmbunătăţi
заведія	енергійна людина, лідер	persoană energică, lider
заветив	перевершив	a depăşit, a întrecut
заветити	перевершити	a întrece
завзєкіськ	затятість	îndârjire, încăpăţânare
завзьиток	гнів	furie, supărare
завиванец	рулет з начинкою	ruladă cu umplutură, cozonac
завидна година	довготривалий дощ	ploaie prelungită
завидний	довготривалий	de lungă durată

завий	крутий поворот	cotitură abruptă
завїзки	початок будівництва будинку	începutul construcţiei unei case
завізно	велелюдно	foarte frecventat, popular
завлєги	присмерк	amurg
заводини	початок весілля	începutul nunții
завози	зсуви землі	alunecări de teren
заворитниця	дерев'яна жердина у плоті	joardă de lemn în gard
завороть	запаморочення	ameţeală
завше	завжди	mereu
загалабурдати	перевернути недбало речі	a întoarce lucrurile cu nepăsare
загаланили	задобрили	a câştiga pe cineva de partea sa
загардиґаний	безправний	lipsit de drepturi
загер	гнів	supărare, furie
загикуватий	заїка	bâlbâit
загимзіти	заворушитися	a se mişca, a se agita
загинки	середня частина ноги	partea mijlocie a piciorului
загирце	жителі Закарпаття	locuitori din Transcarpatia
заглагоїти	заспокоїти	a potoli setea
загніток	замкнута людина	persoană închisă, introvertită
загнічений	засмаглий	ars de soare
загнюпивси	зажурився	s-a amărât, s-a abătut
загодинилоси	задощило	vreme ploioasă
загорениця	чадний дим	fum de funingine
загоріти	удушитися чадним димом	a se sufoca cu fum de funingine
загошити	втихомирити	a calma
заграницiу	закордон	străinătate
загутавси	задумався	s-a abătut
загутатиси	забутися	a uita
задарабаніти	сторопіти	a fi buimac, a se zăpăci, a rămâne uimit, buimac
задвирі	заднє подвіря	curtea din spate
заднєтиси	захмаритися	a se înnora
заднилоси	захмарилося	s-a înnorat
задубів	втратив здатність до реального відчуття	a luat-o razna, a pierdut contactul cu realitatea
задубів	замерз	a îngheţat
задуха	астма	astm
задушна субота	поминальна субота	sâmbăta de pomenire a morţilor
задушний	померлий	răposat
зажерестий	упертий	încăpăţânat
зажечи	запалити	a aprinde
зажжено	засвічено	luminat
зазделегідь	завчасу	din timp
зазідця	керівник	coordonator
зазуб	пастка на куниці і лисиці	capcană pentru jder şi vulpi

зазуля	зозуля звичайна (Coculus canorus)	cuc
зайдей	чоловік із чужого краю	bărbat străin, din alte părţi
зайдейка	жінка з чужого краю	femeie străină, din alte părţi
займити	насильно погнати когось	a alunga pe cineva cu forța
зайчік	зайчик	iepuraş
заказаний	замовлений	rezervat
заказний	заборонений	interzis
закартаний	недоглянутий	neglijat
закєласи	осічка	rateu
закєндіти	захворіти	a se îmbolnăvi
закипіти	провалитися в якусь безодню	a cădea într-un abis
закім	поки що	până una-alta
закін	причастя	împărtăşanie
закіскати	прибрати в стайні	a face curat în grajd
заклебучений	загнутий	îndoit
заклушити	прикріпити	a lega, a fixa
закмітити	запримітити	a înştiinţa
заков'єзлий	напівмертвий	pe jumătate mort
заковатиси	зачинитися	a se închide
заковйизнути	замерзнути	a îngheţa
заколесник	колодій	punte
заком'єдив	упав	a căzut
закомнєдити	упасти	a cădea
законьити	причащати	a împărtăşi, a (se) cumineca
закрінчати	заскреготати	(a începe) a scrâşni
закрута	клопіт, який змушує кудись іти	problemă care te determină să mergi undeva
закулити	підманути в дорогу	a înşela pe drum
заліжка	заклад	instituţie
залога	застава	zălog, amanet
залом	бурелом	paravan
залубиця	дерев'яні сани	sanie din lemn
залуда	лукава, вперта людина	om viclean, încăpăţânat
залундиґав	зайшов кудись	a plecat undeva
залямистий	запобігливий	slugarnic, linguşitor
замерзлій	замерзлий	îngheţat
замітовати, заверечі	відкидати	a arunca, a azvârli
заміть	сніговий намет	nămeţi de zăpadă
замкнути	закрити	a închide
замовляти	примовляти	a continua să spui
замрачений	туманний	ceţos
замрекотий	захланний	avid
заніхтиці	задирки	pieliţa unghiilor
зановать	дрік фарбувальний (Genista tinctoria)	drobiţa (plantă)

занога	присілок між горами	cătun între munţi
занорий	упертий	încăpăţânat
занюрений	похнюплений	adulmecat
занюритися	пірнути	a se cufunda
зап'єлити	повісити	a atârna
западка	мишоловка	capcană pentru şoareci
западниця	ловча яма	groapă de vânătoare
западь	великий сніг	zăpadă mare
запамйитати	запам'ятати	a reţine, a ţine minte
запаска	жіноча ткана спідниця, одяг з двох половин	fustă țesută de damă, îmbrăcăminte din două jumătăți
заперло	закортіло	a se face poftă
заперти	закрити	a închide
запидок	простір під дахом будинка	spațiu sub acoperișul casei
запізьмувати	заворогувати	a face vrăji
запічьок	простір між піччю і ліжком у гуцульській хаті	spaţiu dintre cuptor şi pat în casa huţulă
запйиток	каблук	toc
заплітка	вовняні нитки, вплетені у волосся	fire de lână împletite în păr
заповіді	оголошення про шлюб	anunț despre cununii, căsătorii
заполоч	нитки	fire
заправлений	зачарований	fascinat
запрєнделити	поспішати	a se grăbi
запрєтати	заховати	a se ascunde
запута	перепона	obstacol
зара	зараз	acum
зарва	зсув грунту	alunecare de teren
зарви	зсуви грунту	alunecări de teren
зарінок	прирічкова або приструмкова територія	teritoriu lângă un râu sau afluent
зарйидити	дати до страви масла, олію	a adăuga la mâncare unt, ulei
засапатиси	задихатися	a se sufoca
засахсонити	запропастити	a pieri
засій	зась	nici pomeneală
заскалушити	закрутити	a se răsuci
заскрегінцати	заскреготіти зубами	a strânge din dinți
заскулити	примружити	strabism, privire crucişă
засокотитиси	застерегтися	a se feri, a se proteja
застави	капкани	capcane
застайка	тимчасова, закрита із трьох боків будівля для ночівлі пастухів на полонині	locaţie temporară închisă, din trei părţi, pentru dormitul păstorilor la stână
застоли	латки на постолах	petice pe opinci
засторопіти	заціпеніти	a înţepeni, a încremeni
застрєв	зупинився	s-a oprit

заступка	площина на камені чи землі, на яку ступають ногами	pantă pe piatră sau pe pământ pe care se calcă cu picioarele
заступці	сходи	scări
затарасиви	загубився	s-a pierdut
затарасити	згубити	a pierde
затарахкотіти	загриміти	a tuna
зателишковатий	повільна людина	persoană lentă
затерка	підсолене яєчне тісто, зварене в молоці	aluat cu ou sărat, gătit în lapte
затетеріти	заціпеніти	a înţepeni, a încremeni
затємити	запам'ятати	a reţine, a ţine minte
затіготіла	завагітніла	a rămas însărcinată
затім	потім	apoi
затінок	затінена частина гори	parte umbrită a muntelui
заткавниця	фіранка	perdea
заутри	завтра	mâine
зафатити	захопити	a cuceri, a prinde
зафундувати	фінансувати	a finanţa
захланність	ненаситність	lăcomie
зацеконіти	замерзнути	a îngheţa
зацоркотіти	задзвонити	a suna
зацупатиси	отупіти	a se tâmpi, a se prosti
зачєтатиси	відректися	a se lepăda de cineva sau ceva
зачирати	черпати	a scoate la iveală
зачьити	розпочати	a începe
зачярлиніти	зашарітися	a se aprinde la faţă, a se îmbujora
зашепетина	щілина	despicătură
зашколобка	заноза	aşchie
зашпінка	застібка	încuietoare
защібати	берегти	a salva, a păstra
збавити	зіпсувати	a strica
збавити	попсувати	a deteriora
збавитиси	покінчити з життям	a se sinucide
збезсебитиси	шаленіти	a-şi ieşi din fire, a se înfuria
збеток	наруга	batjocură
збитки	недобрі пустощі	farse de prost gust, batjocură
збігленє	передчасно народжена, недоношена дитина	copil născut prematur
збіговищє	стихійне зібрання людей	adunare spontană de oameni
збізувати	змогти	a fi capabil
збізуватиси	покладатися	a se baza
збоїнити	закип'ятити	a clocoti
збоїти	закипіти	a fierbe
збритити	поголити	a bărbieri
збушно	наполегливо	greu
звадка	сварка	ceartă

зваричівка	сорт яблук паперівка	soi de mere Papirovka
зведениця	дівчина, що народила без шлюбу	fată care a născut fără să fie căsătorită
зведеньита	діти мішаного шлюбу	copii din căsătorii mixte
звід	залізна лапка на капкані	laba de fier pe capcană
звізд	цвях	unghie
звізди	зорі	stele
зводи	залізні капкани	capcane de fier
звор	вузьке місце між горами	loc îngust între munţi
зворочення	зурочення	deochi
звуїв	здурів	a înnebunit
зґамина	худобина	bovine
згар	вигорілий ліс	pădure arsă
зґарда	жіноча прикраса з металевих хрестиків, монет і намистин, які носять жінки на шиї	zgardă, bijuterie din cruci metalice, monede și mărgele purtată de femei la gât
згардегати	закричати	a striga
згари	вигорене місце у лісі	loc ars în pădure
згарь	місце на землі, де згорів ліс чи чагарник	loc pe pământ unde a ars o pădure sau un arbust
згоїни	щось, що не достойне похвали	ceva ce nu este lăudabil
згорив	житель гір	locuitor al munților
зґоя	дятел (Dendrocopos)	ciocănitoare
зґрага	погорілець; людина, що постраждала від пожежі	persoană arsă într-un incendiu
зграя	гурт	grup
згризтиси	переживати	a avea emoţii, a se îngrijora
зґрібне полотно	домоткане полотно	pânză ţesută în casă
зґрібнєнка	сорочка з домотканого полотна	cămasă din pânză ţesută în casă
згулавіти	здуріти	a înnebuni, a o lua razna
зґур	сажа	funingine
згутіло	зсунулося	a se mişca, a a se deplasa
здибанка	зустріч двох людей	întâlnire a două persoane
здибати	зустріти	a întâlni
здолив	житель рівнини	locuitor al câmpiei
здохи	думки	gânduri
здуфальність	гонор	trufie, înfumurare
зелепуга	недозрілі овочі та фрукти	legume și fructe necoapte
зелер	селера звичайна (Apium graveolens)	ţelină
ззавгоді	заздалегідь	din timp, dinainte
зивмітиси	здивуватися	a fi surprins
зима	сніг	zăpadă
зимак	порося, яке годували взимку	purcel hrănit iarna
зимарька	будинок для зимового годування худоби на полонині	locaţie la stână pentru hrănirea vitelor în timpul iernii

зимивля	процес зимової годівлі худоби	procesul de hrănire a vitelor în timpul iernii
зимивник	будинок, у якому зимою жили опришки	locaţie în care locuiau în timpul iernii ţăranii insurgenţi
зимно	холодно	rece
зимували	проживати протягом зимового сезону	a trăi, a se descurca de-a lungul iernii
зирниця	зоря	stea
зирцу	скажу	voi spune
зібгати	зігнути	a îndoi, a strâmba
зіжжений	спалений	ars
зілі	зілля	ierburi
зілізо	залізо	fier
зіпанити	верещати	a zbiera, a urla
зіпати	кричати	a striga
зістріт	назустріч	în întâmpinare
зісхлий	сухий	uscat
зіхір	такий самий	la fel, asemenea
зкамузитиси	зніяковіти	a face de ruşine
зквацитиси	зробити невдоволену гримасу	a face o grimasă nemulţumită
зкроклювати	скрутити	a răsuci
злементуватиси	запанікувати	a se panica
злігати	родити	a naşte
злоги	пологи	lehuzie
злуда	обман	înşelăciune
змахує	схоже	asemănător
змаціцькатисьи	зменшитися	a se face mic
змерзитисьи	набриднути	a se plictisi, a sâcâi
змерзлєк	обмороження	degerături
знак вид мами	родимка	aluniţă (semn de mamă)
знахар	людина, що лікує не традиційними методами: травами, корінням, листям	vraci, o persoană care tratează cu metode netradiționale: ierburi, rădăcini, frunze
знестися	сконтактувати	a contacta
знидіти	зменшитися в рості, схуднути	a slăbi
знимидіти	зникнути	a dispărea
знимка	світлина	fotografie
зниналаду	несподівано	neasteptat
зняти у вушки	підняти вгору	a ridica
зовиця	сестра чоловіка	sora soţului, cumnată
зодія	людська доля	destinul uman
зола	попіл	cenuşă, spuză
золеничьний	дуже їдкий дим	fum foarte coroziv
золити	прати полотно відваром з попелу	a spăla pânza cu un amestec pe bază de cenuşă
золотий	грошова одиниця	bancnotă, unitate monetară

зомпитисьи	образитися	a se simți ofensat
зомражений	спаскуджений	murdar
зорєї	світає	zorile
зорудувати	дістати якусь річ	a primi ceva
зохмавси	заохотився	a se încuraja
зплатинковатіти	побліднути	a păli
зпопиндати	натрапити	a se poticni
зпригиршкувати	присилувати до чогось	a forța ceva
зприсідав	сильно гавкати	a lătra tare
зприсідати	нападати на когось	a ataca pe cineva, a căşuna
зпроволока	повільно	încet, lent, alene
зрібне полотно	домоткане полотно	pânză ţesută în casă
зрібний	пошитий з домотканого полотна	cusute din țesătură de casă
зрішений	пофалдований	pliat, încreţit
зрогошитиси	наміритися	a intenţiona
зтептиси	здрижати	a tresălta, a se cutremura
зтерти чємері	поставити на місце хрящики на хребті	a pune la loc cartilajul pe coloana vertebrală
зубці	вишиваний орнамент на гуцульських кожухах	ornament cusut, brodat pe cojoacele huţule
зувезде	з усіх сторін	din toate părţile
зузи	запальні танці	dansuri incediare, înflăcărate
зузи	ксилофон	xilofon
зузи	музики	muzică
зумалий	божевільний	nebun, smintit, ţicnit
зуміти	зійти з розуму, збожеволіти	a înnebuni, a-şi pierde minţile
зупа	суп	supă
зурити	збриднути	a se sătura
зурититиси	надокучити	a se plictisi
зурнеця	зірниця	stea
зціпати	здоїти	a mulge
зцуфати	погрозити	a amenința
зчіковзав	падав	a căzut
зчіковзати	падати зі стежки	a pica pe poteci
зчістиласи	рушниця вистрілила	armă din care s-a tras
зшедити	зганьбити	a face de ruşine, de ocară
зшилифоститиси	метушитися	a se agita, a se fâţâi

И

ива	Верба козяча (Salix caprea)	salcie căprească
Ива	Іване	Ivane
Иван	Іван	Ivan
ивка	Верба козяча (Salix caprea)	salcie căprească
ивовий	вербовий	de salcie

игла	голка	ac
Игнат	Ігнат	Ignat
игоканник	людина, що голосно і мелодійно уміє видавати гортанні звуки	persoană care este capabilă să scoată sunete puternice și melodice din gât
игокати	видавати мелодійні гортанні звуки	a emite sunete laringiene melodice
игольник	предмет, в якому зберігають голки	obiectul în care sunt depozitate acele
игратися	бавитися	a se juca
играшка	іграшка	joc; jucărie
играшки	розваги	distracţie, petrecere
игрец	місцина, де збираються лісні духи	un loc unde se adună spiritele pădurii
игровище	територія, де лісні духи влаштовують розваги	zonă în care spiritele pădurii se distrează, petrec
ид мині	до мне	către mine, mie
ид собі	до себе	către sine, sieşi
идім	йдім	să mergem
изволити	дозволити	a permite
изволитися	запитати дозволу	a cere permisiunea
издзискати	зацитькати	a potoli, a domoli
изирчі	сказати	a spune
изкоцьобитиси	скорчитися	a se micșora
изкоцьоблений	скорчений	ghemuit
изкоцьорблені	скорчені	ghemuiţi
изкруменцований	скручений	răsucit, încolăcit
изкруменцувати	скрутити	a se răsuci
изниґів	занепав	a decădea
изтептиси	здрижати	a dârdâi de frig, a tremura
изтєгливо	несміливо	timid
изхавкати	позіхнути	a căsca
изшилофоститиси	звертатися	a apela, a recurge la
ий-де	та де	du-te, măi!
ий!	ні	nu
ийкуда	не так	aşa nu
икавка	гикавка	sughiţ
икати	гикати	a sughiţa
икзистує	існує	există
иків	звідки	de unde
иливий місіць	серпень	august
Илий	святий Ілля	Sf. Ilie
Іллі	свято святого Іллі, яке відзначають 2 серпня	sărbătoarea de Sf. Ilie, marcată pe 2 august
Илько	Ілля	Ilie
ильчєтий	тип орнаменту	tip de ornament

имилоси	загорілося	a luat foc
имити	зловити	a prinde, a captura
имитиси	загорітися	a lua foc
имшедь	мох, яким утеплювали будинок	mușchi, cu care se izola casa
имшити	утеплювати мохом будинок	a izola casa cu mușchi
инак	інакше	altfel, în mod diferit
инґераш	перекупство	revânzare
индик	індик	curcan
инклюз	нечемна дитина	copil nepoliticos
инуда	по-іншому	pe de altă parte, altfel
инцинатий	лютий	crunt, furios
инциноватий	нетерпеливий	nerăbdător
иржєти	іржати	a necheza
ирод	чорт	drac
иродиха	дружина чорта	soţia dracului
ирстєнин	християнин	creştini
ирстити	здійснювати обряд хрещення	a boteza
ирститиси	хреститися	a se boteza
ирти	роти	guri
ирчі	говорити	a vorbi
иршєні	хрещені, християни	botezaţi, creştini
иршінє	хрестини	botezat
искараскатиси	позбутися когось	a scăpa de cineva
исклезь	неохоче	fără tragere de inimă
испирішшіти	побити когось	a bate pe cineva
испиріщив	ударив	a lovit
истик	дуже активна людина	persoană foarte activă
истинний	правдивий	adevărat
истургтиси	надто дивуватися	foarte surprins
исхід	зібрання	adunare, întrunire
ити	йти	a merge

І

ізвір	густий непролазний ліс	pădure deasă sălbatică
ізкольцити	пустити паросток, зійти	a germina, a încolţi
інфлюенца	грип	gripă
інчи	інакше	altfel
іпотека	довгостроковий кредит під заставу майна	ipotecă
іти	їхати	a merge
ієшніця	омлет	omletă
ікона	образ (ікона)	icoană
іржя	іржа	rugină
іства	їжа	mâncare, hrană, masă
іце	яйце	ou

Ї

їда	їжа	mâncare
їдла	різні страви	feluri de mâncare diferite
їжне	їстівне	comestibil
їжні гриби	їстівні, не отруйні гриби	ciuperci comestibile
їздак	поганий водій	șofer prost
їздиганити	їздити без діла	a umbla fără un scop
їздовий	фірман, візник у пана	birjar, vizitiu
їйце	яйце	ou
їлиця	ялиця біла (Abies alba)	bradul argintiu sau bradul alb
їлова дошка	дошка з ялиці білої	scândură din brad alb
їловий ліс	ліс із домінуванням ялиці білої	pădure dominată de brazi alb
їль	ялиця біла (Abies alba)	brad alb

Й

ймити	спіймати	a captura
йо	так	da
йовкун	людина без власної думки, з усім згідний	o persoană fără părere proprie, care este de acord cu toate
йовнатанка	яблуня сорту Джонатан	măr soi Jonathan sau Ionatan
йовнатанки	яблука сорту Джонатан	mere soi Jonathan sau Ionatan
йой	ой	vai
йойкати	скиглити	a scânci, a jeli
йойкатиси	квилити	a se smiorcăi
йойлик	плаксій	plângăcios, smiorcăit
йойлик	дрібниця, непотріб	fleac, inutil
йойлитиси	плакатися, скаржитися	a plânge
йокати	підтакувати	a ţine isonul cuiva
йолик	кар'єрист	carierist
йолуп	нечемний хлопець	nepoliticos, nerespectuos
йох	міра площі орної землі	măsura suprafeței de teren arabil

К

кабат	піджак із грубого сукна	sacou din postav aspru
кабач	вибоїна на дорозі	groapă pe drum
кабла	кабель	cablu
каблук	стегнова кістка	coapsă
каблук	частина дерев'яного сідла	parte dintr-o șa de lemn
кав'ярня	кафе	cafenea
кавалок	шматок, кусок	bucată
кавка	галка звичайна (Corvus monedula)	stăncuță
кавкаити	неспроможність висловити щось перед смертю	incapacitatea de a spune ceva înainte de moarte

кавовий	коричневий	maro
кавуля	корова	vacă
кавуш	дерев'яний черпак	căuş de lemn
кагал	багато неорганізованих людей	mulți oameni dezorganizați
каганец	пристрій, який світить за допомогою овечого лою та полотна	dispozitiv care strălucește cu ajutorul grăsimii de oaie și a pânzei
кагла	димохід із виходом у сіни	horn la ieşirea în tindă
кагльинка	затичка для комина	dop pentru coş de fum
кадигріб	гробокопач	gropar
кадило	кадило звичайне (Melittis melissophyllum)	dumbravnic
кадит	димить	fumegă
кадити	диміти	a fumega
каділницьи	церковне кадило	cadelniţă
кадка	дерев'яна посудина	vas de lemn
кадь	ванна	cadă
казан	баняк з дугою	cazan
казити	нищити	a distruge
казібер	місяць лютий	luna februarie
кайлак	короткий відрізок дерева	bucată scurtă de lemn
кайман	людина, що відповідає за підтримання вогню на полонинській стаї чи у колибі лісорубів	vătaf, persoana responsabilă cu întreținerea focului la stână sau în coliba tăietorilor de lemne
кайманка	кухарка лісорубів	bucătăreasa tăietorilor de lemne
кайпачок	невеликий відпилений кусок дерева	o mică bucată de lemn tăiată
калабаня	калюжа	smârc
калабарити	плести дурниці	a ţese prostii
калагур	монах	călugăr
калай	безземельний, бідний	fără pământ, sărac
каланник	дуже бідний чоловік	om foarte sărac
калапуцькати	мішати	a amesteca
калараші	охоронці кордонів	polițiști de frontieră
калачниця	бідна жінка	femeie săracă
калганівка	горілка на калгані	ţuică amară
калуш	міцний шнурок	cordon puternic
кальман	людина, що відповідає за підтримання вогню на полонинській стаї чи у колибі лісорубів	persoana responsabilă cu întreținerea focului la stână sau în coliba tăietorilor de lemne
калюхандрити	займатися	a se angaja
калюхи	нутрощі	organe interne, măruntaie
калюші	нутрощі	organe interne, măruntaie
калямар	чорнильниця	călimară

камар	державна земля за часів Австро-Угорщини	pământ de stat în timpul Imperiului Austro-Ungar
камаші	відрізок сукна, яким обгортають ногу	o bucată de stofă cu care se înfășoară piciorul
камеральний	державний маєток за часів Австро-Угорщини	avere de stat în timpul Imperiului Austro-Ungar
камізелька	безрукавка	fără mâneci
камузитиси	гніватися	a se înfuria, a se supăra
канапа	диван	canapea
канапка	бутерброд	sandvici
канона	гармата	tun
каноніри	артилеристи	artileriştі
кант	все	atât
кантлик	бідон	bidon
канькати	випрошувати	a solicita, a cere
капарник	неакуратний	inexact
капарно	неохайно	neglijent, murdar
капейстра	вуздечка для коня	căpăstru pentru cal
капів	мисливський собака	câine de vânătoare
капка	краплина	picătură
капличка	придорожня християнська культова споруда	capelă, mică construcție creștină la marginea drumului
капова	мисливська собака	câine de vânătoare
капови	мисливські собаки	câini de vânătoare
капуза	головний чоловічий убір	ţinută bărbătească principală
капуст	бруква	rutabaga, nap suedez
капуші	овечі блохи	căpuşe de oi
капці	саморобні сукняні шкарпетки	ciorapi de postav confecţionaţi manual
капці	сандалі	sandale
капчури	в'язані вовняні шкарпетки	șosete de lână tricotate
капшук	шкіряна сумочка для тютюну	geanta din piele pentru tutun
карабки	частина дудки (музичного інструмента)	parte dintr-un cimpoi (instrument muzical)
карабушка	коробка	cutie
карапанє	жаба, тут - юна дівчинка	broască, aici cu sensul - fată tânără
карапаньи	жаба, ропуха	broască
карапуз	невелике дитя	copil mic, prunc
каратиси	мучатись	a suferi
карб	дерев'яна палиця з зарубками для позначення кількості овець	bâtă de lemn cu crestături pentru a indica numărul de oi
карбіж	дерев'яна палиця з зарубками для позначення кількості овець	bâtă de lemn cu crestături pentru a indica numărul de oi
карбована	дерев'яна палиця з зарубками для позначення кількості овець	bâtă de lemn cu crestături pentru a indica numărul de oi

карбованка	деревяна палиця пастуха із зарубками	bâtă ciobănească de lemn, cu crestături
карбок	дерев'яна палиця з зарубками для позначення кількості овець	bâtă de lemn cu crestături pentru a indica numărul de oi
карбувати	вирізувати знаки для обліку чогось	a însemna ceva
карбувати	запам'ятовувати	a ține minte
кардашина	стерва	căţea
каришєри	карабінери	carabinieri
карлуш	мушля	scoică, ghioc; chiuvetă
кармазьинка	суконна шапка з кармазину	pălărie de postav de culoare roşu închis
карнувати	змушувати	a forţa
каруца	скриня на двох колесах для гною	ladă pe două roți pentru gunoiul de grajd
катавала	коваль	fierar
катарвак	тетерук євразійський (Tetrao tetrix)	cocoș de mesteacăn
катафельк	підставка, на яку кладуть покійника	suport pe care este așezat defunctul
катляфасити	як небудь приготувати їжу	a încropi de mâncare
катран	тряпка	catran
катрафий	жимолость (Lonicera)	caprifoi
катрафоя	черемшина звичайна (Prunus padus)	mălin
катун	угорський солдат	soldat maghiar
катуш	тюремний будинок	închisoare
катушня	катівня	cameră de tortură
каучька	ціпок	cârjă, baston
кафльик	розмокла шкура	piele înmuiată
кацакати	кликати кози	a chema caprele
кацюба	знаряддя, яким пораються у печі	unelte folosite în cuptor
качіраби	незграбні ноги	picioare incomode
качулия	маківка	floare de mac
кашевок	полонинська миша	şoarece de stână
кашиці	дерев'яне берегоукріплення	lemn pentru consolidarea malului
кашиця	дерев'яна гребля в річці, яка мала за мету зменшити швидкість води	baraj de lemn în râu, care avea scopul de a reduce viteza apei
кашкет	кепка	caschetă
кашляти	бухикати	a tuşi
каштелян	комендант	comandant
квапитиси	поспішати	a se grăbi
кварта	міра рідини місткістю 0,25л	masură pentru lichid cu o capacitate de 0,25 litri

квас	щавель	măcriş
квасата	щавель	măcriş
квасний	кислий	acru
квасок	щавель	măcriș
кватиря	фаза місяця	faza lunii
квацитиси	робити непривітну гримасу	a face o grimasă neprietenoasă
квацувати	перекручувати	a se schimonosi
квашениця	дика яблуня	măr sălbatic
квілити	пищати	a chiţăi, a ţipa
кволитисьи	скаржитися	a se plânge
кекс	печиво	biscuit
келавий	чоловік, що рухається дуже повільно	un bărbat care se mișcă foarte încet
келеп	дерев'яна палиця з мосяжним навершям у формі загнутого молоточка	bucată de lemn cu vârf de alamă în formă de ciocan curbat
келеф	дерев'яна палиця з мосяжним навершям у формі загнутого молоточка	ciocan ceremonial, bucată de lemn cu vârf de alamă în formă de ciocan curbat
кели	грижа	hernie
келих	чарка	ceașcă
кельнер	офіціант	chelner
кемувати	пам'ятати	a ţine minte
кеп	насмішка	bătaie de joc
кептар	короткий шкіряний кожушок без рукавів	cojoc scurt din piele, fără mâneci
кервала	хворобливість	morbiditate
кереводи	крики	strigăte
кереводити	кричати	a striga
керегвит	гамір	zgomot
керекир	гомін	zarvă
керекорити	гомоніти	a face zarvă
кержя	милиця	cârjă
керлиба	молочна сироватка	zer
керниця	криниця	puţ
кертиця	кріт (Talpa)	cârtiţă
кертовина	купки землі, що виривають кроти	mormane de pământ smulse de cârtiţe
кечери	гори з незалісеними верхами	munţi cu vârfuri neîmpădurite
кєбавка	звисаючий кусок полотна від перемітки	bucată de pânză care atârnă, de la voalul înfăşurat de femei pe cap
кєбіль	відро	găleată
кєгло	пара коней чи волів	pereche de cai sau boi
кєдря	сосна кедрова європейська (Pinus cembra)	zâmbru
кєж	вагітність	sarcină

кєжко	важко	greu
кєйлє	невеликий горшик	vas mic
кєкло	завчасні здогадки	idei preconcepute
кєлавка	повільна жінка	femeie lentă
кємпа	стрімки підйом з улоговини	urcare rapidă din scobitură
кємріти	ходити туди-сюди гуртом	a umbla de colo-colo în grup
кєрниця	криниця	puţ, fântână
кєцка	дернина	gazon, brazdă de iarbă
кивати	торкати	a atinge
киватиси	рухатися	a se muta, a se urni
кигт'я	пазур	gheară
кимити	пам’ятати	a ţine minte
кимливий	пам’ятливий	înzestrat cu memorie bună
кинь	кінь	cal
кип	гамір	zgomot
киптар	вишитий кожух з овечої шкіри без рукавів	cojoc brodat din piele de oaie, fără mâneci
кирма	довге весло, встановлене на передній частині дерев’яного плота	vâslă lungă montată pe fața unei plute
кирманичі	чоловіки, що управляють дерев’яними плотами	cârmaci, bărbați care manevrează cârma unor plute de lemn
киселиця	сливи зварені з кукурудзяною мукою	chiseliţă, prune fierte cu făină de porumb
кистка	кістка	os
кистка	писальце для розпису узорів на писанці	chiţişă, pensulă de încondeiat ouă
кисьльик	квасне молоко	lapte acru
кит	кіт	pisică
китиця	гора з лісистим верхом	munte cu vârf împădurit
китиця	прикраса на одязі	ciucure
китіця	прикраса на одязі	ciucure
китлик	горшик	oală
кичіра	невисока гора, поросла лісом	munte mic, acoperit de pădure
ків	дерев’яна жердина для огорожі, забита у землю	joardă de lemn pentru gard, înfiptă în pământ
ківати	доторкатися	a atinge
кіжкий	важкий	greu
кізли	крокви	căpriori
кікотини	сміх	râsete, chicoteli
кілеф	дерев’яна палиця з мосяжним навершям у формі загнутого молоточка	un băţ de lemn cu vârf de alamă în formă de ciocan curbat
кілько	скільки	cât de mult
кільоци	труси жіночі	slip de damă
кімак	відпилений кусок дерева	bucată de lemn tăiată

кіменницьи	тім'я малої дитини вкрите лускою	crusta de pe creştetul unui copil mic
кімкувати	мати гадку, стерегтися	a avea grijă
кімнє	верхняя частина голов	creştetul capului
кімувати	догадуватись	a ghici
кіна	тінь	umbră
кінатов	окрик, що означав дозвіл спускати дерево з лісу	strigăt care însemna permisiunea de a tăia un copac din pădure
кінний	людина, яка їде верхи	bărbat călare pe un cal
кіпати	витрясати сміття з прядива	a scutura de resturi fuiorul de cânepă
кіпнув	побіг на швидкість	a alergat cu viteză
кіпня	земля, на якій стопився сніг	pământ pe care s-a topit zăpada
кіпом	способом	cale, mod
кіпси	налякався	s-a speriat
кіптар	короткий шкіряний кожушок без рукавів	pieptar, cojoc scurt fără mâneci
кірйи	кора	scoarţă, coajă
кірниця	криниця	puţ, fântână
кірон	керівник в лісорозробках	şef silvicultură
кісє	дерев'яна частина, до якої прикріплена металічна коса	parte din lemn de care este atașată coasa metalică
кіскати	чистити в стайні	a curăţa în grajd
кіски	одна з технік вишивання	tehnică de broderie
кіслєк	квасне молоко	lapte acru
кісьи	дерев'яна частина, до якої прикріплена металічна коса	partea din lemn de care este atașată coasa metalică
кіточка	ласиця мала (Mustela nivalis)	nevăstuică
кіцько	трішечки	puțin
кічірати	негарно йти	a umbla urât
кішка	вагітна жінка	femeie gravidă
кішкати	годувати	a hrăni
кішкий	важкий	greu
кішниця	земельна ділянка, призначена для косіння трави	un teren destinat cosirii ierbii
кішня	період сінокосів	perioadă pentru cosit
клажа	скарб	comoară
клам	брехня	minciună
клам	скрута	dificultate
клам ид нам	безвихідна життєва ситуація	situație fără ieşire
кланцати	ударяти зубами об зуби	a clănţăni
класти	призначати	a numi
клевец	молоток	ciocan
клейго	стережись	ai grijă!, atenţie!
клейгов	обережно	cu grijă
клениця	клен (Acer)	paltin
кленути	кліпнути	a clipi

клень	головень європейський (Squalius cephalus)	clean (peşte teleostean dulcicol bentopelagic)
клепала	токовище	loc în care sunt hrănite păsările
клепало	дерев'яний музичний інструмент, що складається із дошки і молотка	toacă, instrument muzical din lemn format dintr-o tablă şi un ciocan
клепати	байдуже ходити	a umbla indiferent
клепати косу	виробляти вістря коси	a bate coasa
клецок	відпилений кусок дерева	bucată de lemn tăiată
клєкнути	замерзати	a îngheţa
клємбра	залізний стержень із загнутими кінцями, яким скріплюються дві дерев'яні балки	tijă de fier cu capete curbate, care fixează două grinzi de lemn
клємбрувати	незграбно зашивати дирки в сорочці чи іншому одязі	a coase stângaci găurile unei cămăşi sau alte haine
клєнчіти	стояти на колінах	a sta în genunchi
клєсти	проклинати	a blestema
клийбас	олівець	creion
климпуш	затичка для отвору бербениці чи боклага	dop pentru deschiderea bărbânţei
кліпання	блимання	clipire
кліпаока	миттю	într-o clipă, cât ai clipi
кліпати	моргати	a clipi
кліпом	бігом	pe fugă
кліть	комора	magazie de provizii
клішня	косовиця	perioadă pentru cosit
кло	кут чогось	unghi
клоїти	смажити	a prăji
клонци	зуби	dinţi
клонцулі	зуби	dinţi
клочка	курка, квочка	găină
клочя	третьосортне прядиво	fire de clasa a treia
клундати	незграбно, неспішно ходити	a umbla stingher
кльобик	пелюстка	petală
кльоц	відпилок дерева	copac tăiat
кльоцати	звисока ступати ногами	a face paşi mari
кльоци	відрізки дерева	bucăţi de lemn, buşteni
клюк	кілок у формі гака	cuier în formă de cârlig
клюка	костур	cârjă, agăţătoare
клюка	дерев'яний гак	cârlig de lemn
клюконосий	з орлиним носом	cu nas de vultur
клюмпа	група однодумців	grup de oameni cu idei asemănătoare
клюпа	дерев'яний штангенциркуль	etrier de lemn
клюпа	ступа	mortar
клюпавка	інструмент для давлення зернини для виготовлення олії	compresor, unealtă de presiune a cerealelor pentru producția de ulei

клюцати	потрібно вдаряти вістрям у одне місце	a bate cu tăişul într-un singur loc
ключєнка	мотузка для зв'язування сіна, складеного в ,,ключ''	frânghie pentru fân, pliată sub formă de "cheie"
клябука	палиця із загнутою ручкою	baston cu mâner îndoit
клямка	гачок на дверях	cârlig la uşă
клянчіти	принизливо просити	a ruga umil
кляуза	гідротехнічна споруда, що акумулювала воду для потреб лісосплаву	structură hidraulică care a acumulat apă pentru nevoile de plutărit
кнайпа	невеликий єврейський шинок	mică tavernă evreiască
книдлі	страва з вареного картопляного тіста	fel de mâncare din aluat de cartofi fierţi
книш	картопляний пиріг із бринзою	plăcintă de cartofi cu brânză
книш	шматочок картоплі приготований на плиті	felie de cartof gătită pe plită
кнороз	кнур, кабан	vier, porc necastrat
кньигиня	наречена на весіллі	mireasă
кньизєта	молода пара на весіллі	miri
кньизь	наречений на весіллю	mire
князь	молодий, жених	mire
кобилиця	коник (Tettigonia)	lăcusta călătoare
кобіта	жінка	femeie
ковбаніти	не ворушитися	a nu se amesteca
ковберь	глибока вода в потоці	apă adâncă în pârâu
ковбир	глибока тиха вода	apă adâncă şi calmă
ковбірє	каскад плеск	clipocitul cascadei
ковбок	відпилений кусок дерева	vărvar, buştean
коверц	зигзагоподібний узор на ліжнику	model în zig-zag pe cuvertură
коверцовий	орнаментований ліжник	cuvertură ornamentală
ковор	килим	covor
ковтати	стукати	a ciocăni
ковтки	сережки	cercei
когут	півень	cocoş
кожівка	деревя'на, часто орнаментована палиця, на яку намотують прядиво	furcă de tors, băţ de lemn adesea ornamentat, pe care se înfăşoară firul tors
кожух	шкіряна безрукавка	cojoc de piele, fără mâneci
козак	старовинний швидкий гуцульський танець	kozak - străvechi dans rapid huţul
козарі	підосиковики (Leccinum aurantiacum)	hribă de plop
козарь	пастух кіз	păstor capre
кознєна	свято Козьми і Дам'яна	sărbătoarea Sf. Cosma şi Damian
козни	сварки	certuri

кокоїжитиси	настовбурчитися	a se îngrămădi
кокоші	страва з вареної лущеної кукурудзи	fel de mâncare din porumb decojit fiert
колач	здобна булка з діркою посередині	colac
колач на сіно	скручений в коло оберемок сіна, що його кладуть на верх	mănunchi de fân răsucit într-un cerc, care se pune în vârful căpiţei
колешня	літня стайня на три стіни	grajd de vară pe trei pereți
колєґа	товариш	coleg, prieten
колєжанка	товаришка	colegă, prietenă
коли-тогди	незадовго	de curând
колиба	тимчасове житло лісорубів	colibă, locuință temporară pentru tăietorii de lemne
колидка	висячий замок	lacăt
коліда	коляда	colindă de Crăciun
коло	біля	lângă
колода	обчищений від гілок відрізок дерево	curăţarea lemnului de ramuri
колодеця	замок	lacăt
колоді	багато стовбурів дерев обрізаних від гілок	multe trunchiuri de copaci tăiate din ramuri
колодка	висячий замок	lacăt agăţat
колодьба	запалення легень	pneumonie
колокіл	бляшаний дзвінок	clopot de tablă
колокілець	невеликий бляшаний дзвінок	clopot mic de tablă
колокічка	клокичка перista (Staphyalea pinnata)	clocotiș
колоколити	дзвонити в колоколи	a suna din clopote
коломийка	гуцульський старовинний швидкий парний танець	kolomeika - străvechi dans huţul rapid în pereche
коломийки	гуцульські співанки	kolomeike - cântece huţule
колопадити	вперто щось просити	a cere ceva cu încăpăţânare
колопенниця	коноплянка (Linaria cannabina)	cânepar (păsăre cântătoare)
колопні	коноплі (Canabis)	cânepă, canabis
колотівка	посудина для збивання масла	putinei, vas pentru baterea untului
колотькати	бовтати	a sporovăi; a amesteca
колочєнка	картопляне п'юре, до якого додають трохи молока	piure de cartofi la care se adaugă puţin lapte
колун	сокира, якою колять дрова	topor cu care se taie lemne de foc
кольинка	сокира, якою колять дрова	topor cu care se taie lemne de foc
комарник	місце, де тримають сир	locul unde se păstrează brânza
комашня	поминальний обід під час похорону	pomana, masa funerară în timpul înmormântării
комерсатиси	шукати щось у купі речей	a cauta ceva într-o grămadă de lucruri
комин	величезна хмара	un nor imens
комин	димохід	horn

коминок	місце в дульнозарядній зброї для дрібного пороху	loc în arma de încărcare prin bot pentru pulbere măruntă
комирсати	приводити до чуття	a aduce în simţiri
комора	кладовка	cămară
комоситиси	улагоджуватися до сидіння, спання	a se pregăti de odihnă, de somn
комуна	адміністративно-територіальна одиниця в Румунії	comună
конарь	велика гілка дерева	ramură mare de copac
конати	помирати	a muri
кондук	смерть	moarte
конєк	дульнозарядний пістолет	pistol încărcat cu cremene
конєрувати	тривожити	a perturba
коновка	дерев'яна посудина з одним вушком	cofă, vas din lemn cu un mâner
конопельник	воробець	vrabie
копаниці	сани	sanie
копень	серпень	august
копершів	домовина	coşciug
копєк	невеликий стіг сіна	mic car de fân
копил, копиле	байстрюк	bastard
копиця	купка сіна	căpiţă
копість	деревяна лопатка, якою ділять кулешу	lopeţea (spatulă de lemn cu care se împarte mamaliga)
кораля	холера	holeră
корба	ручка, яка слугує для підйому води з колодязя	mâner care servește la ridicarea apei din fântână
корбач	батіг	bici
коргіґє	неповороткі ноги	picioare neîndemânatice
кордач	плетений шнур	şnur împletit
кордуплик	людина невисокого росту	om de statură mică
корж	плоский хліб з кукурудзяної муки	turtă de mălai, pâine plată din făină de porumb
корзан	старий постіл	opincă veche
корзани	старі постоли	opinci vechi
коритар	майстер, який виготовляє корита	rudar, meşter care face albii
корити	докоряти	a mustra
корито	дерев'яна продовгувата посудина, корито	vas alungit de lemn, copaie
корідор	коридор	coridor, hol
корнєти	будити зі сну	a trezi din somn pe cineva
корньити	будити зі сну	a trezi din somn pe cineva
корняла	свіжа трава	iarbă proaspată
корода	поскладені в довгі ряди дрова	stivuri în rânduri lungi de lemne de foc

короди	поскладане в довгі ряди каміння	stivuri în rânduri lungi de pietre
королі	підлітки, які колядують, відтворюючи біблійних персонажів	adolescenți care colindă, recreând personaje biblice
коромисло	дерев'яна жердина, на якій носять воду	joardă de lemn pe care se poartă apa
короства	короста	râie, scabie
корпати	назбирувати чогось	a aduna ceva
корси	закочені низи саней	partea inferioară răsucită a saniei
кортєчка	бажання, охота	poftă
кортєчки	прищі на лиці	coşuri pe faţă
кортіти	хотіти	a dori
корч	спазм м'яза	spasme musculare
корчі	поломані дерева, нерівні дерева	copaci sparți, copaci neuniformi
корчуга	сани для коня	sanie pentru cal
корчь	невисоке сплетене деревце	copac mic ciuntit
коршма	єврейський шинок	tavernă evreiască
косарі	сузір'я Оріона	constelația Orion
косатень	півники (Iris)	stânjenel
косиці	квіти	flori
косиця	квітка	floare
косовиця	процес сінокісу	procesul de cosit
Косьма	Кузьма	Cosma
котев	котел	cazan
котик	кісточки біля п'яти на нозі	gleznele în jurul călcâiului
котюга	собака	câine
котюшка	невеликий собака	câine mic
коц	вовняна ковдра	pătură de lână
коцанитиси	під час сну закриватися ковдрою так, щоб ніде не було щілини	a te înveli în timpul somnului, astfel încât să nu existe fisuri
коцкати	стукати	a bate
коцки	кусковий цукор-рафінад	zahăr rafinat în bucăți
коцьо	Микола	Nicolae
коцьорбитиси	лежати в позі ембріона, звиватися від холоду або від болю	a se încolăci
кочєло	зігнутий у круг дріт	sârmă îndoită într-un cerc
кочєрга	дощечка з ручкою для згрібання вугілля в печі	cociorvă
кочян	качан	cocean
кочярга	дощечка з ручкою для згрібання вугілля в печі	cociorvă
кошак	гончар	olar

кошелатиси	оселюватися	a se aşeza, a se instala
кошєра	кошара	stână
кошіл	вівчарське знарядда	unealta ciobanului
кошіня	викос	cosit
кощок	спусковий курок	declanşator cocoş (la armă)
крадьки	крадькома	pe furiş
крак	гілка	ramură
кракавка	сварлива жінка	femeie cicălitoare
кракати	смикати за волосся	a trage de păr
краки	чагарники	arbuști
кранґ	гілка	ramură, creangă
красна	гарна	frumoasă
красний	гарний	frumos, chipeş
красно	гарно	frumos
красти	гарбати	a fura, a jefui
кратка	клітинка	cuşcă
краткатий	одяг з квадратним візерунком	haine în carouri
крашенєк	червоний сардак із домотканого сукна темночервоного колоьору	sardac (suman) roşu din postav țesut în casă, de culoare roșu închis
крашений	фарбований	pictat
крашениці	сукняні штани темночервоного кольору	pantaloni de postav de culoare roşu închis
крашеньик	червоний сардак із домотканого сукна темночервоного колоьору	sardac (suman) roşu din postav țesut în casă, de culoare roșu închis
кревні	одного роду	de acelaşi sânge, rude
креденц	кухонна шафа	dulap de bucătărie
крейцар	Австрійська грошова одиниця	creiţar, monedă austriacă
крелос	парасолька	umbrelă
креминар	тюрма	închisoare
кремінарит	сидить в тюрмі	deţinut
кремінарити	порушувати закон, робити злочин	a încălca legea, a comite o crimă
кремпуватиси	лютитися на когось	a te enerva pe cineva
крепнути	не видержати	a nu putea suporta
кресало	стальний інструмент для отримання вогню ударним способом	amnar, unealtă din oțel pentru obținerea focului prin lovire
кресати	добувати вогонь з допомогою кресала, кремнію і губки	a obţine foc cu ajutorul amnarului, siliciului şi al buretului
криворівня	село на Гуцульщині	Krevorivnea, localitate în regiunea Huţulşcina
кривуля	поворот	cotitură, curbă
криґа	частина чого-небудь	parte a ceva
криж	відрізок тканини або сукна	o bucată de ţesătură sau pânză

крижєвка	головка капусти	cap de varză
крижі	нижня частина спини	partea de jos a spatelui
крижма	біле полотно, яке хрещені батьки дарують похресникові для хрещення	pânză albă pe care nașii o dau finului pentru botez
криївка	сховище	refugiu
кринта	полонина на Гринявському хребті	stână în masivul Hrineava
крипір	смерть	moarte
крисаня	великий, часто гарно прикрашений фетровий капелюх	kresanea - pălărie mare, frumos decorată
криси	краї в капелюсі	marginile pălăriei
крисівка	зброя (гвинтівка)	armă (pușcă)
криця	сталь	oţel
кришитися	гнівно лютуватися	a se înfuria
кришка	стільник	fagure
кріза	криза	criză
крік	викрик	ţipăt, strigăt strident
кріс	рушниця	armă, puşcă
крітко	тихо	linişte
кріцовий	міцний	voinic
кровавник	деревій звичайний (Achillea millefolium)	coada șoricelului
кроїти	розрізати	a tăia
крона	Австро-Угорська грошова одиниця	coroană - monedă austro-ungară
кросна	ткацький верстат	război de ţesut
круглєк	гуцульський стародавній танець	kruhlek - străvechi dans huţul
крунтуватися	крутитися	a se învârti
крупи	град	grindină
крутіж	вир	vârtej
кручьинка	саморобна сигарета	țigară făcută manual
ксьондз	священник	preot
кубло	місце, де кури несуть яйця	loc unde găinile depun ouă
кубок	предмет для дрібного пороху, що носився через плече на довгому паску	ploscă, recipient mic pentru praf de pușcă, purtat peste umăr pe o curea lungă
кугут	півень	cocoş
кугутик	бойок	vârful unei arme
куделя	вовняний звиток на кужівці, що вже готовий для прядіння	sul de lână pe fus, care este gata de tors
кудикатиси	допитуватися у людини, куди вона йде	a întreaba pe cineva unde se duce
кудрик	вершок смереки	vârf de molid

куєви	недоступні скали	stânci inaccesibile
кужба	дерев'яна гакоподібна гілка, на який вішають казанок над вогнем	cujbă, bucată de lemn în formă de cârlig, pe care atârnă un vas deasupra focului
кужіль	звиток із лляних чи конопляних волокон, з якого прядуть нитки	fuior, un sul din fibre de in sau de cânepă din care se toarnă fire
кужух	кожух	cojoc
куздрити	підбадьорювати	a încuraja
кукер	бінокль	binoclu
кукла	лялька	păpuşă
куку в руку	обмін з рук в руки	din mână în mână
кукуїжитиси	удавати з себе мудрого	a se pretinde înțelept
кукул	міфічний птах, самець зозулі	pasăre mitică, cuc mascul
кукуріджіти	піяти	a cuciuriga
кукурікати	піяти	a cuciuriga
кукурудзи	кукурудза	porumb
кукуц	невелика обрядова булочка, яку дають за упокій душі	mic pachet ceremonial, care se dă pentru sufletul celor morţi
кукуцарі	діти, що ходять у страсний четвер від хати до хати, сповіщаючи, що скоро Великдень	copii care merg din casă în casă în Joia Mare, anunțând că în curând vine Paștele
кукуценики	діти, що ходять у страсний четвер від хати до хати, сповіщаючи, що скоро Великдень	copii care merg din casă în casă în Joia Mare, anunțând că în curând vine Paștele
кукуцик	невелика обрядова булочка, яку дають за упокій душі	mic pachet ceremonial, care se dă pentru sufletul celor morţi
кул	кіл	par, ţepuş
куластра	молозиво	coraslă, colastră
кулешник	глиняна посудина для кулеші з однією ручкою	vas din lut pentru mămăligă cu un mâner
кулешя	густа каша з кукурудзяної муки, зварена на воді	mămăligă
кулішєрь	круглий патичок, яким замішують кулешу при варінні	făcăleţ
кульбачітиси	клубочитися	se răsuceşte
кульчики	сережки	cercei
куматиси	савати хресними батьками	a năşi
кумбук	дерево, у якого зрубаний чи пошкоджений вершок, і воно росте вшир	un copac al cărui vârf a fost tăiat sau deteriorat și crește lat
кумельговаті	завітрені	bătut de vânt
кумик	болотяна жабка з жовтим черевцем	broască de baltă cu burta galbenă
кумка	жаба	broască

кундосити	сіпати	a trage
кунішливий	дуже повільний	foarte încet
кунтетний	задоволений	mulţumit
кунтетцтво	успіх	succes
купецтво	торгівля	comerţ, târguire
куплерай	будинок розпусти	bordel
куплерайка	повія	prostituată
кур	дим	fum
куражитиси	дражнитися	a se şicana
курашка	сузір'я	constelaţie
курбало	глибока частина річки	partea adâncă a râului
курва	жінка легкої поведінки	curvă, femeie de moravuri uşoare
курика	свято святого Кирика і Юліти	sărbătoarea Sf. Mucenici Chiric şi Iulita
курібка	куріпка (Perdix)	potârniche
курій	ні півень, ні курка	curcă
курка	скорина	coajă (de pâine)
курмей	короткий грубий шнурок	şnur scurt, mai gros
курнєнка	курна хата	coteţ
курниця	курна хата	coteţ
курованка	луплення чогось	decojire
курь	кір	pojar
куситиси	нервуватися	a se agita, a se enerva
кустергорит	велике бажання	dorinţă mare
куська	кістка	os
кут	кіт	pisoi, motan
кутанник	той, хто доглядає худобу в стайні	îngrijitor vite
кутати	доглядати	a îngriji
кутатиси	поратися коло домашнього господарства	a face treburile casnice
кутура	клопіт	necazuri
кутюга	собака	câine
куферок	невелика скриня	cufăr mic
куфіль	дерев'яний кошик, у якому святять Паску	coş de lemn în care se duce pasca la sfinţit
кухарити	куховарити	a găti
кухарька	кухарка	bucătăreasă
кухта	трава на неродючому ґрунті	iarbă pe sol infertil
кухторити	куховарити	a găti
куцуб'єком	лежати в позиції ембріона	a se cuibări
куцуб'єчок	щось загорнене калачиком	înfăşurat în formă de bucle
кучері	узори на сардаці	cârlionţi
кучєрєво	весело	distractiv
кучма	висока шапка зі шкіри	cuşmă
куш	геть	afară; în întregime; hăt departe

кушіти	пробувати на смак	a gusta
кушка	дерев'яний пристрій з водою для носіння бруса	dispozitiv din lemn cu apă pentru transportul cutei pentru coasă
кушматє	одяг	îmbrăcăminte, haine
кушнірєк	кушнір	blănar, cojocar

Л

лаба	нога тварини	labă, picior de animal
лаби	ноги (зневажливо)	îmi bag picioarele (dispreţuitor)
лабуз	било з кукурудзів	vrej din porumb
лабузі	непотрібне бадилля	tulpină fără ros
лавиця	широка і довга дерев'яна дошка, що нерухомо вмонтована в кімнаті під вікнами	laviţă
лавка	довгий рубанок	rindea lungă
лавчєстий замок	дерев'яний замок у будинку	zăvor de lemn
лаговий	лакований	lăcuit
лагодити	ремонтувати	a repara
лагодний	готовий	terminat
лада	скриня	cufăr, ladă
ладна	добра	gustoasă
лайбик	жилет	vestă, jiletcă
лайдак	чоловік, що не працює і любить веселе життя	leneş şi petrecăreţ
лакім	має звичку	năravaş
лакомо	апетитно	apetisant
ландрувати	мандрувати	a călători, a cutreiera
лантєчко	старий одяг	port vechi
ланц	ланцюг	lanţ
лапатачє	дерев'яні обрізки	resturi din lemn
ларма	гамір	larmă, zgomot
лас	смак	gust
ласиця	ласиця мала (Mustela nivalis)	nevăstuică
ласочка	ласиця мала (Mustela nivalis)	nevăstuică
ластиня	ластівка сільська (Hirundo rustika)	rândunică
лата	довга дошка, довга жердина	scândură, joardă lungă
латкати	співати на весіллі	a cânta la o nuntă
латрати	дуже голосно кричати	a urla
латужити	з великими труднощами долати фінансові недостатки	a depăşi neajunsurile financiare cu mare greutate
лая	собака	câine
левір	керунок або присілок	direcţie sau aşezare
левко	Великодня гра	levko - joc de Paşte

леґедуватиси	вдовольнятися	a se mulţumi, a se complăcea
легейдоватий	вайлуватий	neîndemânatic
легінцький	парубоцький	fecioresc
леґінь	міцний молодий хлопець, парубок	nealcoş, flăcău vajnic
легка	легеня	plămân
легкодушник	невеликий хліб, що дають за померші душі	colaci, pâini mici date pentru sufletele morţilor
ледвиці	біль у плечах	dureri de umăr
лежа	хвороба, що знерухоміла людину	boală care a imobilizat o persoană
лейба	єврей	evreu
лейбик	старий піджак	veston vechi
лек'є	летять	zboară
леква	сливове варення	dulceaţă de prune
лекшіди	дощещки, якими скріплюють зламані кістки	tije care fixează oasele rupte
лелеч	вільха зелена (Alnus viridis)	arin verde
леличі	зарослі вільхи зеленої (Alnus viridis)	arin verde crescut
лелітка	блискітка, якою прикрашають одяг	paieta cu care se decorează hainele
лелітки	блискітки, якими прикрашають одяг	paietele cu care decorează hainele
лельків	батьків	părinţi
лемак	безтолковий	prost, nepriceput
лемсати	дуже швидко йти	a merge foarte repede
лен	льон	in
лендерево	модрина (Larix)	laricele sau zada
леп	старий бруд на тілі	murdărie veche pe corp
летовище	аеропорт	aeroport
лєковишшє	страховисько	dihanie, pocitanie
лєльо	дядько	unchi
лєнка	нероба	leneş
лєнтрох	не народна, купована одежа	haine cumpărate, netradiţionale
лєрва	гуляща жінка	femeie uşoară
лєрдерево	модрина (Larix)	laricele sau zada
лєтрика	електрика	electricitate
Лєтчина	окуповані Польщею території Гуцульщини	teritoriile ocupate de polonezi din regiunea Huţulşcina
лєцкєй бік	Галицька частина Гуцульщини в міжвоєнний період	parte din Galiţia în perioada interbelică
лєцтий	поганий	scârbos, urât
лєчіденне	дуже негарне	foarte urât
лєшувати	спостерігати	a observa
либавка	пісний суп	supă de post

ливати	бігати за кимось	a alerga după cineva
ливати	ходити від хати до хати без діла	a merge din casă în casă fără rost
ливкати	розливати рідину з посудини	a turna lichidul din vas
лижевник	місце для зберігання ложок	loc pentru depozitarea lingurilor
лижка	ложка	lingură
лижкарь	майстер що виготовляє ложки	lingurar, maestru care face linguri
лизанка	страва з молока і муки	fel de mâncare din lapte şi făină
лилик	кажан	liliac
лим	гілки дерев	ramuri de copac
линва	товста довга мотузка	frânghie groasă şi lungă
линдза	докоряюча людина	mustrător, care reproşează
линдиджіти	дотримуватися акуратності	a fi precis
лискавки	намисто з скла	colier de sticlă
лискучий	блискучий	sclipitor
лисниця	дика яблуня, груша	măr şi păr sălbatic
лист	листок	frunză
лифа	процент	procent, dobândă
лихвар	людина, яка позичає гроші з відсотками іншій людині	persoană care împrumută bani cu dobândă unei alte persoane
лихе	епілепсія	epilepsie
лихий	поганий	persoană rea
лихо	недобре	rău
лиходійник	мольфар	spirit rău, vrăjitor
лиходійниця	мольфарка	vrăjitoare
лиходілити	мольфувати	a face vrăji
лихун	нероба	trântor
лице	обличчя	faţă
лише	щойно	numai, doar
лишитиси	овдовіти	a văduvi
лишка	ложка	lingură
лишніcько	тільки що	taman
лия	собака	câine
лівак	шульга	stângaci (care lucrează, scrie etc. mai bine cu mâna stângă)
лівачка	кімната з лівого боку хати	camera din partea stângă a casei
лідвиці	радикуліт	sciatică
ліжник	домоткане вовняне покривало з візерунком	pătură de lână ţesută în casă, cu model
лізник	верболіз	sălciş
лім	складені гілки у лісі	crengi adunate în pădure
лінитися	линяти	decolorare
ліновисько	суха шкіра гадюки	piele uscată de viperă
ліновишшє	суха шкіра гадюки	piele uscată de viperă
лінтюх	лінива людина	puturos, leneş

ліска	ліщина звичайна (Corulus avellana)	alun
ліски	дерев'яні рейки, між якими утеплюють будинок глиною	şipci de lemn, printre care se izolează casa cu lut
лісковий	ліщиновий	de alun
ліскувати	прибивати дерев'яні рейки для утеплення будинку	a bate în cuie șine din lemn pentru izolarea casei
лісна	мавка, лісовий дух у образі гарної дівчини; русалка	zâna, fata pădurii; spirit de pădure sub forma unei fete frumoase; nimfă
лісниця	дика яблуня	măr sălbatic
лісовик	лісовий дух у образі великого чоловіка	spirit de pădure sub forma unui om solid
лісовиця	мавка, лісовий дух у образі гарної дівчини	zâna, fata pădurii; spirit de pădure sub forma unei fete frumoase; nimfă
літовище	полонина, літнє пасовище	stână, pășune de vară
літря	драбина	scară
літувані	час, проведений в полонині	timpul petrecut la stână
літувати	випасати худобу на полонині	a paşte vitele la stână, la păşunea de vară
ліцитація	конфіскація майна за борги	confiscarea bunurilor pentru datorii
логаза	солодка страва з ячмінних зерен і меду	fel de mâncare dulce din boabe de orz și miere
лоґойдина	зіпсоване м'ясо	carne stricată
лодба	дерево, колода	copac, punte
лодва	широка груба дошка	scândură lată aspră
лодирь	канцелярська гумка	radieră de papetărie
лож	приклад рушниці	exemplu de armă
лоїнка	каганець на овечому жирі	lampă pe bază de grăsime de oaie
лой	самець гадюки	viperă (mascul)
лойка	гадюка	viperă (femelă)
лойкуш	самець гадюки	viperă (mascul)
лойкушка	гадюка	viperă (femelă)
локоть	лікоть	cot
ломаґа	велика гілка	ramură mare
ломаджє	гілки, що створюють захаращення у лісі	crengi care creează dezordine în pădure
ломи	повалені з гілками дерева	crengi de copac doborâte
ломпа (ломпаш)	лампа	lampă
лопатки	страва з молодої квасолі	fel de mâncare din fasole tânără
лопирда	кволий кінь	mârţoagă
лопітливий	людина, що має погану вимову, але багато говорить	persoană care are o pronunție proastă, dar vorbeşte mult
лопотіти	теревенити	a vorbi prostii
лопурдя	старий пошарпаний кожух	cojoc vechi şi ponosit
лоском	безладдя	în dezordine, claie peste grămadă
лоточити	докоряти	a mustra

лотошити	дармувати час	a pierde vremea
лоцувати	їсти поспіхом	a mânca în grabă
луб	кора	scoarţă
луб'є	кора	scoarţă
лубєнка	приміщення на полонині накрите корою	loc pe pajişte, la stână, acoperit de scoarţă
луг	відвар з попелу	decoct de cenuşă
луг	прирічкова територія	malul râului
лудинє	одежа, одяг	port, haine, îmbrăcăminte
лук-чисник	зимовий часник	usturoi de iarnă
Лукотворенного	свято Нерукотворного образу Спаса	Praznicul Schimbarea la Faţă a Mântuitorului
лунавий	недобачаючий	a avea vederea slabă; a nu observa
лундати	йти кудись без певної мети	a umbla aiurea
лундигати	неспішно йти	a merge încet
лунути	ринути	a năvăli
лунчина	щось минулорічне: сіно, сало, бринза	ceva de anul trecut: fân, untură, brânză
лупак	тріска	aşchie, surcea
лупеї	збиточні хлопці	ştrengari, poznaşi
лупити	білувати	a jupui
лупіхан	шибеник	ştrengar
лупнеруют	займаються здирництвом	se ocupă cu tâlhării
лускати	гримати	a ciocăni puternic, a lovi puternic
лускоріх	інструмент для лускання горіхів	spărgător de nuci, cleşte pentru spart nucil
лутавий	непривітний	nepoliticos, neprietenos, rece
луципер	чорт	diavol, Lucifer
луцівкє	скали	stânci
лучєтиси	траплятися	a se întâmpla
лучиниця	смолоскип	torţă, făclie
лучно	складно	dificil
лушниця	дерев'яний факел	torţă de lemn
льода	морозиво	îngheţată
льорбавка	дерев'яна посудина для гуслянки	vas de lemn pentru husleanka (smântână din lapte fiert)
льорик	непевний чоловік	nehotărât, pe care nu te poţi baza
льорнетко	бінокль	binoclu
льос	доля	soartă
льотер	людина безпристановище	persoană fără adăpost
льох	підвал	subsol
льоха	свиноматка	scroafă
люба	кохання	dragoste
любас	коханець	iubit, drăguţ
любаска	коханка	iubită, drăguţă
любка	кохана	iubită, drăguţă

любко	коханий	iubit, drăguţ
любощі	сексуальні втіхи	plăceri sexuale
люди	чоловіки	bărbați
людно	вільно	liber
люзний	вільний	liber, neocupat
люзона	русалка	sirenă
люксус	дуже добре, гарне	foarte bine, grozav
люлькарь	майстер, що виготовляє люльки	pipar, persoană care face pipe
люстро	дзеркало	oglindă
лютень	місяць лютий	luna februarie
лютий	сердитий	furios, supărat
лютовень	місяць лютий	luna februarie
люфа	ствол рушниці	ţeava puştii
люфт	повітря	aer liber; văzduh
люфтивники	туристи, відпочиваючі	turiști
люцига	прудкий кінь	cal iute, ager
ляда	прилавок	tejghea, tarabă
ляк	страх	spaimă, frică
лямпа	гасова лампа	lampă cu gaz
ляпати	неприємно бесідувати	a bârfi, a vorbi urât
ляфа	пенсія	pensie
ляхи	поляки	polonezi
ляхкати	ганьбити	a mustra, a reproşa cuiva ceva
лячно	страшно	teribil, cumplit

M

масть	мазь	unsoare, alifie
мавка	лісовий дух у образі гарної дівчини	zâna pădurii; spirit de pădure sub forma unei fete frumoase
маґлівницьи	дерев'яна дошка для прання	măngălău, tablă de lemn pentru spălat haine
магнєтий	скривджений	mâhnit
магулити	підмовляти	a instiga
Маґура	гора у Верховині	Măgura - munte în Verhovena
маєтки	земля, будинки і господарство, яка є приватною власністю	terenuri, case și gospodării care sunt în proprietate privată
мазанка	пастуша сорочка, виварена в овечому маслі і жирі	cămașă de cioban, fiartă în ulei și grăsime de oaie
маїти	прикрашати хату напередодні Зелених свят	împodobirea casei în ajunul Rusaliilor
май	місяць травень	luna mai
май бирше	ще більше	chiar mai mult
май-май	багато	foarte mult

майжета	вишите оздоблення рукава в сорочці	mâneci brodate de pe cămașă
майзель	зубило	daltă
майка	зелена гілка, що її прикріпили на будинок	creangă verde agăţată pe casă
маймурка	шапка єврейська	kipa - coifură, acoperământ de cap la evrei
майстер	той, хто будує дерев'яні хати	maistru care construieşte case din lemn
майчєта	вишите оздоблення рукава на сорочці	mâneci brodate de pe cămașă
макітря	глиняна мистка, в якій труть мак на святвечір	castron de lut în care se freacă macul în Ajunul Crăciunului
маковиця	баня церкви	turla bisericii
макогін	дерев'яний інструмент для тертя маку	unealtă din lemn pentru frecarea macilor
макортик	макітра	macorteáță (piuliță de lut de pisat mac și usturoi)
малай	запіканка з овечою бринзою	budincă cu brânză de oaie
малай	кукурудзяний хліб	turtă de mălai
малибесте?	мали би ви?	oare aţi avea?
малигарня	розсадник	pepinieră
малинничьї	кущі малини	tufe de zmeură
маліг	дрібна худоба, ягнята	vite mici, miei
малпа	мавпа	maimuţă
малфа	лісовий дух у образі гарної дівчини	spirit de pădure sub forma unei fete frumoase, fata pădurii
маль	емаль	smalţ
мальфар	злий чарівник	vrăjitor rău
мальфи	чари	farmece, descântece
мамун	лісовий дух, що манить за собою нехрещених немовлят у нетрі лісів	mamun - spirit de pădure care ademenește pruncii nebotezați în adâncurile pădurii
мана	блуд	rătăcire
мана	нечиста сила, яка збиває людей з правильної дороги	o forță rea care îi face pe oameni să se rătăcească
манджяти	йти швидким кроком	a merge cu paşi repezi
мандибурка	картопля	cartof
манибра	маневри	manevrare
манна	жирність молока	grăsimea laptelui
манниста	корова, що дає жирне молоко	vacă care dă lapte gras
манорія	звичка	obicei
манта	білий сукняний верхній одяг	port alb din postav pentru partea superioară
мантитиси	привиджуватися	a se năluci, a se arăta
мантитси	привижається	a avea vedenii, a i se năluci

мара	привид, дух убитої людини, яку не поховали за християнським звичаєм	fantomă, spiritul unui om ucis care nu a fost îngropat după obiceiul creștin
марга	худоба	bovine, animale
марець	місяць березень	luna martie
маржина	велика рогата худоба	bovine mari cu coarne
маринарка	піджак	veston
мармалада	кристалізоване варення	dulceaţă cristalizată
мармуляда	мармелад	marmeladă
марот	місяць березень	luna martie
март	місяць березень	luna martie
мартовий	березневий	din luna martie, specific lunii martie
мартові хвилі	різка зміна погоди навесні	schimbare bruscă a vremii în timpul primăverii
марунка	маруна дівоча (Pyrethum parthenium)	spilcuța (plantă medicinală)
марфа	товар у магазині	marfă în magazin
марципан	делікатес	marţipan
марцьовий	березневий	din luna martie, specific lunii martie
марш!	гнівно сказати комусь, щоб відступився	a spune cuiva cu furie să se retragă; marş!
маршкати	гнівно відганяти людину	a alunga pe cineva foarte urât
маскаль	росіянин	rus
маслянник	велика мурашка (Formicidae)	furnică mare
масний	жирний	gras, unsuros
масничка	дерев'яна посудина, в якій збивають зі сметани масло	putinei, vas de lemn în care se bate untul din smântână
маститиси	придаватися сексуальним втіхам	a se răsfăţa cu plăceri sexuale
матаржєник	печений корж із картоплі і кукурудзяної муки	prajitură coaptă din cartofi şi făină de porumb
материй	поважний, старший	respectabil, senior
мати в завелиці	поважати	a respecta
мати гадку	уважно за чимось стежити	a urmări ceva cu atenție
матка	хрещена мати	naşă de botez
матлиґати	розмахувати	a gesticula
матличіт	махає	gesticulează
матриґан	беладона звичайна (Atropa belladonna)	mătrăgună
мах	миттєво	imediat
маха	швидко	repede
махами	бистро	iute
махталик	моток	ghem
маціцький	малий	mic
мацьоцький	малий	mic
мачкувати	дробити	a sfărâmiţa, a sparge

машина	автомобіль	automobil, maşină
машина (до шитя)	машина (швейна)	maşină de cusut
машіння	викрашення	vopsire, zugrăvire
машкарити	обзивати людину	a apela pe cineva
машкарне	неприємне	neplăcut
маштеритиси	намагатися	a încerca
медведка	вовчок звичайний (Gryllotalpa gryllotalpa)	cricketul aluniței
медвідь	ведмідь бурий (Ursus arctos)	ursul brun
мекати	виривати	a smulge
мелай	кукурудза	porumb
мелайньиник	кукурудзяний хліб	pâine cu mălai
меланки	щедрівники, група людей, що ходять колядувати в ніч на Василія	grup de oameni care colindă în noaptea de Sf. Vasile (grup de Malancă)
мелькати	невиразно розмовляти	a vorbi neclar
мемо	будемо	vom fi
мендувати	доносити	a aduce până la
мер	єлей	mir, balsam
мерва	непридатне для корму сіно	nepotrivit pentru fân furajer
мерза	негідник	ticălos
мерзький	противний, бридкий	dezgustător, respingător, hidos
меринды	вим'я вівці, кози	uger de oaie, capră
меринда	хабар	mită
мертві	мрець	mort
мерчіт	падає легкий дощ	plouă mărunt
мерша	стерво	căţea
мершя	туша мертвої тварини	scheletul unui animal mort
метати	кидати	a arunca
метер	метр	metru
мешти	туфлі	pantofi
миґла	купа	teanc, grămadă
миґлаші	люди, які складають дерево в миґли	oameni care adună lemne în grămezi
мииґли	купи спиляних дерев'яних колод	grămezi de bușteni tăiați
мийка	ганчірка для миття посуду	cârpă de spălat vase
микати	виривати	a smuci
миксатиси	рухатися	a se mişca, a se muta
микснути	сіпнути	a trage, a smuci
мимрити	несміло говорити	a vorbi timid
минаєтси	помирає	moare
минда	людина, яка може заявити несправедливо в урядову установу	persoană care poate declara minciuni către instituţiile de stat
миндувати	повідомляти, доповідати	a notifica, a raporta

минтелі	медалі	medalii
минтрожити	рухати чимось	a muta ceva
минувси	помер	s-a dus, a murit
минутися	померти	a se sfârşi, a muri
мирґоля	людина, яка не дотримується акуратності слів під час розмови	persoană care nu urmărește acuratețea cuvintelor în timpul unei conversații
миркотіти	хрипливо говорити	a vorbi răguşit
мировані	церковний обряд миропомазання	ritualul miruirii la biserică; miruit
миром	спокійно, добре	în linişte
миска	металічна тарілка	farfurie metalică
мисник	полиця для посуду	raft pentru vase
митіль	вода з купелю	apa din cadă
митусь	мимо, в різні сторони	alături, în direcţii diferite
мицак	кіт	motan
миць	кликання на котів	sunet pentru chemarea pisicilor
мицька	вовна з ягняти	lână de miel
мищівка	синя глина, що придатна до гончарства	argilă albastră potrivită pentru ceramică
мід	мед	miere
мізилник	мізинець	degetul mic
міна	умова	condiție
міни	весільний обряд домовленостей	obicei din ceremonia de nuntă
мінити	обіцяти, згодитися	a promite
мінута	хвилина	minut
міра	одиниця виміру домотканого полотна, 76 сантиметрів	unitate de măsură a țesăturii de casă, 76 centimetri
міра	процес доїння овець з метою точного визначення об'єму молока	procesul de mulgere a oilor pentru a determina cu exactitate volumul de lapte
міра	народний обряд	măsurişul oilor, obicei pastoral
міркувати	планувати, обдумувати	a planifica, a gândi
міртук	палиця з зарубками для виміру об'єму молока	băţ crestat pentru măsurarea volumului de lapte
міртук	посудина об'ємом 2 літри	vas, recipient de 2 litri
місто	місце	loc
міськаво	болотнисто, грузько	mlăştinos, băltos, mocirlos
місячник	лунатик	somnambul
мітла	віник	măturǎ
міхір	міхур	băşică
міціцько	трішки	puțin
міцка	вовна з ягняти	lână de miel
мішєнник	господар, який дає вівці на випас в полонину	gospodar care dă oile la păscut în munţi, la stână

мішіні	отара овець, зібрана від різних господарів	ciurdă, turmă de oi adunate de la diferiți gospodari
мішка	мішалка для молока при виготовленні сиру	mixer pentru lapte folosit la prepararea brânzeturilor
міщулик	мішечок	săculeţ
міщур	мешканець міста	locuitor al oraşului, orăşean
млавке	прісне, без особливого смаку	nesărat, fără gust
млавкий	спокійний, занадто тихий	calm, prea linistit
млака	драговина	mlaştină
млинец	вітряк для відлякування птахів	moară de vânt pentru a speria păsările
млоїти	нудити	a se face greaţă
мнісниці	традиційний час сватанн і весілль на Гуцульщині	vremea tradițională de peţit și nunți în regiunea Huţulşcina
много	багато	mult, din abundenţă
мнюх	Минь річковий (Lota lota)	mihalț (pește răpitor de apă dulce din familia Gadidae)
мнюхати	нюхати	a adulmeca
мовня	луна	ecou
могила	велика купа чогось	grămadă mare de ceva
могорич	віддяка за щось у вигляді частування алкоголем	recunoștință pentru ceva sub forma cinstirii cu alcool
может бути	мабуть	probabil, pesemne
мозґувати	думати	a gândi
мозґун	розумний чоловік	om deştept
моква	затяжний дощ	ploaie prelungită
молода	наречена	mireasă
молодєк	парубок	fecior
молодєта	молоде подружжя	cuplu de tineri căsătoriți
молодий	наречений	mire
молодитси	збиратиється на дощ	se pregăteşte să plouă
молодиця	заміжня жінка	femeie căsătorită
молоко квасне	ряжанка	lapte acru
мольфа	відьма	vrăjitoare
мольфар	злий чарівник, володар чорної магії	vrăjitor rău, practicant al magiei negre
монтороси	звисання хвостиків від хустки	cozi care atârnă sub batic
Мона	алкогольний напій	Mona - alcool sanitar
монька	молоко	lapte
морва	шовковиця	dud
морґ	міра площі землі, яка дорівнює 0,56 га	măsură de suprafaţă de teren egală cu 0,56 hectare
морити	не давати їсти	a nu da de mâncare
моріг	потоптана трава	iarbă călcată
морквасити	робити суміж продуктів під час приготування їжі	a face un amestec de alimente în timpul gătitului

моросит	падає легкий дощ	plouă mărunt
морснути	несподівано вдарити в обличчя	a lovi brusc în față
моршинє	дрібні складки на рукавах сорочки	pliuri mărunte pe mânecile cămășii
мосежник	майстер, що виготовляє предмети з м'якого металу	meșter care face obiecte din metal moale
мосєжний	латунний	scări pentru şa
мотичітиси	вовтузитися	a zburda
мотовило	дерев'яний пристрій, на який намотують нитки з веретена	vârtelniţa, dispozitiv din lemn, pe care sunt înfășurate firele fusului
мотосканитиси	боротися	a se lupta
мотуз	довгий плетений шнурок	sfoară lungă împletită
мотускуватиси	гуртуватися	a se uni, a se aduna
моцак	кремезний	dolofan
моци	люди, що живуть далеко в горах	oameni care trăiesc departe în munți
моцний	міцний	voinic
мочара	драговина	mlaştină, mocirlă
мочєра	багно	noroi
мошенка	шкіряний гаманець	portofel de piele
мошка	гнус	dezgustător
мошя	баба повитуха, акушерка	moaşă
мразниця	багно в лісі	mlaştină în pădure
мразниця	проміси худобою біля стайні	amestecul vitelor lângă stână
мрака	туман	ceaţă
мрец	покійник	răposat, mort
мрєчь	туман	ceaţă
мрий	дрож	fior
мудерунок	порядок	ordine
мудрейлі	люди, що своїм розумом доводять до біди і неприємностей	oameni ale căror minți duc la necazuri și supărări
мудрішки	збитки, фіґлі	farse, glume
мудро	розумно	rezonabil
мудровина	однолітні паростки смерки	lăstari anuali de molid
муй, моя, моє	мій, моя, моє	al meu
мука	борошно	făină
мука	му́ка	tortură; chin
мул	міль	molie
мулец	ракове захворювання	cancer
мурашковина	мурашник	muşuroi de furnici
мурашок	мурашка	furnică
мураційник	деревій тисячолистий	coada șoricelului
мурґула	людина з похмурим з обличчям	persoană cu faţa mohorâtă
муруг	дрібна трава	iarbă măruntă

мусак	невеличкий ніж	cuțit mic
мусово	обов'язково	neapărat
муст	гноївка	must de bălegar
мутул	дуже мовчазна особа, німий	persoană foarte tăcută, mut
мухариця	комар	ţânţar
мушія	ґаздівське добро	moşie

Н

на виґлю	від себе	în nume propriu, personal
на видлю	від себе	în nume propriu, personal
на віглі	від себе	în nume propriu, personal
на пресподне	у пропасть	în abis
на туц	на міру	cu moderație
на чьисок	швидко	repede
набий	нарив на нозі	abces pe picior
набилєти	невміло грати на музичному інструменті	cântând stângace la un instrument muzical
набилив	пригадав	şi-a amintit
набилити	приблизно повторювати якусь дію	a repeta ceva cu aproximaţie
набій	утоптана снігова дорога	drum înzăpezit, bătătorit
наблюсконити	накапати водою	a picura cu apă
наблючютарити	намочити водою	a umezi cu apă
наболікати	одягати одежу	a se îmbrăca
наборсати	наловити риби	a prinde peşte, a pescui
наборсати	насилити	a forţa
набуватиси	веселитися	a se veseli, a se bucura
набурити	піддати жару	a expune la căldură
набуток	забава	distracţie
навидіти	любити	a iubi
навижу	люблю	iubesc
навилки	купа сіна	morman de fân, căpiţă mică de fân
нависний	приємний	plăcut, agreabil, drăguţ
навіґлі	навідмах	cu avânt
навітити	обдарувати	a dărui
навкємитиси	втомитися від довгого очікування	a obosi după o aşteptare lungă
навкимилоси	набридло чекати	a se sătura aşteptând
навкірки	спеціально	special
навмисне	спеціально	special
навритилоси	навкучилося	i s-a urât, s-a plicitist
наврічливий	здатний зурочити	a fi capabil de deochi
наврочити	зурочити	a deochea
навстежінь	повністю відкриті двері	uşă larg deschisă
навстежір	навстіж	larg deschis

навтємитиси	надокучити	a (se) plictisi
навчя кістка	наріст на лиці	excrescenţă pe faţă
нагившкатиси	нахлюпатися	a vărsa, a stropi
нагилити	порекомендувати	a recomanda
нагід	на наступний рік	anul următor
нагідки	календула (Colendula)	calendula, gălbenele
нагла поміч	швидка допомога	urgenţă
наглий	швидкий	rapid
нагло	раптово	brusc
нагоґовник	капюшон	glugă
нагоїти	зробити щось погане	a face ceva rău
наголов	стрімголов	cu capul înainte
наголовник	капелюх	pălărie
наголос	уголос	cu voce tare
нагульковатий	дурнуватий	prostesc, necioplit
нагулятися	натанцюватися	a dansa foarte mult
нада	принада для звірів	momeală pentru animale
надаві	вчора	ieri
наджьоґа	неакуратна негарна людина	persoană urâtă, neglijent
надіжка	надія	speranţă
надіжна	в очікування отелення	în așteptarea fătării
надовжниця	черверо коней, запряжених в один ряд	pereche de cai, înhămaţi într-un rând
надриг	змерз	a îngheţat
надтєтий	неврівноважений	dezechilibrat
надусаний	набурмосений	morocănos
назадгузь	йти спиною вперед	a merge înapoi
назимок	худоба, яку залишать на зимівлю	vite lăsate pentru iarnă
назирцем	слідом	ca urmare a
назирці	крадькома	pe furiş
най	не руш, не чіпай	nu te mişca, nu atinge
най буде	хай	fie
най-ко	нехай	fie, lasă
найсикємит	згадується	e menţionat, amintit
найсипречькаже	слово здивування, коли щось витвориться страхітливе	cuvânt care arată surprinderea, când se întâmplă ceva groaznic
наквасив	не знайшов поранену тварину	nu a găsit un animal rănit
наклад	дрова, накладені на ватру	lemne puse pe foc
наклейдоватий	неповороткий	neîndemânatic
накокоїжено	набундючено	stârnit
наколи	коли	când; dacă
наколи	лишень	numai
наколїнниці	білі суконні штани	pantaloni albi de postav
накорпати	отримати собі гнівника	a se enerva
накривка	покришка для посудини	capacul vasului

накриука	покришка для посудини	capacul vasului
наличман	маска з кори, яку використовували опришки під час своїх нападів на панів	mască din scoarţă, folosită de insurgenţii ţărani asupra boierilor
налябачки	карачки	în patru labe
намалювати	сфотографувати	a fotografia
намішка	гуртом	împreună, în grup
намлі ока	в одну мить	într-o clipă, pe moment
нампіока	в цю мить	în acest moment
нанашко	хресний батько	naş de botez
наопашки	накинувши на плечі	a arunca pe umeri
наостренний	гострий	ascuţit
напаратно	шалено, швидко	nebunesc, rapid
напасть	наклеп	calomnie, bârfă, defăimare
наперсниці	вовняні рукавичка	mănuși de lână
наперсниця	м'яка вовняна онуча	jambieră moale de lână
напереток	малий стаканчик	ceașcă
напинати	пробувати	a încerca
напирдіти	насмердіти	a răspândi miros urât, a se băşi
напнути	збридити, вирвати	a face ceva neplăcut, a smulge
напомацкі	не дивлячись	în ciuda a, cu toate că
напопитьма	навпомацки	prin atingere
напричьички	навпочіпки	ghemuit
напровсєке	на всякий випадок	pentru orice eventualitate
напудивси	налякався	s-a speriat
напудити	налякати	a se speria
напуст	стихійне лихо	dezastru, năpastă
нарауквиці	нарукавники	mâneci
нарацки	рачки	târâş, pe brânci
нарваний	наглий	brusc
нарик	на наступний рік	anul următor
нарихтувати	наготувати	a găti, a pregăti
нарід	народ	oameni
наробитиси	напрацюватися	a se speti muncind
нарти	дерев'яні лижі	schiuri de lemn
насіка	ліщинова палиця вівчаря з візерунками	bâtă ciobănească de alun, cu modele
насколи	якщо	dacă
насторц	стрімголов	în goană, în pripă
настунька	жировий каганець	opaiţ cu seu
натарапало	захотілося	a veni pofta
натарапати	віднайти	a găsi
натина	лобода	lobodă
натинина	вовна з річної вівці	lână de oaie
натраджювати	нагнати геть худобу	a alunga vitele
натря	кінець полотна	capătul pânzei

натура	характер	natură, caracter
натутуритиси	насердитися	a se înfuria
нахил	піддашшя	streaşină
нахта	нафта	petrol, ţiţei
нацапки	дибки	pe picioarele dinapoi (la animale); în vârful picioarelor (despre oameni)
начєс	миттю, швидко	instantaneu, repede
начіні	посуд	ustensile; obiecte de uz casnic
не пре	не дуже	nu prea, nu foarte
небіжчик	покійник	răposat
невінчіні	не одружені церковним шлюбом	necăsătorit prin cununie religioasă
невістка	королиця (Leucanthemum)	margaretă
невкритний	неспокійний	neliniştit
невкритун	шибеник	şţrengar
невкрітний	неспокійний	neliniştit
невмиваний	чорт	drac, necurat
невмитий	чорт	drac, necurat
неволя	арешт	arest
негія	не можна	nu trebuie, nu se poate
негура	мряка	ceaţă, negură
неґура	погана погода	vreme rea
неделеко	недалеко	aproape
недея	гори, де живуть лісові духи	munţi unde trăiesc spiritele pădurii
недодатній	неякісний	de calitate proastă
нежонатий	безшлюбний	celibatar
незвісти	Бог зна!	Dumnezeu ştie!
нездалий	непридатний	nepotrivit
нездрілий	незрілий	necopt, verde
некрутація	призов до війська	recrutare
нема баю	нема біди	nici o problemă, nu-i bai
немтруд	ледар	leneş
нендза	капризний	capricios
ненька	мама	mamă
неня	мама	mamă
неперестанно	безперестанно	neîncetat, neîntrerupt
непки скакати	стрибати на радощах	a sări în sus de bucurie
непота	внука	nepoată (după frate, soră)
непроста	чарівниця	vrajitoare
непроше	примусом, обов'язково	constrâns, neapărat
непут	внук	nepot (după frate, soră)
нести	везти конем	a duce cu calul
нетля	нічний метелик	fluture de noapte
нетря	гущавина непрохідного лісу	desiș impracticabil de pădure
неудяка	невдячність	nerecunoştinţă
нехарапутний	неохайний	neîngrijit

нехарь	бруд	murdărie
нехітьов	нехотячи	fără tragere de inimă
нецуркє	говорити небилиці	a spune prostii
нечистий	чорт	drac, necurat
нешишник	біднота	sărac
нєньо	тато, батько	tată
ни єкіж будь	не який будь	nu orice, nu oricine
ни кабзуй	не критикуй	nu critica
нибелиці	видумані розмови з перебільшенням	conversaţii fictive cu exagerări
ниборе	друже	tu, prietene!
нивакований	незвиклий	neobişnuit
нивіть кому	хтозна кому	cine ştie la cine
ниволити	насилувати	a sili, a forţa; a viola, a silui
нигати	тинятися	a hoinări
нидіти	пропадати	a dispărea
нидоскіплива	не глибоко вникаюча в щось людина	persoană superficială, nu prea implicată
нидотєк	нестаток	neajuns, sărăcie
нидотиско	байдуже	indiferent
никлейда	негарна людина	om urât
нинасаму	щоб ніхто не здогадався	ca să nu ghicească nimeni
нині	сьогодні	astăzi
киніка	сьогодні	astăzi
нинька	сьогодні	astăzi
нипати	шукати щось загублене	a căuta ceva pierdut
ниполедви	здається	se pare
ниприторенний	надмірний	excesiv, exagerat
нипричком	мимоволі	involuntar
нискричьливий	не складний в роботі	elementar în muncă
нискришливий	непривітний	rece, neprietenos
нислівний	брехливий	mincinos
нити	скаржитися	a se plânge
нити	складова частина ткацького верстата	parte integrantă a războiului de ţesut
нитурати	не звертати увагу	a nu acorda atenţie
ниумитий	невмитий	nespălat
нихарапутно	неакуратно	neglijent
ничьо	нічого	nimic, nu-i nimic
нишпорити	винюхувати, дізнаватися	a adulmeca, a învăţa
нишпорка	шукач чогось або когось	căutător de ceva sau de cineva
ні аскри, ні шпента, ні пікочькє	немає нічого, анітрохи	nu-i nimic
нівертити	нівечити	a strica, a deteriora
ніворотний	примхливий	capricios

нівроку	побажання, яким запобігають навроченню	urare superstiţioasă cu care se preîntâmpină vrăjile
ніґде	ніде	nicăieri
нієкимкіпом	нізащо	pentru nimic în lume
нізаште, нізашто	нізащо	pentru nimic în lume
нїзіне	техніка вишивання	tehnică de brodat
ніц	нічого	nimic
нічниці	нічні духи, які являються у образі померлих молодих дівчат	spiritele de noapte care apar sub forma tinerelor fete moarte
нічниця	приманка з живої риби, яку кладуть на ніч, щоб зловити велику рибу	momeală din pești vii, care se pune noaptea pentru a prinde pești mari
нічьник	птаха, яка вночі пищить	pasăre care ţipă noaptea
новинка	газета, журнал	ziar, gazetă
ногавиці	штанина	pantaloni
нора	джерело води	sursă de apă
нора	отвір у землі	gaură în pământ
норец	баран, не здатний запліднювати овець	berbec incapabil de a fertiliza oile
носилінки	вистругані дерев'яні жердини для перенесення сіна	joarde de lemn pentru transportul fânului
ночьювати	залишитися на ніч	a înnopta, a rămâne peste noapte
ноші	носилки	targă
ношя	одежа	ţinută, haine
ношя	одяг, вбрання	haine, îmbrăcăminte
нуж	ніж	cuţit
нуздря	ніздря	nară
нумер	номер	număr
нустрити	настроювати	a regla
нучь	ніч	noapte
нявка	лісовий дух у образі молодої дівчини	spirit de pădure sub forma unei fete tinere
нямкати	неспішно їсти	a mânca încet

О

обаблений	страшний	teribil
оббадити	вишукати	a găsi
обвертати	зганяти	a îndepărta
обгломбана	об'їдена	ghiftuită
обгойда	повія	târfă, prostituată
оберка	знак на худобі	semn pe vite
обзиздритиси	поогляда тися	a se uita în jur
обзорини	оглядини	cercetări, inspectări
обзутиси	покоритися	a se supune

обиватель	громадянин	cetăţean
обиздритися	озирнутися	a se uita în jur, a cerceta
обирник	інстумент, яким роблять отвори у шкірі	instrument cu care se fac găuri în piele
обіздріти	оглянути	a inspecta
обійстя	подвір'я, господарство	curte, gospodărie
обіськати	перебирати волосся руками	a căuta în păr cu mâinile
обічь	гірський схил	versant de munte
обічь	нерівне, похиле поле	câmp neuniform, în pantă
облаз	вузька дорога попід скелю понад річкою	drum îngust sub o stâncă deasupra râului
облесний	людяний, симпатичний, привітний, веселий	uman, drăguţ, prietenos, vesel
обліг	частина пасовища для ночівлі худоби	parte din pășune pentru înnoptarea vitelor
обміняник	дитина бісиці, яку вона поміняла на людську дитину	prunc de duh necurat, schimbat cu un copil de om
обмітка	техніка у вишивці	tehnică în broderie
обмова	плітки	bârfe
обнихарити	забруднити	a contamina
обода	заходити	a intra
обора	дірка в постолах для просилювання волоків	gaură în opinci pentru a întări nojiţa
обораний	зашнурований	legat cu nojiţe, şnururi
обориг	приміщення для зберігання сіна	"oborog"- şopru de fân, loc de depozitare a fânului
обпістувати	обмацувати руками якусь річ з усіх сторін	a pipăi ceva pe toate părţile
образ	ікона	icoană
образа	паскуда	spurcat, parşiv
образник	ряд ікон у будинку	rând de icoane din casă
обраньи	домоткане сукно, зафарбоване в темний колір	postav ţesut în casă, vopsit într-o culoare închisă
обрєд	звичай	tradiţie
обрититиси	поголитися	a se bărbieri
обрікати	давати обітницю	a face o promisiune
обріхтувати	позбиткуватися	a batjocori
обрубина	верхня дерев'яна балка в будинку	grinda superioară de lemn din casă
обрус	скатертина	față de masă
обручька	перстень без візерунків	inel fără modele
обуруг	споруда на чотирьох стовпах для зберігання сіна	oborog - şopru de fân, construcție pe patru stâlpi pentru depozitarea fânului
обушити	небезпечно побити	a răni periculos

обфицькати	недбайливо обробити землю, город	a îngriji superficial de pământ, de gospodărie
обхарений	обмитий, причепурений	spălat, curăţat
обхаркати	обплювати	a scuipa
обхід	погляд	punct de vedere, părere; ocheadă
обцас	високий каблук	toc înalt
обшєдком	ощадно	cu cumpătare
обшивка	стоячий комір чоловічої сорочки	guler în picioare al unei cămăși de bărbat
огантаний	одягнений	îmbrăcat
огарьок	недопалок	muc de ţigară
огень	вогонь	foc
оґєр	некастрований кінь	cal necastrat
огідний	працьовитий, правильний	harnic, corect
оглашки (мн.)	оголошення	anunţ pentru căsătorie
огниво	крицеве залізо, яке б'ють по кремнію, щоб отримати вогонь	ferosiliciu
ого	вигук розчарування	oho!; exclamație de dezamăgire
оголосити	повідомити, розповісти	a informa, a spune
огонь	вогонь	foc
огрєдність	вагітність	perioada de sarcină
одвирок	бокова частина дверей	partea laterală a ușii
одвитив	звідти	de acolo
оденок	стіг сіна	carul cu fân
одідичення	спадщина	moştenire
однодуш	швидко бігти	a alerga repede
одностивне	суцільне	întreg, compact
одностивний	суцільний	complet
одовиця	вдовиця	văduvă
ожелюд	жолудок, шлунок	stomac
оженивси	одружився	s-a însurat
оздоба	прикраса	decor
озірний	місцевість в горах	teren în munți
озниця	приміщення, в якому сушили фрукти, коноплі, льон	loc în care uscau fructe, cânepă, in
озниця	сушарня	uscător, loc pentru uscat
озонол	швидко	urgent
ойга!	вигук здивування	oiha! - exclamație de surpriză
окаснути	вчепитися	a se ataşa, a se agăţa
окєк	мабуть, здається	aparent, se pare
окіл	адміністративно-господарська одиниця	unitate administrativă și economică
оклигати	зміцніти	a consolida
око	одиниця виміру рідини, один літр	unitate de lichid, un litru
оковий	літровий	de un litru

околячка	жіноча тканa спідниця з одного куска, якою огортаються навколо пояса	catrinţă, fotă, fustă țesută de damă dintr-o singură bucată, care se înfășoară în talie
окоман	брудна, неохайна людина	persoană murdară, neîngrijită
оконци	вікно	fereastră
окошелатиси	осістися	a se stabili
окраса	прикраса	ornament
окрип	кип'яток	apă clocotită
окрити	видужати	a se recupera, a se însănătoşi
окротитиси	заспокоїтися	a se calma
октруби	мишачі недоїдки	rămăşiţe de şoareci
олачена	плямиста корова	vacă pestriţă
оливник	родіола рожева (Rodiola rosea)	rădăcină de aur (plantă)
олій	олія	ulei
олійниця	пристрій, яким вичавлюють олію з горіхів, льону	presă, dispozitiv pentru stoarcerea uleiului din nuci, in
олїтки	овечі відходи	deșeuri de oi
олойковате	недосушене сіно	fân neuscat
олтар	вівтар	altar
олуфко	олівець	creion
омано	кривдою	cu resentiment
омент	момент	moment
омкно	ніяково	tulburat, jenat, sfiit
омпувати	бути незадоволеним	a fi nemulțumit
она	вона	ea
ондика	ось там	acolo
ондуляція	викрутаси на голові з волосся	păr ondulat
ониматиси	соромитися	a se ruşina
онимність	здержаність, сором'язливість	reținut, timid
онниця	хвороба, якою заклинають гнівно когось	boală cu care e blestemat cineva
оногди	недавно	recent
оо	невільно	fără voie, involuntar
опалистий	особа з нестриманими емоціями	persoană cu emoții incontrolabile
опарат	священицькі ризи	veşminte preoţeşti
опачина	кермо, весло дараби	cârma, vâsla de la plută
опека	щось надто величне	ceva prea maiestuos
опелінок	мала дитина	copil mic
опелюскатиси	вчепитися	a se ataşa, a se agăţa
опетельканий	обв'язаний	legat
опиймивси	зобов'язався	s-a obligat, şi-a asumat
опилок	крайня дошка з колоди після розпилювання на пилорамі	scândură marginaşă dintr-un buștean, după tăierea pe gater
опир	людина, що прислуговує нечистій силі	om care servește unei forțe malefice

оплит	площа сінокосу на один стіг сіна	porţiune de teren de cosit pentru un stog de fân
опліт	огорожа навколо стогу сіна	gard în jurul unui stog de fân
опона	дуже змарніла людина	persoană foarte jigărită
оприця	жінка, що прислуговує нечистій силі	femeie care slujește unei forțe malefice
опришкувати	жити вільно	a trăi liber
опришок	народний герой, який не підкоряється владі, а живе за звичаєвим правом	opreşok - erou național care nu se supune puterii, ci trăiește după dreptul cutumiar
опровід	обряд похорону	obiceiul înmormântării
опровід	панахида	parastas
опрук	відьмак	vrăjitor
опруч	окрім	cu excepţia
опуд	опудало	sperietoare
опуд	страх	frică
орава	зборище людей	adunare de oameni
ораниця	зоране поле	câmp arat
оранка	процес орання поля	aratul câmpului
орібка	орябок (Tetrastes bonasia)	ieruncă
оріх	горіх	nuc, nucă
орсаґ	вулиця	stradă
оруда	процес, під час якого певну річ купують чи дістають	procesul prin care un anumit lucru este cumpărat sau primit
орудувати	діставати чи купувати щось	a dobândi sau a cumpăra ceva
осахнулоси	коли людину опанувала нечиста сила	posedat de forţe necurate
оседок	місце постійного побуту	locul de reşedinţă permanentă
осина	осика (Populus tremula)	plop tremurător (plantă)
осинавець	чорт	diavol
осинавчиха	жінка чорта, що підмінює своїх дітей на нехрещених людських дітей	femeia diavolului, care își înlocuiește pruncii cu copiii umani nebotezați
осідок	місце проживання	locuinţă
осік	господарство	gospodărie
осік	ліс на крутій горі	pădure pe un munte abrupt
ослін	тапчан, лавка, де сидять люди	canapea, laviţă, bancă unde se aşază oamenii
осмив	величезна дерев'яна бочка більше 200 літрів	butoi uriaș de lemn de peste 200 de litri
осмїв	спорохнявілий в середині короткий пень дерева	ciot scurt de lemn, putred în interior
оснаґія	потворна людина	persoană deformată; slut, hidos
оснедія	примара, страховисько	fantomă, arătare, vedenie, nălucă, stafie
осовитий	неврівноважений	dezechilibrat

осовня	місце, повернене до сонця	loc orientat spre soare
остєгатиси	стриматися	a se abţine
ости	острога	harpon
острива	смерекова жердина, вбита в землю для укладання навколо неї стогу сіна	joardă de molid înfiptă în pământ pentru a pune un stog de fân, o căpiţă în jurul ei
остуб	дерев'яні стіни будинку	pereţii din lemn ai casei
остугва	тоненький шкіряний пасочок, яким зшивають постоли до купи	fâşie subţire din piele, cu care cos opincile
остудний	неприємний через якісь неделікатні вчинки	neplăcut din cauza unor acte indecente
остушка	ремінець	curea
осуда	осуд, неслава	condamnare, dezonoare
осудитиси	осуджувати людину за щось, натомість отримати з часом таку ж саму неславу	a condamna o persoană pentru ceva şi apoi a face aceeaşi greşeală ca pesoana blamată
осьмак	дитина, народжена на восьмому місяці вагітності	copil născut în luna a opta de sarcină
отава	другий урожай трави на сінокосі	al doilea rând de fân în timpul perioadei de cosit
отець	тато	tată
отєк	здається	se pare
отпуск	храмове свято, празник	hramul bisericii, sărbătoare
офіра	пожертва	ofrandă
офліскє	крайні дошки з колоди після розпилювання на пилорамі	scânduri marginaşe dintr-un buştean, după tăierea pe gater
офлисок	крайня дошка з колоди після розпилювання на пилорамі	scândură marginaşă dintr-un buştean, după tăierea pe gater
офукливий	неприязний	ostil
охаблене	негарне	urât
охаблено	страшнувато	înfricoşător
охала	погань	murdărie, spurcăciune
охвітно	радо	cu bucurie, bucuros
охіть	бажання, жага	dezirabil
охлемендіти	оп'яніти	a se îmbăta
охлєти	розпустуватися	a se răsfăţa
ошкальок	березовий відрізок для виготовлення скіпочок	băţ pentru frigărui
ошкреміткє	залишки матеріалу з одягу	resturi de material vestimentar
оштипок	недокурок сигарети	mucuri de ţigară
оштрямкє	відрізки ниток	lungimilie firelor de aţă
ошшюнутиси	стриматися	a rezista, a se abţine

П

п'єть	п'ять, числ.	cinci
п'яниця	пияк	beţiv
павза	перерва	pauză
паворєта	бакенбарди	barbete, favorite
павун	перо павича, яким прикрашають кресаню	pene de păun, cu care se decorează pălăria
пагубний	скривджений	mâhnit
падиволос	хвощ польовий (Eguisetum arvense)	Coada-calului (specie de plante erbacee)
падолист	жовтень	octombrie
падорейчик	вивернене дерево	arbore răsucit
падуриця	недоспілі, опалі фрукти	fructe necoapte, căzute
пазити	пильнувати	a păzi
пай	частина	parte
пайшлики	пасма волосся на скринях у жидів	perciuni la evrei, două şuviţe de păr care se prelungesc lateral pe obraz
палай	біжи	fugi!, aleargă!
паламантирь	баламут	făcător de probleme
палати	швидко йти	a merge repede
палати збіжє	з допомогою вітра провівати збіжжя від полови	a cerne boabele din pleavă cu ajutorul vântului
палаш	двосічний меч	sabie cu doua tăişuri, paloş
паленици	випалені ділянки лісу	zone pârjolite de pădure
палити	стріляти	a trage
паліти	достигати	a coace
палцетуватиси	сперечатися	a disputa, a dezbate
пан	господар свого життя	stăpân al propriei vieţi
панити	служити	a servi
панич	жандарм	jandarm
пантрати	слідкувати, стерегти	a veghea, a păzi
пантрувати	спостерігати, доглядати	a observa, a avea grijă, a pândi
панчінувати	обпилювати торці дерев'яних колод	a tăia capetele buştenilor de lemn
панчінує	обпилює торці дерев'яних колод	tăie capetele buştenilor de lemn
папірки	ратиці тварини	copite de animal
паполома	ліжник чи коц, який кладуть на домовину	pat sau pătuţ pus în casă
папородь	рогіз	papură
папучі	кімнатне взуття	încălţăminte de interior
парастас	замовне богослужіння за упокій душі	parastas
парафія	церковно-адміністративна територія	parohie

парити	швидко йти	a merge repede
парнути	несподівано вдарити	a lovit brusc, pe neaşteptate
парнянка	наволочка	faţă de pernă
парой	перший віск із молодого бджолиного рою	prima ceară dintr-un roi tânăr de albine
парох	священик	preot
парть	добра поведінка	comportament bun, conduită
парубок	не одружений юнак	fecior, băiat necăsătorit
парубочити	довго не женитися	a sta necăsătorit o perioadă lungă
паршена	щастя	fericire
паршєк	гнівне звернення до євреїв	apelativ dispreţuitor, cu mânie legat de evrei
парші	довге волосся	cu păr lung
пасемок	пасерб	fiu vitreg
пасимки	відростки на оленячих рогах	ramificaţii pe coarnele de cerb
паска	святочний Великодній білий хліб	pască, pâine sfinţită de Paşte
пасківник	дерев'яний предмет, в якому носять святити паску	coş pascal, obiect de lemn în care se duce pasca la sfinţit
пасковец	дерев'яний предмет, в якому носять святити паску	coş pascal, obiect de lemn în care se duce pasca la sfinţit
пасмо	жмуток ниток	grămadă de fire
пастая	полонинська рослина	plante de munte, de stână
паськудний	поганий, недобрий	rău, răutăcios
пательня	сковорідка	tigaie mai mică
патинтарь	збирач податків	colector de taxe
патригая	стара дупляста смерека	vechi molid scorburos
паук	павук	păianjen
паучіна	павутина	pânză de păianjen
пахолки	придорожні стовпці	stâlpi de pe marginea drumului
пацелий	людина, яка пережила багато небезпечних пригод	păţit, persoană care a trecut prin multe aventuri periculoase
пацельний	спритний	agil
пацирка	намистина	mărgică
пацирки	жіноче намисто	salbă, şirag, colier
пацити	мати пригоду	a păţi, a avea o aventură
пацкати	курити сигарету	a fuma o ţigară
пацьорка	намистина	mărgică
пачок	пакет	pachet
пашшєґа	надто великий рот	gură prea mare
пашя	трава, яку випасають тварини	păşune, iarba pe care o pasc animalele
паювати	ділити	a împărţi
паюватиси	ділитися	a se împărţi
педкова	підкова	potcoavă
пелешє	довге волосся	cu păr lung

пелінка	пелюшка	pelincă
пеньгати	підіймати щось важке	a ridica ceva greu
пеньиво	повільно	încet, domol, lent, molcom
первак	первісток	primul născut
первий	двоюрідний	verişor
первістка	корова після першого теляти	vacă după primul viţel
перга	квітковий пилок, який збирають бджоли	polen colectat de albine
перебій	гук	sunet
перевергтиси	магічна здатність перетворитися на когось іншого	abilitatea magică de a se transforma în altcineva
переверечі	перекинути	a arunca
переверечіси	перекинутися	a se arunca
перевиця	вудка	undiță
перевізне	монети, які кидають у воду, коли похоронна процесія переходить через воду	monede care se aruncă în apă când cortegiul funerar trece peste apă
переднітиси	перебути	a rezista
пережєгси	перепудився	a se speria
переиначіти	змінити	a schimba
переирститиси	перехреститися	a face cruce
перелідка	металічна трубочки чи плетений дріт, що відділяє монети чи хрестики один від одного у зґарді	tub metalic sau sârmă împletită care separă monedele sau crucile una de cealaltă într-un pliu
перемагулити	переговорити	a schimba părerea cuiva
перемітка	пов'язка на голову в подібності до великого рушника, в давні часи всі жінки зав'язували, ідучи до церкви	„peremitka" - broboadă, eșarfă asemănătoare cu un prosop mare, cu care se legau la cap, în vremurile străvechi, toate femeile când mergeau la biserică
перемітуватися	магічна здатність перетворитися на когось іншого	abilitatea magică de a se transforma în altcineva
перемоцувати	пересилити	a birui, a dovedi
перепивати	говорити тост на забаві з правом надавати наступному гостю слово	a rosti un toast la o petrecere, cu dreptul de a da cuvântul următorului oaspete
перепічка	здобна булочка, що її дають за упокій душі	colac care se dă pentru liniştea sufletului morţilor
перепічка	хлібини, які дають за упокій душі спочилого	pâini care se dau pentru liniştea sufletului răposatului
перепона	якась завада	obstacol
перепужений	переляканий	speriat
переразливо	пронизливо	strident, tăios

перерва	хвороба, яка пов'язана з болями в спині	boală asociată cu dureri de spate
перескічька	екологічний коридор, звіриний перехід в лісі	coridor ecologic, trecere de animale în pădure
пересліп	гірська галявина	luncă de munte
перестріти	підчатувати	a da peste cineva din întâmplare
переховувати	зберігати	a păstra
переходити	перестрівати	a da peste cineva din întâmplare
перехресне	віконце в фронтоні будинку	fereastra din frontonul casei
перехресниці	порошниці, ношені навхрест через груди	geanţi pentru praf de pulbere, purtate în cruce pe piept
пержити	купчитися	a se aduna
перізка	пояс	brâu, cordon, cingătoare
перкалаб	начальник охоронної фортеці	pârcălab, şeful unei cetăţi păzite
перкалабий	кривоногий	cu picioare strâmbe
перконосий	кривоносий	cu nas strâmb
перльинки	намисто з перлин	colier, şirag de perle
перлямента	непотрібні вигадки	născociri inutile
перміс	водійські права	permis de conducere
перчіна	запах оленя під час гону	mirosul de căprioară în timpul vânătorii
перше	тільки що	doar, taman
першунарь	лідер	lider
першунарька	лідерка	lideră
песіголови	міфічні істоти з людським тілом, але собачими головами	cerberi, creaturi mitice cu trupuri umane, dar capete de câine
петек	сувій неваляного сукна	sul de postav desfăcut
петелька	товстий довгий канат	frânghie groasă și lungă
петечьи	непіхане сукно	petice de postav
петик	короткий сукняний сардак	sardac scurt de postav
петренити	їсти щось смачне	a mânca ceva gustos
петрівка	піст напередодні свята Петра	postul înainte de Sf. Petru
печіна	глина з печі	lut din cuptor
пєвка	пристій для розправлення шкір	dispozitiv pentru îndreptarea pielii
пєлини	пристрій для розтягування шкір	dispozitiv pentru îndreptarea pielii
пєлити	вішати	a atârna
пєлцанитиси	вилазити десь в недоступне місце	a urca undeva într-un loc inaccesibil
пєнюга	п'яниця	beţiv
пєтка	зад прикладу рушниці	spatele capului de puşcă
пєц	піч	cuptor
пигичіти	невміло грати на скрипці	a cânta stângace la vioară
пид	горище	pod, mansardă
пидвалина	нижня балка дерев'яного будинку	grinda inferioară a unei case de lemn
пидгулити	приманити	a ademeni

пиддадьити	підкорятися	a se supune, a se subordona
пидикало	слуга	slugă
пидколодь	пастка на куниці і лисиці	capcană pentru jder și vulpi
пидмагулити	підговорити	a convinge
пидміт	грядка для вирощування капусти	strat pentru cultivarea varzei
пиднигнути	підрости	a crește
пидорва	вербозілля лучне (lysimachia nummularia)	gălbioară (specie de plantă cu flori)
пидпора	дерев'яний кілочок, який використовують для підпорки	cuier de lemn folosit pentru sprijin
пизно	пізно	târziu
пийка	зошит	caiet
пилувати	турбувати	a perturba
пилуватисьи	турбуватися	a se perturba
пилуй	йти або бігти на швидкість	grăbeşte-te!
пинджітиси	готуватися	a se găti, a se pregăti
пипніти	дуже довго виконувати роботу	a face treaba mult timp
пирга	велика собака	câine mare
пиркатися	бажати швидкого одруження	a ura cuiva o căsătorie rapidă
пироги	вареники	colţunaşi
пирскати	бризкати	a stropi
пирсленє	маленька курка	pui de găină
пирьконосий	кривоносий	cu nasul strâmb
писанка	розписане великоднє яйце	ou încondeiat
писанкарь	чоловік, що пише писанки	bărbat care încondeiază ouă
писанкарька	жінка, що пише писанки	femeie care încondeiază ouă
писківка	молоденька курка	găină tânără
писок	зневажливо про обличчя людини	faţa ca un bot; apelativ disprețuitor legat de fața unei persoane
писок	морда тварини	botul animalului
писчік	інструмент для гарячого воску, яким пишуть писанки	pişiţă, un instrument pentru ceară fierbinte, care este folosit pentru a încondeia ouăle de Paște
питомо	достеменно	exact, autentic, veritabil
пишний	гарний	bun, frumos
піблик (пудлик)	знаряддя для теслярства	unelte pentru dulgherie
піворити	верещати	a striga
піворіне	вереск	ţipăt
під	горище	pod, mansardă
підбивка	молочна кукурудзяна каша	terci de porumb cu lapte
підбияк	сардак, підшитий хутром	sardac (suman) căptuşit cu blană
підборідь	шкіряний ремінець, який утримує кресаню на голові	curea de piele care ține pălăria pe cap
підгорєни	жителі підгір'я	"pidhoreni" - locuitori ai dealurilor

підкидеш	дитина бісиці, яку вона підмінила на людське дитя	pruncul diavoliţei, transformat într-un copil de om
підколодь	пастка на звірину	capcană pentru animale
підколодь	частина дерев'яної пастки на куницю	parte dintr-o capcană de lemn, pentru jder
підкукундати	підговорити	a convinge
підниґнути	підрости	a crește
піднустрити	підговорити	a convinge
підойма	гравілат гірський (Geum montanum)	mărţişor (plantă)
підпенькє	гриби, які ростуть під пнями в осінній час	ciuperci care cresc toamna sub cioturi
підплетина	батіг	bici
підплетінник	чорт	diavol, drac
підплітник	незаконно народжена дитина	copil ilegitim, bastard
підпогарєнка	найбільш поширений гуцульський танець	"pidpoharienka" - cel mai răspândit dans huţul
підсахарити	підмовити	a convinge
підсиголка	галявина під лісом	pajiște sub pădure
підчмелитиси	захмеліти	a se îmbăta, a se ameţi
підчулити	підрубати	a cresta
підюдити	підговорити на щось погане	a vorbi despre ceva rău
піжда	процент	procent
пізмак	гнівник	furios
пізмливий	гнівливий	mânios
пізьма	злоба, ненависть, гнів	pizmă, răutate, ură
піймиця	заручена дівчина	fată logodită
піка	коротка загострена дощечка для зовнішнього облицювання будинку	scândură scurtă ascuțită pentru partea exterioară a casei
піка	металевий спис	suliță de metal
піківний	придатний до пиття	potrivit pentru băut
піксля	металічна табакерка	tabachera de metal
пільга	поперечні бруски під дерев'яними колодами для полегшення посування	bare transversale sub buștenii de lemn pentru a facilita mișcarea acestora
піндюрити	нести щось на плечах	a purta ceva pe umeri
піндюрь	ноша, що її несуть на плечах	povară purtată pe umeri
пініджітиси	удавати з себе галантну особу	a se pretinde a fi un om galant
пінькнути	несподівано вдарити в обличчя	a lovi brusc în față
піпа	люлька	pipă
піргати	тягнути	a trage
пірь	харіус європейський (Thymallus thumallus)	lipan (peşte dulcicol)
пісніти	бліднути	a păli

пістоль	пістолет	pistol
піти	грати на листку чи дуже тонкій пластинці	a cânta la frunză sau la o foiţă foarte subţire
пітух	півень	cocoş
пітя	напій	băutură
піхітний	піший	pietonal, care merge pe jos
піхотов	пішки	pe jos
піхурка	вузька стежка	cărare îngustă
піціцький	маленький	mic
піцувати	копати	a săpa
пішаня	сеча	urină
пішва	наволочка	faţă de pernă
піший	людина, яка подорожує пішки	persoană care călătorește pe jos
пйилитисьи	залізати вгору	a urca
плазмо	підошва стопи	talpa piciorului
плаїчок	стежка в горах	traseu în munți
плай	гірська дорога	drum de munte
планетник	чорт	diavol, drac
планкач	сокира з широким лезом	topor cu lama lată
пластовец	лапатий сніг	zăpadă cu precipitaţii
плат	рушник для посуду	prosop pentru vase
плат	шматок полотна	bucată de pânză
платина	хустина	batistă
платьинка	онуча з тонкого полотна	obială dintr-o pânză subțire
плебанія	відомче житло священика	locuinţă departamentală a preotului
плентатиси	плутатися	a se împiedica; a fi confuz
плесмо	бік бартки	partea laterală a securei
плесо	місце на потоці чи річці із глибокою і тихою водою	loc pe un pârâu sau râu cu apă adâncă și calmă
плести	говорити нісенітниці	a vorbi aiureli
плетїнка	інкрустація дерев'яних частин бартки, келепа, бичука металічним дротом сплетеним навхрест	încrustare a părţilor de lemn ale securei, ale baltagului; bici cu un fir metalic țesut în cruce
плєс	стародавня коляда з танцем	colind străvechi cu dans
плєсати	танцювати	a dansa
плита	великий плоский камінь	piatră mare plată
плиті	каміння	pietre, bolovani
плінцати	доказувати	a dovedi
пліт	огорожа	gard
плішка	дерев'яний клиночок	lamă de lemn
плова	сильний раптовий дощ	ploaie abundentă şi bruscă
плугатар	людина, що оре землю плугом	persoană care ară pământul cu un plug
плут	паркан	gard, îngrăditurǎ
пльонтро	поверхи	etaje

плюский	плоский	plat, întins
плюта	дощова погода	vreme ploioasă
пляц	місце	loc
пляц	ділянка для будівництва	teren pentru construcţie
пляцки	деруни, картопляники	"derune" - plăcinte din cartofi
по-шляпацки	по-панськи	domneşte
побардзувати	знехтувати	a neglija
победрина	частина дерев'яної пастки на куницю	parte dintr-o capcană de jder de lemn
побезпечився	довірився	de încredere
побезпечитися	довіритися	a avea încredere
побережник	лісник	pădurar
побигач	складний ніж	cuţit pliant
побити	покрити дах будинку	a acoperi casa, a pune acoperiş
побіда	погана погода	vreme urâtă
побій	покриття даху будинку	acoperirea casei
побліка	сором	ruşine
побрицкати	брикати	a lovi cu piciorul
побукатувати	пошматувати	a mărunţi
повал	встелені дошка на горищі	grinzi încorporate în pod
поверник	рухомий камінь у жорнах	piatră mobilă într-o piatră de moară
повесільне	гостина на другий день по закінченню весілля	petrecerea din a doua zi după nuntă
повигулювати	повиманювати	a ademeni
повикажуваний	вищерблений	crestat
повилідцовувати	вичистити до блиску	a curăţa foarte bine
повінувати	дати у віно щось	a pune ceva în vin
повінчувати	побажати	a dori
повісмо	першосортне прядиво	fire de primă clasă
повісмо	лляне чи конопляне прядиво	fire de in sau cânepă
повітрити	винюхати	a mirosi, a adulmeca
повітруля	міфічна істота, яка переміщується повітрям і здатна забрати молоко у худоби	creatură mitică care se mişcă prin aer şi este capabilă să ia lapte de la vite
повниця	весільний обряд обдарування грошима молодих	ceremonial de nuntă prin care se dăruiesc bani tinerilor
поволенькє	помаленьку	puţin câte puţin
погане місце	місцина в горах, де можна заблудитися	loc la munte unde te poti pierde
поганий	злосливий	răutăcios
поганка	гадюка	viperă
поганці	татари	tătari
погар	склянка	pahar
поґачь	паляниця	lipie, plăcintă
погидний	погожий	însorit; proaspăt

погиркатиси	посваритися	a se certa
погонач	дерев'яна ручка, якою крутять жорна	mâner de lemn folosit pentru a întoarce o piatră de moară
поготів	ніколи	niciodată
погумкотіти	побурмотіти	a murmura, a bombăni
подавник	щось їстівне, що разом зі свічкою дають за упокій душі	ceva comestibil, care se dă împreună cu lumânarea pentru odihna sufletului răposatului
подехірий	хитруватий	viclean
поджюпинитиси	нарядитися	a se găti, a se înzorzona
подина	дерев'яний настил для складання стогу сіна	suport de lemn pentru stivuirea fânului
подок	дерев'яний настил, на якому покладена пічка	suport de lemn pe care este aşezată soba
подолі	Поділля	zonă de câmpie
подоріжник	працівник дорожної служби	lucrător în serviciul rutier
подпук	в порівнянні	comparat, în comparaţie
подря	місце під дахом, де коптиться сир	loc sub acoperiș unde se afumă brânza
подужіти	видужати	a se recupera, a se însănătoşi
подуфалий	загорділий	arogant
подушєра	піддашшя	streaşină
подуші	сповіщення дзвонами про смерть людини	înștiințarea morții cuiva prin clopote
поєлитиси	прикраситися	a se înfrumuseţa, a se împodobi
позавтрю	післязавтра	poimâine
позавуш	поза вуха	după ureche
позавушник	удар по шиї, потиличник	lovitură peste gât, la ceafă
позавчєра	післявчора	alaltăieri
позалямувати	позабирати	a ridica
позанарик	через рік	într-un an, peste un an
позівати	позіхати	a căsca
позір	погляд	vedere, părere
позлітка	фольга	folie
покажений	зіпсований	corupt
показити	знищити	a strica, a distruge
покай	біда	ghinion
покєгач	карабін	carabină
покій	світлиця	odaie mare, curată, frumos aranjată în casa ţărănească din Ucraina
покій	спокій	odihnă
покіптити	запримітити	a înștiința
покладки	яйця в гнізді	ouă în cuib
покмітити	здогадатися	a-i veni un gând, a găsi soluţia; a ghici, a pricepe
поколінники	шорти	pantaloni scurţi

поколодви	дерев'яна пастка на куницю	capcană de lemn pentru jder
покревенство	близькість, споріднення	apropiere, familiaritate
покритка	жінка, яка народила дитину без шлюбу	femeie care a născut un copil fără a fi căsătorită
покришка	кришка на каструлю	capac pe tigaie
полеглиця	стара трава, що полягла від вітру і дощу	iarbă veche căzută de la vânt și ploaie
поледиця	ожеледиця	gheaţă
полемсав	пішов	pedestru
полибичок	велика бочка	butoi mare
поливавниця	жінка, що лікує зіллям, знахарка	femeie care tratează cu poțiuni, vindecătoare
поліг	скошена трава	iarbă cosită
політика	блискуча, але не міцна стрічка	panglică strălucitoare, dar nu rezistentă
полішкиня	породілля	lăuză
половик	яструб	şoim
половінь	вогонь	foc
полодник	дерев'яний черпак	linguroi de lemn, căuş
полонина	високогірне пасовище, на якому випасається худоба	păşune alpină pe care pasc vitele, stână
полонинник	людина, що випасає худобу високо в горах	păstor, om care paşte vite sus, în munți
полонинский	причетний до полонини	care ţine de stână, păşune
полонник	великий дерев'яний черпак	căuş mare de lemn, linguroi
полоуник	ополоник	polonic
полубіч	діжка 50 літрів	putină de 50 de litri
полумисок	велика дерев'яна миска	un vas mare de lemn
получити	вцілити	a nimeri
польованє	полювання	vânătoare
полюх	пірамідальна смерека	molid piramidal
помагнєтитиси	засоромитися	a se ruşina
помана	згадка	menţionare
помарніти	схуднути	a slăbi
пометки	хатнє сміття	gunoi menajer
помиї	бурда	lături
помист	підлога	podea, duşumea
поміст	підлога	podea, duşumea
помньицкати	пом'яти	a ține minte
понебощитися	померти	a muri, a trece în nefiinţă
поножі	складова частина ткацького верстату	parte integrantă a războiului de ţesut
понужєти	пропонувати	a oferi, a propune
попал	червоне небо	cer roșu
попас	місцина годівлі та перепочинку тварин в дорозі	popas, loc pentru hrănirea și odihna animalelor pe drum

попасом	пастися, постійно рухаючись, пасти на ходу	a paşte din mers
попацити	пережити неприємний випадок	a supraviețui unui accident neplăcut
поперек	спина	spate
поперечка	пила з двома ручками	ferăstrău cu două mânere
поперечникє	збиточні хлопці	băieţi ştrengari
поперше	нещодавно	recent
попиває	багато п'є	bea mult
попіснїти	збліднути	a păli
поплан	ковдра з ватним наповненням	plapumă, pilotă cu umplutură din bumbac
поплітки	вовняні нитки, що їх жінки уплітають до волосся	fire de lână pe care femeile le împletesc în păr
поповчити	відшкодувати	a rambursa
попок, пупец	пуп, пупец	buric
поправка	вказівка	instrucție
попріделити	поспішити	a se grăbi
попруга	металічна пряжка для прикріплювання сідла на коні	chingă pentru şa, cataramă metalică pentru a atașa șaua la un cal
попружка	довгий шерстяний жіночий пояс	brâu lung de damă, făcut din lână
попуртатиси	набратися сил	a prinde putere
порекло	прізвище	nume
порєдний	ґречний, слухняний	ascultător, supus
порєдок	порядок	ordine
порідити	дати жир у страву	a adăuga grăsime în mâncare
порньила	трава, яку пасуть вівці після обіднього доїння	iarba păscută de oi după mulsul de la prânz
поровень	в один ряд	într-un rând
порохівниця	виріб з коров'ячого рогу для транспортування пороху	corn pentru praf de puşcă
порошниця	порохівниця з оленячого рогу на довгому паску	corn pentru praf de puşcă, din coarne de cerb, ataşat de o curea lungă
порскати	бризкати	a stropi
порснути	несподівано кудись побігти	a fugi brusc undeva
портєниці	штани	pantaloni
портіниці	штани	pantaloni
портки	штани	pantaloni
порфін	парфуми	parfumuri
порхавка	дощовик їстівний (Lycoperdon)	caşul ciorii, paraghita (ciupercă comestibilă)
порхавка	зневажливо про неприємну дівчину	apelativ disprețuitor față de o fată rea
порхєй	боягуз	laş
порційка	дуже малий стаканчик	cană foarte mică

порція	стаканчик малої місткості 20-30 грам	cană mică de 20-30 de grame
порція	чарка	pahar
порьидок	сповідь	mărturisire
посаг	придане	zestre, trusou
посев	післанець	mesager
посирий	вогкий	umed
посировити	пригрозити	a amenința
посіжіні	вечірнє зібрання родичів перед похороном	priveghi, întâlnirea de seară a rudelor înainte de înmormântare
посіпакє	злосливі урядовці	oficiali guvernamentali rău intenționați
послонити	постелити	a face patul
послонитися	лягти спати	a se culca
постив	шкіряне взуття	încălţăminte de piele
постіль	ліжко	pat
постоли	взуття з цілого шматка шкіри	opinci, încălțăminte dintr-o bucată de piele
потавали	грузнули	s-au împotmolit
потайник	таємне місце сховку	ascunzătoare secretă
потак	пристрій для намотування ниток	dispozitiv pentru depănat firele
потєктиси	поволочитися	a se trage
потемедитиси	відновити сили	a se recupera
потемок	темно	întuneric
потерюха	венерична хвороба, сифіліс	boli venerice, sifilis
потємок	пам’ять	memorie
потєта	пташенята	pui de pasăre
потєчій	пташиний	de pasăre
потив	доти	până când
потинати	знищувати	a distruge
потинати	робити погані замовляння	a face comenzi proaste
поті	пташка	pui de pasăre
потіксьи	пішов	a plecat
потіптити	здогадатися	a pricepe, a găsi soluţia
потітко	маленьке курчатко	pui mic
потка	жіночий статевий орган	vagin, organ genital feminin
потокмитиси	зупинитися	a se opri
потокнути	підтакнути, підтвердити	a confirma, a sprijini
поторкотіти	поговорити	a vorbi, a sporovăi
поточіна	потічок	pârâiaş
поточіна	струмок	curent
потрафій	єпітрахиль	patrafir, epitrahil
потривати	прожити	a trăi
потука	поблажка	indulgenţă
потьік	потік	pârâu

пофатна	людина, яка діє без обдумування, вискочка	persoană care acționează fără să se gândească
пофолочитиси	полегшати	a facilita
похатей	заробітчанин, який працює біля житлових домів	muncitor care lucrează în apropierea caselor de locuit
похітавна миска	миска з продуктами, яку освячують у церкві	vas cu mâncare, care este sfințit în biserică
похолосний	корисний	util
почеревина	понос	diaree
почовгом	тягнути землею	a trage de pământ
почьвовгати	тягнути щось по землі	a trage ceva pe pământ
пошік	речовий доказ	dovada fizică
пошінивок	старанне збереження	conservare atentă
пошкалювати	пошкодити осколками	a (se) răni cu aşchii
пошнипати	обнюхати	a mirosi, a adulmeca
пошнюпити	здогадатися, вивідати	a ghici, a afla
пошпай	свіжий сніг	zăpadă proaspătă
пошти	дріб	alice de vânătoare
пошторгонцьи	довгі бруски, до яких прибивають дошки підлоги	grinzi lungi de care se bat scândurile de podea
пошторонoки	частина кінської збруї	parte a hamului de cal
пощік	те, що залишилося від свійської тварини після нападу хижака	ce a mai rămas din animalul de companie după atacul prădătorului
пояс	радуга	curcubeu
правачка	кімната з правого боку хати	camera din partea dreaptă a casei
правдивий	справжній	real, adevărat
правило	водяний рівень	nivelul apei
правило	суцільна дерев'яна балка над вікнами	grindă de lemn masiv deasupra ferestrelor
пранник	вирізаний кусок дерев'яної лопатки, якою вибивають бруд під час прання одежі	mai de bătut rufe
прауда	правда, рація	dreptate, echitate, justeţe
пребеґа	безпритульний	fără adăpost, vagabond
преведьи	прощання з мерцем напередодні похорону	priveghi, rămas bun de la decedat în ajunul înmormântării
предїд	прадід	străbunic
предуха	астма	astm
презверх	без міри, надміру	fără măsură, excesiv
презент	подарунок	cadou
Прелукє	назва полонини в підніжжі Чорногори	Prelukie - numele unei stâne de la poalele munteluiu Cernahora
пренціпаритиси	сперечатися	a se contrazice
пресподне	той світ, пекло	lumea cealaltă, iadul
претіль	зичлива, приятельська людина	persoană prietenoasă

префект	начальник повіту в Румунії	prefect
префектура	повітове управління в Румунії	prefectură
преці	адже ж	la urma urmelor
пречептор	працівник податкової служби в Румунії	angajat al serviciului fiscal din România
прєтати	прибирати	a curăța, a cerne
прибресклий	прикислий	acrit
привиль	пожиток	beneficii
пригиршкувати	заставляти, силувати, наполягати	a forța, a viola, a insista
пригісне	гостинець	cadou, dar
пригорші	дві долоні	două palme
пригоршшями	долонями	cu palmele
придибашка	незвичайна пригода	aventură neobișnuită
придобашки	смішні пригоди	aventuri amuzante
призвишші	місцева назва жителя	porecle
призористий	погано бачучий	cu deficiențe de vedere
приказувати	говорити	a vorbi
приколень	відрізок дерев'яної жердини, який встромлений в землю	stinghie de lemn înfiptă în pământ
прикрий	надоїдливий	enervant, sâcâitor
прикутано	прибрано	ordonat, ales
приліж	нагода, причина	ocazie, motiv
прилука	біополяна посеред лісу	luncă în mijlocul pădurii
прилюдний	святковий	festiv
примивка	вода чи інші речі, які замовлені знахарем для лікування хворих	apă sau alte lucruri comandate de un vindecător pentru a trata pacienții
приминді	придумування в їді, якби краще до смаку	folosirea de amestecuri diverse în mâncare pentru un gust mai bun
примівкє	мольфарство від ворожбитів, знахарів	vrăji de la ghicitori şi vindecători
примівник	чоловік, що лікує замовляннями	vindecător, bărbat care vindecă prin descântece
примівниця	жінка, що лікує замовляннями	vindecătoare, femeie care vindecă prin descântece
примовєти	чаклунський ритуал замовляння води або речей	ritual vrăjitoresc de descântec a apei sau a lucrurilor
примовляти	лікувати замовляннями	a vindeca prin descântec, farmece
примхє	лишні забаганки	capricii inutile
принежда	потреба	nevoie
припінь	високий підйом вверх	urcuş spre vârf
припочівати	відпочивати	a se relaxa, a se odihni
припочівок	відпочинок	concediu de odihnă
приріс	зелені пагони цибулі-семирічки	lăstare verzi ale cepei "de şapte ani"
приселепитисьи	причепитися, пристати до когось	a se agăța de cineva

прислоп	задолина між двома горами	vale între doi munți
приспа	ґанок	verandă, prispă
приспічило	прискорило	accelerat
присподня	пекло	iad
пристріти	шукати когось на дорозі зі злим умислом	a căuta pe cineva pe drum, cu intenții rele
притахати	пригасати	a stinge
притока	приклад	exemplu
приторний	терпкий	astringent
притули	прибудови навколо будинку	anexe în jurul casei
притяг	частина дерев'яної пастки на куницю	parte dintr-o capcană de jder de lemn
причєкати	присідати	genoflexiuni
причівок	фронтон будинку	frontonul casei
причіна	опара	cocă, aluat plămădit, plămădeală
причьикнути	присісти	a se se ghemui
причька	випадок, пригода	păţanie, aventură
причька	неприємна подія	eveniment neplăcut
пришня	запрошення	invitație
приялити	прикрасити	a înfrumuseţa
прізвишкувати	давати людям прізвища, клички	a porecli, a da porecle oamenilor
прімар	сільський староста, мер	primar
прісло	віддаль в загороді стовпа до стовпа	distanța în gard de la un stâlp la altul
прішки	пряжки	catarame
прішні	напрядені нитками веретена	fus cu fire toarse
провал	провалля	prăpastie
провергатиси	пробудитися зі сну	s-a trezit din somn
провікнилоси	випогодилося	a se însenina
прогайнувати	змарнувати	a irosi
прогалина	поляна посеред лісу	poiana în mijlocul pădurii
прогорниця	дирка у рухомому камені у жорнах, куди насипають зерно	gaură într-o piatră mobilă din râşnitoarea de moară, unde se toarnă boabele
прожерти	проковтнути	a înghiţi
прозірник	звіробій (Hupericum perforatum)	sunătoare
пройдисвіти	мандрівники	călători
прокєг	протяг	întindere, curs, parcurs; curent de aer
прокомірзатиси	прорухатися, прокинутися	a se mișca, a se trezi
прологом	достатньо	destul
пролюдне	святкове	de sărbătoare, festiv
пролюдний	святковий	festiv
пронирати	загрузати	a se împotmoli, a se înfunda
пропасник	чорт	diavol, drac

пропій	весільний обряд, під час якого наречений викуповує наречену у її брата	ceremonial de nuntă, în cadrul căreia mirele cumpără mireasa de la fratele ei
пропій	гості молодої на весіллі у молодого	invitaţi ai miresei la petrecerea de nuntă de la mire
пропікає	обходиться	a se purta; a cutreiera
пропінації	єврейські шинки	cârciumi, taverne evreieşti
пропічливе сєто	свято, у яке не можна нічого робити	sărbătoare în care nu se poate lucra nimic
проріз	ополонка	copcă
проріз	тріщини в льоду	crăpături în gheaţă
просинец	місяць грудень	luna decembrie
простибіг	помана, прости Боже	pomană
простибоги	милостиня	milostenie, pomană
просторічний	відвертий	sincer, deschis
протєгом	журливо	cu încăpăţânare
протєжно	тужливо	grav
протір	вушко голки	gaura acului de cusut
протіс	половина дерев'яної колоди, розпиляної вздовж	jumătate dintr-un buștean de lemn tăiat pe lungime
прото	адже	la urma urmelor
процес	судовий розгляд справи	proces
процесуватиси	судитися	a se judeca
прошак	жебрак	cerşetor
прошпай	свіжий сніг	zăpadă proaspătă
прошуматиси	пробудитися	a se trezi
проща	надгробна проповідь	predica de la mormânt
прощі	обряд прощення наречених перед вінчанням	ritual înainte de nuntă prin care mirii îşi cer iertare de la părinţi
прубен	практик	practicant
прубний	перевірений	verificat
прубний	практичний	practic
пруги	знаки, що залишаються на тілі після биття	vânătăi, semne după luptă, bătaie
прудити	тушкувати	a fierbe înnăbuşit
прудитися	паритися	a se opări
прудькнути	стрепенутися	a tresări, a se trezi din somn
прутко	скоро, швидко	curând, repede
прьидиво	розм'якшені волокна конопель	fibre de cânepă înmuiate
пструг	форель струмкова (Salmo trutta)	păstrăv
псьєнка	біловус (Nardus)	nardus (tip de iarbă)
пуга	довгий шкіряний батіг	bici lung de piele
пугачь	Пугач (Bubo bubo)	buhă
пуговиці	ґудзики	nasturi, butoni
пуголовки	ще не до кінця розвинуті жаби	broaşte incomplet dezvoltate

пуд	страх	frică
пуделко	коробочка	cutie mică
пуджіти	лякати	a speria
пудний	страшний	teribil, cumplit, fioros
пудно	страшно	tare, mult, foarte; teribil
пужати	лякати	a speria
пужєк	остатки недопряденого кужеля	resturi de la un fus de tors neterminat
пужіти	страшити	a îngrozi
пужла	великий сабака	câine mare
пузитиси	сердитися	a se supăra
пузно	пізно	târziu
пулиґати	дивитися зі злостю	a privi cu furie
пулиґати	напинати	a întinde
пулька	індичка	curcan
пулькати	гнівно дивитися	a privi cu furie, cu mânie
пулькатий	людина з витрішкуватими очима	persoană cu ochii mari
пулькнути	непривітно сказати що-небудь	a trânti vorbe neprietenoase
пуляриць	гаманець	pungă
пумки	широкі штани типу шаровар	pataloni largi tip şalvari
пумуст	підлога	podea, pardoseală
пуравчє	мала дівчинка	fetiță
пуруг	поріг	prag
пускатиси	атакувати	a ataca
пуслі	після	după
пустантина	необжите місце	loc nelocuit
пустопаш	даремно	degeaba
пут	піт	sudoare, transpiraţie
пут'є, пуд'ю, пуд'єш	піти, піду, підеш	a se duce, a merge; a pleca
путеруватиси	мати силу	a avea putere
путеря	сила, міць	putere, forţă
путина	дерев'яна посудина для виготовлення сиру	putină, vas de lemn pentru prepararea brânzei
путня	відро	găleată
путо (ло)	пута, пут	piedică
пуф	неприємний запах	miros urât
пуфайка	фуфайка	flanelă
пухирь	невелике дитя	copil mic
пуцувати	ретельно чистити щось до блиску	a curăța bine ceva încât să strălucească
пуцька	прутень, чоловічий статевий орган	penis, organ genital masculin
пушка	рушниця	puşcă
пушкар	озброєний охоронець	gardian, paznic înarmat
пушки	крайні фаланги пальців	falangele extreme ale degetelor

пущінє	останній день перед Великим постом	ultima zi dinaintea Postului Mare
пчола	бджола	albină
пчолар	бджоляр	apicultor

Р

рабувати	грабувати	a jefui, a prăda, a tâlhări
рабункє	грабежі	hoţi, tâlhari
рабшіц	браконьєр	braconier
раваш	палиця із зарубками для обліку удою в полонині	băţ cu crestături pentru a măsura laptele la stână
раваш	шрам на тілі	cicatrice pe corp
раґаш	вузька дорога в лісі	drum îngust în pădure
раґаш	стежка, якою ходять вівці по полонині	poteca pe care umblă oile la stână
радусно	радісно	cu bucurie
раз два	дуже скоро	foarte rapid
разити	влучати	a lovi
разкувати	їсти лиш один раз в день	a mânca doar o dată pe zi
райтки	шорти	pantaloni scurţi
райця	радник	consilier
райштоки	мисливські стежки	trasee de vânătoare
раква	дерев'яна кругла посудина з кришкою для масла чи бринзи	untieră, vas rotund de lemn cu capac pentru unt sau brânză
раки	залізні підкови, які взувають на ноги	potcoave de fier care se pun pe picioare
рамат	ганчірка	cârpă
раматка	ганчірка	cârpă
ранник	подорожник (Cichorium)	cicoare
рантка	побачення, зустріч	întâlnire
рантух	вишитий довгий рушник, частина весільного одягу нареченої	ştergar lung brodat, parte din portul miresei
рапа	стара сорочка з грубого полотна	cămaşă veche din pânză aspră
рапавка	велика жаба	broască mare
рахмани	наші родичі, святі люди, які моляться за весь народ, живуть аскетичним життям і не мають календаря	"rahmani" - oameni sfinţi, care se roagă pentru tot poporul, trăiesc o viaţă ascetică şi nu au calendar
рахманский	праведний	vrednic, drept
рахуба	рахунок	socoteală, calcul
раца	сорочка	cămaşă
рацкувати	вчитися ходити	a învăţa să meargă
ребізлі	порічки	coacăze

ревізія	обшук	revizie
ревір	мисливська територія	zonă de vânătoare
ревкати	голосно кричати	a răcni
регіт	посвідчення для худоби	certificarea, însemnarea animalului
реготати	сміятися	a râde
редикати	рити	a săpa
редька	редиска	ridiche
резеші	вільні люди	oameni liberi
резиденція	житло священника біля церкви	reşedinţa preotului lângă biserică
резь	ресь	râs, linx
рейбух	великий живіт	burtă mare
рейвах	крики	strigăte
рейвашити	дуже кричати	a striga tare, a răcni
рекламація	оскарження, протест	apel, protest
реклик	піджак з тонкого матеріалу	veston din material subţire
ректи	говорити	a vorbi
ремені	шкіряні пасочки, що ними прив'язують постоли до ніг	nojiţe, cureluşe de piele cu care se leagă opincile de picioare
рементика	ремінь	curea
ремінь	широкий інкрустований чоловічий пояс	curea bărbătească cu încrustație largă
ремство	реєстр	registru, borderou
рендза, рендз'я	живіт	stomac
репеха	сорочка з домотканого грубого полотна	cămașă din pânză aspră țesută acasă
репідити	кричати	a răcni, a urla
репіжити	емоційно кричати	a striga cu emoţie
репотіти	кричати	a răcni, a urla
ресторація	ресторан	restaurant
ретенно	до ладу	a aranja
ретенно	точно	exact
ретізі	плетені металічні ланцюжки	lanțuri metalice împletite
рецепка	рецепт	reţetă
речінець	термін, строк	termen
рештанція	залишок грошей	sold de bani
рештебіґє	обірванці з чогось полотняного	cârpe din ceva de pânză
рєд фантя	комплект одягу	set de haine
рєдити	додавати у страву жир	a adăuga grăsime în mâncare
рєдне	акуратне, привабливе	îngrijit, atrăgător
рєкєзі	металічні ланцюжки, якими обшивали краї ґуґлі, кожухів, сардаків	lanţuri metalice cu care căptuşeau marginile la glugi, cojoace, sumane
рєхтівний	готовий	terminat, gata
рибар	рибалка	pescar
рибарити	ловити рибу	a pescui
рибарство	рибальство	pescuit

риж	рис	orez
рижєк	зневажливо про рудого	apelativ dispreţuitor faţă de roşcaţi
ризи	верхній одяг священика	veşminte preoţeşti
ризи	дерев'яні жолоби, якими спускали зрубане дерево з гори	trunchiuri de lemn folosite pentru a coborî din munţi un copac doborât
рикані	період гону оленів	perioada de vânătoare de căprioare
риколя	надоїдлива корова	vacă care nu poate fi mulsă
ринва	жолобки під стріхою, якими стікає дощова вода	jgheaburi sub acoperiș, care drenează apa de ploaie
риндза	сичужна сирна маса у шлунку молодого теляти	cheag în stomacul unui viţel tânăr
риндзатий	пузатий	burtos
риндзя	шлунок	stomac
ринка	низька посудина на трьох ніжках	vas jos pe trei picioare
рип'єк	насінини лопуха	seminţe de brusture
рипа	балка	văgăună, râpă
рипа	возова дорога по схилу гори	drum de căruță pe un versant de munte
рипа	некорисний шматок землі, який розміщається на схилах	bucată de pământ nefolosit, care se află pe versanți
рипа	канава	râpă
рисувати	малювати	a desena
ритки	складова частина ткацького верстату	parte integrantă a războiului de ţesut
рихт	велика бажання	dorinţă mare
рихт	право	dreapta; dreptate
рихтик	дійсно	într-adevăr
рихтувати	готувати	a pregăti
рідакати	безперебійно співати одне і теж	a cânta același lucru neîntrerupt
ріжя	невелика поляна посередині лісу	poiană mică în mijlocul pădurii
ріндитиси	прихорошуватися під час одягання	a se înfrumusețа în timp ce te îmbraci
рінь	дрібне каміння з піском, яке було затоплене водою	pietre mici cu nisip, care au fost inundate cu apă
ріп'як	реп'ях	brusture, scai
ріпа	бараболя	cartof
ріпа	картопля	cartof
ріска	прутик, який слугує для погрози неслухняних дітей	nuia, vergea, băţ care servește la amenințarea copiilor obraznici
ріскашя	рис	orez
ріхлик	потяг	tren
рішші	галузки хворосту	crenguţe de lemn de foc

ріщє	хмиз	vreascuri, uscături
ріщєник	волове очко (Troglodytes troglodytes)	pănțăruș, ochiul boului (pasăre)
рйибий	людина, яка перехворіла віспою і у неї залишилися шрами	persoană care s-a îmbolnăvit de variolă și a rămas cu cicatrici
робитний	працьовитий	harnic
робитник	працівник	angajat, muncitor
ровер	велосипед	bicicletă
ровта	велика кількість когось	număr mare de persoane
рогатина	спис	suliţă
рогачка	шапка зі шкіри ягняти у формі двох відрогів	cuşmă, căciulă din piele de miel, în formă de două coarne
родимец	конвульсії	convulsii
родини	пологи	lehuzie
родія	родина	familie
рожок	порохівниця для грубого пороху	corn pentru praf de puşcă
роз'ятрити	роздратувати	a irita
розбицкатиси	розбрикатися	a se risipi
розболітися	занедужати	a slăbi, a se îmbolnăvi
розбордюжити	щось розбити, розкинути	a sparge ceva, a risipi
розбричітиси	симпатизувати	a simpatiza
розбудзовувати	відкривати	a deschide
розвид	напій води із гуслінкою	băutură compusă din apă şi lapte acru
розвішканений	розтріслий	crăpat, despicat
розворошитися	розділитися	a se împărţi
розгагараджіний	розчепірений	despicat
розгетькувати	розгонити	a dispersa, a răsfira
роздєкуватиси	попрощатися	a-şi lua rămas bun
роздоріжі	роздоріжжя	răscruce de drumuri
розканархатиси	пробудитися від сну	a se trezi din somn
розкєдишкане	незграбне	incomod
розкіл	осінній розподіл овець з полонини, повернення з пасовищ	distribuirea de toamnă a oilor de la stână, întoarcerea de la păşuni
розкіп	надколота дошка	placă ciobită
розколібина	щілина, тріщина	despicată, spartă
розколіда	закінчення обряду колядування	sfârșitul colindatului
розколіпина	надколотий брусок	stinghie, grindă ciobită
розкрути	варені у воді і печені на вогні дерев'яні гілки, які використовуються для кріплення однієї частини до іншої	crengi de lemn fierte în apă și coapte pe foc, care sunt folosite pentru a atașa o parte de alta

розкутюжитиси	розволочитися	a dobândi obiceiuri imorale
розлейбанчє	неакуратно одягнена людина	persoană îmbrăcată neglijent
розлучіні	осінній розподіл овець з полонини, повернення з пасовищ	distribuirea de toamnă a oilor de la stână, întoarcerea de la păşuni
розмітувати	розкидати	a împrăștia
розоденція	житло священика біля церкви	reşedinţa preotului lângă biserică
розолітна	розумна людина	om deştept
розолія	вино з пелюсток троянди	vin din petale de trandafir
розпєлювати	розпинати	a răstigni
розпіїттє	хрест	cruce
розпліси	закінчення обряду колядування	sfârșitul colindatului
розсіш	місце злиття двох потоків, рік	locul de îmbinare a două râuri
розтрабушити	розчавити	a strivi, a turti, a călca; a zdrobi
розтринькати	розтратити безкорисно гроші	a irosi bani
розчємерювати	розбити череп	a rupe craniul, ţeasta
розчина	закваска до тіста	plămădeală pentru aluat
розчімерити	розтовкти дрібно кістки	a pisa mărunt oasele
розчолини	заліснені пасма гір	lanțuri muntoase împădurite
романсувати	кохатися	a se iubi
ронґля	бляшана форма для випікання хліба	formă de tavă pentru coacerea pâinii
рондюх	великий живіт	burtă mare
росада	розсада	răsad, plantă transplantată
росиця	роса	rouă
росів	огірковий квас	kvas de castravete
ростока	відгалуження від основного русла річки	ramificație din albia principală
ростопасть	маруна дівоча (Pyrethrum parthenium)	spilcuță (plantă medicinală)
росьівниця	страва з кислої капусти	preparat din varză murată
рубцак	наплічник, рюкзак	rucsac
руг	ріг	corn
руд	дишло у возі	bară de tracțiune în căruţă
ружа	бешиха, інфекційна хвороба	erizipel, boală infecțioasă
ружа	троянда	trandafir
ружне	різне	diferit
ружнитиси	відрізнятися	a se deosebi
рукавєнка	сорочка з вишитими рукавами	cămașă cu mâneci brodate
рукавка	сорочка з вишитими рукавами	cămașă cu mâneci brodate
рукавник	шкіряний кожух із рукавами	cojoc din piele cu mâneci
рум	ром	rom
румигати	жувати, пережовувати	a mesteca
румиґати	ремигати	a rumega
руна	рівна	întinsă, netedă

руний	рівний	plan, neted, lin
руно	рівно	uniform, nivelat
руно	вовна з однієї дорослої вівці	lână de la o oaie adultă
рунтати	рухати, торкатися	a mișca, a deplasa
рупташі	багаті люди	oameni bogaţi, bogătaşi
рура	труба	tub, ţeavă, burlan, coş
рускаль	залізна лопата	lopată de fier
рускі	українці	"ruski" - ucraineni
руслик	оселедець, заправлений оцтом із цибулею	hering asezonat cu oţet şi ceapă
руснаки	українці	"rusnaci" - ucraineni
русти	жалібно плакати	a plânge cu jale
русьивий	білявий	blond
рухавка	повстання	rebeliune, insurecţie, răscoală
руханка	спорт	sport
ручітиси	гарантувати	a garanta
рьєд	черга на полонину за сиром	rând la stână pentru brânză
рьєдаші	люди, що прийшли на полонину за сиром	oameni care veneau la stână după brânză
рьєдити	віддавати власникам худоби їхню частину сиру	a da proprietarilor de animale partea lor de brânză
рябаґа	стара гілляка	ramură veche
ряндя	бебехи	catrafuse, boarfe

С

сабіна	залізний крюк	cârlig de fier
сабля	шабля	sabie
савтирьник	людина, що читає Псалтир	persoană care citeşte Psaltirea
Савтиря	Псалтир	Psaltire
сага	болото	mlaştină, baltă
садовина	фрукти	fructe
сажьир	сажотрус	coşar, hornar
сажя	сажа	funingine
сала	зал	sală
салата	салат	salată
салаш	приміщення на полонині для корів	spaţiu la stână pentru vaci
сало	жир	untură, grăsime, seu
саля	зала	sală, salon
самарає	схоже	asemănător
самарати	бути схожим на когось	a semăna cu cineva
самарно	правдоподібно	plauzibil
самийниця	кулеша тільки на кукурудзяній муці без картоплі	mămăligă simplă, fără cartofi
самлувати	міркувати	a gândi, a cugeta, a medita

самодруга	вагітна	gravidă
самокишя	кисляк, кефір, кисле молоко	chefir, lapte acru
самопотит	коптить	a afuma
саморідний	природний, натуральний	firesc, natural
самосів	дикий мак	mac sălbatic
самосій	міфічна дитина лісового духа, яка з'їдає сніг	copil mitic al spiritului pădurii, care mănâncă zăpadă
самостріл	інсульт	accident vascular cerebral
самотока	пристрій для змотування ниток у клубки	vârtelniță, dispozitiv pentru înfășurarea firelor de ață în ghemuri
самотуга	сани	sanie
самувати	поважати	a respecta
санкатиси	кататися на санках	a se da cu sania
санутиси	кинутися на когось	a se năpusti asupra cuiva
сапігати	йти широким кроком	a face un pas mare
сапін	інструмент для перекочування дерева	unealtă pentru mutarea lemnului
сара	єврейка	evreică
сарабуха	картопляний суп	supă de cartofi
сарака	бідолаха	săracă
саракий	бідний, бідолаха	sărac, biet
саракі	знедолені	oropsiţi, nenorociţi
сараку	жалісне співчуття, коли людина щось потерпає	"săracu" - apelativ ce desemnează compasiune atunci când o persoană suferă de ceva
сарачія	бідність, убогість	sărăcie, mizerie
сарган	великий котел	cazan mare
сардак	верхній одяг із домотканого сукна, оздоблений кольоровими нитками	suman - "sardac", haină din postav, țesută în casă, decorată cu fire colorate
саржі	поважні люди	oameni respectabili
сари	верхня частина чобіт	partea superioară a cizmelor
сарсама	знаряддя праці	unelte de lucru
сарсама	інструменти для лісорозробок	unelte pentru muncile din pădure
сасар	трясовина	mlaştină, baltă
сатана	чорт	diavol, drac
сафіян	вичинена козяча шкіра	piele tăbăcită de capră
сваха	мама невістки чи зятя	mama miresei sau a mirelui
свекла	буряк	sfeclă
свекор	батько чоловіка	tatăl soțului, socru
Свєтвечір	Святий вечір	Ajunul Crăciunului
свєто	церковне свято	sărbatoare bisericească
свіня, ґерла	льоха	scroafă
світилно	ґніт у каганці	fitil în lampă
світити	освячувати	a sfinţi
світич	підсвічник	sfeşnic

світован	мандрівник	călător
світце	невелике церковне свято	mică sărbătoare bisericească
свічене	продукти, які освячені на Великдень	bucate sfinţite de Paşte
святичка	церква	biserică
сегельба	камениста неродюча земля	pământ infertil pietros
сегогідний	цьогорічний	de anul acesta
сегодне	сьогодні	azi
сейм	представницько-законодавчий орган, парламент	organ legislativ reprezentativ, parlament
сеймувати	обговорювати	a discuta, a dezbate
селовий	сільський	rural, sătesc
семак	дитина, народжена на сьомому місяці вагітності	copil născut în luna a șaptea de sarcină
сенозя	урядовий суддя	judecător guvernamental
сербавка	суп без м'яса	supă fără carne
сербавка	картопляний суп зі сметаною	supă, ciorbă de cartofi cu smântână
сербадзьинка	напівпрокисле молоко	lapte semi-acru
сербати	їсти рідку страву	a mânca ceva lichid
сербувати	святкувати	a sărbători
сербувати	шанувати	a onora, a preţui
сервус!	привіт, здоров!	servus!
середопистє	середина великого посту	mijlocul Postului Mare
серен	замерзлий сніг, наст	gheaţă
серканеця	сірник	chibrit
серний	лагідний	blând
серп	жнець	secerător
сєжень	міра довжини	măsura lungimii
сигла	густий праліс із найвищих дерев	pădure deasă cu cei mai înalți copaci
сиглєчій	густий, непрохідний ліс	pădure deasă, de netrecut
сигливка	висока смерека	molid înalt
сидіти	постійно проживати на певному місці	a locui permanent într-un anumit loc
сидіти на віру	жити невінчаними	a trăi necăsătoriţi
сикавка	водяний насос	pompă de apă
сикманич	людина, що займається лісорозробками	persoană care lucrează în exploatarea forestieră
силєти	нанизувати	a înşira; a înfira
силінка	жіноча шийна прикраса з бісеру у вигляді стрічки	colier de gât, de damă, din mărgele, sub formă de șnur
сильце	самоловка на основі мотузки чи троса	dispozitiv pentru prinderea păsărilor şi a animalelor mici, buclă de sârmă sau frânghie atașată la un copac
симбриля	найми	serviciu de angajat, de argat; angajare, tocmire

синета	кам'яні розсипи на вершині гори	porţiuni de piatră pe vârful muntelui
синівка	вологий пронизливий холод, зимовий туман	frig pătrunzător umed, ceață de iarnă
сипати	виливати щось із латуні у глиняні форми	a turna ceva din alamă în forme de lut
сипати	лити, наливати	a turna
сирівці	постоли з шерстю	opinci din blană
сиріний	сирний	de brânză
сировиця	солона вода	apă sărată
сисачє	порося, що їсть тільки рідку їжу	porc care mănâncă doar hrană lichidă
сита	медовий напій	băutură cu miere
сительний	повний	deplin, plin
ситий	наїдений, не голодний	sătul
сичь	надута людина	persoană umflată
сівбина	посіяне поле	câmp semănat
сіда	СНІД	SIDA
сідец	крісло	fotoliu
сідий	сивий	cărunt
сінник	сінний матрац	saltea de fân
сіно	висушена трава	fân uscat
сіно	стіг сіна	claie de fân
сіркач	сірник	chibrit
сітерунок	набір до військової служби	recrutare pentru serviciul militar
сітивка	світилка	lampă
сіткар	мисливець, що ловить звірів сітками, капканщик	vânător care prinde animale cu plase
січник	місяць лютий	luna februarie
скажений	зіпсутий	stricat
скараскатиси	позбутися	a se lepăda, a se scăpa
скатерть	скатертина	faţă de masă
скверна	плаксива дитина	copil plângăcios
скєкь	сильний холод	frig puternic
скєта	дуже велике дерево	copac foarte mare
скиртеж	бук (Fagus)	fag
скіпаниці	наколені скіпки з дерева для освітлення в хаті або розпалу ватри	aşchii de lemn pentru a aprinde focul sau a lumina casa
скісок	ніж	cuţit
складка	гроші, що їх гості дарують нареченим на весіллі	bani pe care oaspeții le oferă mirilor la nuntă
склезь	недовірливість і підозра в розмові з кимось	neîncredere și suspiciune în a vorbi cu cineva
склеп	магазин	magazin
склєнка	скляний стакан	pahar de sticlă
склєнка	пляшка	sticlă

склимакований	скуйовджений	ciufulit
склінка	намисто	colier
скльинка	шибка у вікні	geam
скобитати	лоскотати	a stârni
скоки	річкові пороги	repeziş, porţiune de râu cu ape repezi
сколотина	маслянка	lapte bătut
скомирда	банош, каша з кукурудзяної муки, звареної на сметані	balmoş
скопец	дерев'яна 2-літрова бочечка	butoi din lemn de 2 litri
скопиличитиси	завагітніти, не прийнявши шлюб	a rămâne însărcinată fără a fi căsătorită
скорий	бистрий	rapid, iute
скорнєти	пробудити	a trezi
скором	молочні та м'ясні продукти	lactate și produse din carne
скоромитися	їсти не пісно	a nu mânca de post
скорух	горобина	scoruş
скотар	пастух	păstor
скоти	великі сувої полотна	suluri mari de pânză
скочня	трамплін	trambulină
скра	іскра	scânteie
скраклі	ручки дерев'яних молотків у олійниці	mânere ale ciocanului de lemn în presă
скрипак	скрипаль	violonist, viorist; care cântă la vioară
скрипичник	скрипаль	violonist, viorist; care cântă la vioară
скроклі	перекручення	deformare
скрут	поворот	întoarcere, revenire; cotitură, întorsătură
скрьинути	звихнути, розтягнути сухожилля	a disloca, a întinde tendoanele
скуртул	дуже стрімка гірська дорога	drum de munte foarte abrupt
скутечніше	певніше	cel mai probabil
скутки	наслідки	consecințe, efecte
слабість	хвороба	boală
слатина	сировиця	materie primă
слеза	сльоза	lacrimă
слембуватиси	хвилюватися	a-și face griji
слембуш	равлик	melc
слиза	сльоза	lacrimă
слимби	видима частина крокви під стріхою	parte vizibilă a căpriorului de sub acoperiș
слимбуш	слимак	melc
слинитиси	плакати нехотячи, заради людського ока	a plânge fără tragere de inimă, de ochii lumii
сличіти	пасувати	a pasa
слідно	видно, помітно	vizibil

слінно	значно	mult mai, cu mult; considerabil, incomparabil
сліп	пастка на великого звіра	capcană pentru un animal sălbatic mare
сліпаки	очі	ochi
сліпати	недобачаючи, робити щось навмання	a fi superfcial, a face ceva la întâmplare
сліпец	веретінниця ламка (Anguis fragilis)	năpârcă, şarpele de sticlă sau viermele orb
слічний	гарний, симпатичний	frumos, drăguț, simpatic
слоїк	скляна банка	borcan de sticlă
слойка	слоїк	borcan
слота	затяжний дощ	ploaie prelungită
слуга	наймит	slugă tocmită
слуква	неповоротна людина	persoană iremediabilă
слуп	стовп	stâlp
слутий	людина, що може працювати тільки однією рукою	om care nu poate lucra decât cu o mână
слутий	невміло працюючий	a lucra stângace
сльимбина	вішалка в стайні	cuier, agăţătoare în grajd
слюга	декілька рядків у грядці	câteva straturi în grădină
слюсар	мосяжник, холодний коваль	lăcătuş, meşter în prelucrarea manuală a metalelor
сляка	дощова непогода	vreme ploioasă
смага	біда, важка хвороба	necaz, boală grea
смажне	надто вимучене	foarte epuizat
смарувати	змащувати	a unge, a gresa
смерека	ялина звичайна (Picea abies)	molid, brad
смеркнути	меркнути, меркни	a se întuneca
смичок	скрипка	vioară
смішки	жарти	glume
смолек	сире дерево	lemn brut
смолєнка	крисаня або сорочка, виварені в смолі з маслом	cămaşă fiartă în răşină cu unt
смоляки	панські охоронці	gărzile domnilor
смотрити	перевіряти на дотик	a verifica ceva prin atingere, a pipăi
смушок	вовняне оздоблення країв гуцульських кожухів	decor de lână la marginile cojoacelor huţule
снасть	вісь воза	axul, osia căruţei
снідані	сніданок	mic dejun
сніcько	так само	la fel, precum
снітуватиси	непокоїтися, передсмертний стан людини	a fi neliniştit, starea dinainte de moartea unei persoane
снозок	перше маленьке яйце, яке знесе курка	primul ou mic depus de o găină
сночі	минулого вечора	aseară

снуркувати	обшивати запаски шнурками	a coase fotele cu şnur, cu fire
снурок	сплетені шнурки для обшивання запасок	şnururi, fire împletite pentru cusutul fotelor
совгатиси	їхати лижами	a schia
совма	повністю	în totalitate
сокотити	стерегти	a păzi, a avea grijă
соктитиси	стерегтися	a se îngriji, a se păzi
солишшє	місце, де худобу годують сіллю	loc în care vitele sunt hrănite cu sare
сологари	шелести	foşnet, freamăt
солодашка	кохана	iubită
солодке молоко	свіже молоко	lapte proaspăt
солонина	свиняче сало	slănină de porc
сомний	сонний	somnoros
сомплі	бурульки	ţurţuri
сопавка	гадюка	viperă
сопівка	сопілка	fluier
сопівкарь	сопілкар	fluierar
сороківці	грошова монета	monedă
сотигідний	сторічний	de o sută de ani
сотонник	чорт	drac, diavol
софіт	стеля	tavan
софія	гадюка	viperă
сохрани боже	борони Боже	Doamne fereşte!
сохранити	зберегти	a salva
сохранно	обережно	cu grijă
сохташ	спорядження	a avea grijă de toate, a pregăti
сохтівний	обережний	atent, prudent
сохтівно	обережно	atentă, prudentă
спанє	сон	dormit
спечний	гарячий	fierbinte
спечьно	жарко	cald, arzător, dogorâtor
спід	низ	partea de jos
спіжарня	комора	cămară
спіжачок	чавунний горщик	oală din fontă, ceaun
спіжевий	чавунний	din fontă
спіжі	щілина між дверними завісами	despicătură între balamale
спіжове	чавунне	din fontă
сплав	лісосплав	plutărit
сплавачка	лісосплав	plutărit
споблічіти	опозорити	a dezonora
сповчіти	виконати	a realiza, a înfăptui
сповчювати	додержуватися давніх традицій	a păstra tradiţiile străvechi
сподні	штани з фабричної тканини	pantaloni din ţesătură de fabrică
спопиндати	натрапити	a se poticni
спороватий	дихавичний	cu dificultăți de respirație

спохово	похило	înclinat, aplecat
спочів	помер	a murit
спочіти	померти	a muri
спошивси	скористався	a profita, a se folosi, a face uz de
справити	показати	a indica, a arăta
спричкуватиси	згубитися	a se pierde
спудити	сполошити	a speria
спужений	наляканий	speriat
спуза	попіл	cenuşă, spuză
спузар	чоловік, який доглядає за вогнем у полонинській стаї, щоби не згасав	persoană care are grijă ca focul de la stână să nu se stingă (foc viu)
срібненький	дорогий, любий	scump, drag
срімний	срібний	din argint
сталєнка	стальний топірець, бартка	topor de oțel, toporişcă
становчість	рішучість	hotărâre, determinare, fermitate
старенька	баба	bunică
старец	людина, яка просить милостиню	cerşetor
стариня	батьки	părinţi
старовіцкий	старосвітський	de modă veche
староста	головний на весіллю	staroste
старости	сватання	peţit
старчук	хлопець, що водить за руку сліпого старця	băiat care duce de mână un cerşetor bătrân orb
статечний	пристойний	decent, cuviincios
статний	багатий	bogat
статок	багатство	bogăţie
стая	отара	turmă de oi
стая	полонинська будівля для тимчасового перебування там вівчарів та виготовлення сиру і бриндзи	locație temporară pentru adăpostul oilor, al ciobanilor și pentru prepararea branzei
стеклий	скажений	nebun
степенити	доглядати	a îngriji, a supraveghea
стєгливий	дбайливий	atent
стємитиси	опам'ятатися	a-şi reveni în simțiri
стігатиси	заощаджувати	a economisi
стіло	місце, де вівці ночують тимчасово	loc unde stau oile temporar noaptea
стовитіський	справжній	real, adevărat
стогодовий	сторічний	de o sută de ani
стоїще	місце, де стояла кошара	locul unde se afla stâna
стокмитися	домовитися, дійти згоди	a fi de acord, a ajunge la un acord
сторцаком	насторч	ridicat în sus, drept, ţeapăn
сторцом	вертикально	vertical

стоуп	стовп	stâlp
сточник	людина, яку підозрюють у зв'язку з чортом	persoană bănuită că are legături cu diavolul
стрaктувати	знищити	a distruge
страче	мертвонароджене немовля, нехрещене	copil născut mort, nebotezat
страшак	жіночий пістолет	pistolul femeilor
стремена	частина кінського спорядження, дерев'яні вироби, в яких тримають ноги під час верхової їзди	scăriţe pentru şa, parte din echipamentul pentru cai, produse de lemn care țin picioarele în timpul călăriei
стригат	згусток у молоці	cheag în lapte
стрижка	вівця	oaie
стрижок	вершок	vârf, culme, creastă
стримголов	униз головою	cu susul în jos
стримголовник	зірвиголова	persoană curajoasă, neînfricată, îndrăzneaţă
стрипіти	стирчати	a sta sus, ţeapăn
стрих	горище	mansardă
стрібло	срібло	mercur, argint
стріла	хвороба	boală
стрілецтво	полювання	vânătoare
стріп	купа	grămadă
стріхати	просихати	a se usca
стромина	похиле поле	teren înclinat
струг	форель річкова (Salmo trutta)	păstrăv
струнка	ворота	poartă
струнка	місце в кошарі, де доять овець	strungă, loc îngrădit la stână, unde se mulg oile
струнка	цілина між передніми зубами	strungăreaţă (la dinţi)
струп	засохла рана	rană uscată
струцень	рулет	ruladă
стрюба	рушниця	pușcă
стрюхнутиси	стрепенутися	a tresări, a se trezi din somn
стряпа	неохайна дівчина	fată neîngrijită
стряпак	дитина з нечесаним волоссям	copil cu părul nepieptănat
студенец	холодец	răcitură, piftie
студінь	холод	frig puternic
студня	криниця	puţ, fântână
ступенево	поступово	treptat
стурєтиси	дивуватися	a se mira
стяґар	дружба	cavaler de onoare
сугак	довгий ніж	cuțit lung
суголовок	вузький клаптик землі	bucată îngustă de pământ
судина	дерев'яний посуд	ustensile de lemn
судник	дерев'яний посуд	ustensile de lemn

судомири	пліткарі	bârfitori
судомиршя	людина, яка пустословить за когось несправедливо	persoană care vorbește urât despre cineva
суєтний	неспокійний	neliniştit
сук	сік	suc
сукритий	роздратований	iritat
сукритити	обговорювати	a discuta
сукриця	надокучлива жінка	femeie cicălitoare, pisăloagă
сукровище	місце убивства	locul crimei
сукровищє	дух, привид	spirit, fantomă
суло	держак у вилах	mâner de la furcă
сумороčітиси	смеркатися	a se însera
супа	суп	supă
суповий	насуплений	încruntat
супуха	запах	aromă
сураво	перелякано	speriat
сурдугіти	невміло прясти	a toarce neîndemânatic
сурдук	вузьке місце	loc îngust
сурдя	повія	prostituată, târfă
сурка	єврейка	evreică
суровий	норовистий	nărăvaş
сус	керманич на лісосплаві	cârmaş pe plută
сутич	глухий кут	capăt de drum
сутка	вузька дорога, загороджена із двох боків	ulicioară, drum îngust împrejmuit pe două laturi
сутуга	смуга	bandă
сухарь	сухе дерево	lemn uscat
сухозолоть	декоративні металізовані нитки	fire metalizate decorative
сучє	сухі гілки	ramuri uscate
сушениці	сушені фрукти	fructe uscate
схороніско	високогірний туристичний притулок	adăpost turistic montan
сшедити	зрадити	a trăda
сьвітивка	дружка, яка під час весілля тримає над нареченими свічку	domnișoară de onoare care ţine o lumânare deasupra mirilor în timpul nunții
сюбина	зернові культури	culturi de cereale

Т

т’хаті	додому	acasă
табора	колядницька партія, група мужчин, що колядують	grup de bărbați colindători
таже	та ж	de asemenea

тайстра	саморобна полотняна або вовняна сумка, яку носять через плече	traistă
такі	також	de asemenea
талба	складова частина плоту, дараби	“talba”, parte din plută
талгар	злодій	tâlhar, hoţ
талєрці	мальовані тарелі, які вішають, як прикрасу в будинку	farfurii pictate manual care sunt atârnate ca decor în casă
таліяни	італійці	italieni
талпа	підошва взуття	talpa pantofului
тальянка	невелика сапіна, інструмент, яким повертають дерев’яні колоди	ţapină mică, unealtă folosită la manevrarea buşteni lor de lemn
тамацькати	напихати	a ticsi, a îndesa
таменьки	ось там	acolo
танджір	тарілка	farfurie
тано	дешево	ieftin
тапалаґа	рукавиця	mănuşă
тарадайка	пліт, кілька скріплених докупи дерев’яних колод, які служать для переправи через річку	bac, plută din câțiva bușteni de lemn prinși împreună pentru a traversa râul
тарахтерник	характерник, знахар	vraci
тарелики	жителі Галичини, названі так через те, що коли їх хрестять, то зливають воду на голову, а потім на тарілку	"tareliki" (de la farfurii): locuitori ai Galiţiei, numiţi aşa, pentru că atunci când sunt botezati, li se toarnă apă pe cap şi apoi pe o farfurie
таркатий	строкатий	pestriţ, vărgat
тарниця	дерев’яне сідло на коня	şa de lemn pentru cal
тартус	авантюра	aventură
таршук	маленький шкіряний мішечок для тютюну	săculeţ mic din piele pentru tutun
тачівка	качалка для розкачування тіста	sucitor pentru întinderea aluatului
ташка	шкіряна чоловіча сумка квадратної форми на довгому паску, щедро оздоблена металом	geantă pătrată bărbătească din piele, prinsă de o curea lungă, bogat încrustată cu metal
тварця	обличчя	față, obraz, chip
тварь	обличчя	față, obraz, chip
теґанька	горшик, звужений донизу	oală îngustă jos
тегерка	товарний поїзд	tren de marfă
теґла	цегла	cărămidă
теленити	теревенити	a trăncăni, a pălăvrăgi
теленіти	довго говорити	a vorbi mult
телепатиси	трястися	a se scutura
телепи	бігти в підскоки	a alerga în salturi

телеш	вид сильця на звіра	soi de batcă pentru animale
телі	теля	viţel
телїж	пастка на козулі	capcană pentru capră
теліші	западня на олені	momeală pentru căprioare
тельбух	великий живіт	burtă mare
тельма	навмисне	la fel ca, asemănător
темрйич	темно	întuneric
темрява	безодня	abis, hău
тенгий	великий	mare
тениґий	вгодований	îngrăşat
тенький	великий	mare
теплиця	джерело води, яке зимою не замерзає	sursă de apă care nu îngheaţă iarna
теребити	вичищати в худоби	a curăţa la vite
терепендей	страх неабиякий	spaimă mare, semnificativă
терепендіти	дрижати на холоді	a tremura de frig
терешкати	сварити	a certa
терка	тертка	răzătoare
теркіла	бисаги з речами	desagi cu lucruri
теркіник	корж із тертої картоплі	corj din cartofi raşi
терлиця	дерев'яний пристрій для тертя льону і коноплі	meliţă, dispozitiv din lemn pentru frecarea inului şi a cânepei
терло	місце нересту риби	loc unde peştii depun icre
термітьи	потерті стебла льону, конопель	fire mărunţite de in, cânepă
терпентина	сосна гірська (Pinus Mugo)	jneapăn
терпец	витривалість	rezistenţă
терпух	старий притертий напилок	raşpel, pilă veche, ponosită
тертиця	дошка	scândură, placă
терусит	падає дрібний дощ	plouă mărunt
терх	вантаж, який переносять верхи на коні	încărcătură purtată de cai în munţi
терьхати	вантажити	a încărca
терюсити	порошити	a prăfui
тесанці	вирівняні для будівництва сокирою дерев'яні колоди	buşteni de lemn nivelaţi pentru confecţionarea toporului
тесати	вирівнювати сокирою дерев'яну колоду	a nivela buşteanul de lemn cu un topor
теслиця	інструмент для виготовлення дерев'яних корит	unealtă pentru confecţionarea covatelor din lemn
тета	тітка, сестра батька або матері	mătuşă, sora tatălui sau a mamei
тетервак	тетерук (TetraoTetrix)	cocoşul de mesteacăn
тетеріти	сторопіти	a se zăpăci, a rămâne perplex
техий	безмовний	mut, fără cuvinte
тєватиси	швидко рухатися	a se mişca repede
тєгси	йшов дуже повільно	a mers foarte încet, s-a târât
тєгтиси	помалу йти, їхати	a merge încet, a se târî

тєкати	вистачати	a ajunge, a fi suficient, a fi de ajuns
тєкло	обійшло	a ocolit
тєло	заболіло	a durut
тєма	пам'ять	memorie
тємити	пам'ятати	a ţine minte
тємріти	мерехтіти	a licări, a sclipi
тєти	побігти	a alerga, a fugi
тєти	рубнути	a tăia
тиблі	дерев'яні кілки, якими між собою скріплюються дві колоди	ţăpuşe de lemn cu care se fixează doi bușteni
тиє	жиріє	a se îngrăşa
тиж	теж	de asemenea
тикнути	торкнутися	a se atinge
тикньиє	йде на користь	este benefic
тикньити	смакувати	a savura
тимуй	тому	deoarece, pentru că
тинфа	спантеличення	confuzie
тирба	кров	sânge
тирби	багато крові	mult sânge
тирбонц	тачка	roabă
тирва	токовище	loc în care sunt hrănite păsările
тирло	небезпечне місце на стежці, де падає людина	loc periculos pe potecă, pe traseu, unde se cade
титинь	тютюн	tutun
тихата	світлиця	odaie mare, curată, frumos aranjată în casa ţărănească din Ucraina
тицькати	потрохи видавати грошей чи зерна	a da treptat bani sau cereale
тичька	тичка	par, prăjină
тиятер	театр	teatru
ті	тобі	ţie
тівна	запліднена	fecundată
тівнінє	запліднення	fecundare
тіґлаз	праска	fier de călcat
тіґлазовати	вигладжувати	a netezi
тіліх	келих, чаша	pahar, cană
тіп-топ	так, як повинно бути, добре і гарно	aşa cum trebuie să fie: bine şi frumos
тір	тир	tir
тіфус	тиф	tifos
тіцько	стільки	atâta
тічітиси	паруватися	a se potrivi, a se cupla
тічютси	спарюються вовки	împerecherea lupilor
тішлер	столяр	tâmplar
тіштух	скатерка	faţă de masă

тобівка	шкіряна чоловіча сумка овальної форми на довгому паску, щедро оздоблена металом	geantă ovală bărbătească, din piele, prinsă de o curea lungă, bogat decorată cu metal
товар	худоба	bovine, animale
товарє	олень, олениця	cerb, cerboaică
товарий	виріб, зроблений зі шкіри великої рогатої худоби	produs realizat din pielea unor animale mari cu coarne
товти	вірменські купці	negustori armeni
товциґа	нездатна людина	persoană incompetentă, incapabilă
товчєнка	страва з квасолі, бобів та картоплі	mâncare din fasole, leguminoase şi cartofi
тогди	тоді	atunci
тогід	минулого року	anul trecut
тогідний	торішній	de anul trecut
тогідь	минулого року	anul trecut
токма	умова про купівлю-продаж	condiție, tocmeală pentru cumpărare-vânzare
токмити	нагадати	a reaminti
токмити	умовляти	a convinge
токмитисьи	торгуватися	a se târgui
токотіти	сміятися	a râde
толвайка	ручна пила	fierastrău de mână
толкувати	пояснювати	a explica
толока	пасовище для худоби поблизу садиби	islaz
толока	безплатна допомога громади своїм односельчанам, при виконанні важких фізичних робіт	clacă, ajutor fără plată acordat consătenilor în timpul efectuării unor munci fizice grele
толчяр	лійка	pâlnie
топанки	черевики	pantofi
топир	сокира	topor
топір	сокира	topor
топірець	невеличка сокира на довгому топорищі, часто різьблена та інкрустована	toporişcă
топірчики	фіалки	violetă, viorea, toporaş
топіцьке	тоненьке	subţire
топка	кусок вивареної солі	bucată de sare fiartă
топоришші	дерев'яний держак для сокири	mâner de topor din lemn
торанити	безперестанно говорити	a vorbi non-stop
торбарі	жебраки	cerşetori
торбей	жебрак	cerşetor, calic
торбонца	невеличка одноколісна тачка для перевезення вантажу	roabă mică cu o singură roată pentru transportul mărfurilor

торгати	тягнути з якогось недоступного місця дерево	a trage un copac dintr-un loc inaccesibil
торгнутися	смикнутися	a se trage, a se smuci
тори	сліди від лиж	urme de schi
торлювати	важко працювати	a munci din greu
тороки	торочки	ciucuri, franjuri
тороки	торочки на хустці	ciucuri pe basma
тороки	шнурки, якими прив'язують речі до сідла	șnururi folosite pentru a lega lucrurile de șa
торонкий	рясний	abundent, îmbelşugat
торонкі	гарний урожай, дуже багато в лісі ягід	recoltă bună, multe fructe de pădure
тот	диявол	diavol
тот великий	ведмідь	urs
тот малий	вовк	lup
тот старий	ведмідь	urs
тота	гадюка	viperă
тота	смерть	moarte
тото	он то	aia
тоцило	точильний камінь	piatră de ascuţit
тоя	аконіт Жакена (Aconitum jacquinii)	omag galben (plantă otrăvitoare)
трабувати	дбати	a îngriji, a avea grijă de cineva
трабушити	роздавлювати	a strivi, a călca; a zdrobi, a nimici
траґати	нести щось важке	a transporta ceva greu
траґач	тачка з довгими ручками без дна	roabă cu mânere lungi fără fund
траджювати	насильно гнати	a conduce cu forța
трайста	калита	traistă
тралакати, балакати	базікати	a pălăvrăgi, a sporovăi
траптувати	нищити	a distruge, a nimici
трасати	нести понад силу	a transfera puterea
тратильниці	вишитий низ жіночої сорочки, що виглядає з-під запасок	partea brodată, de jos, a unei cămăși de femeie, care iese de sub fotă
тратити	збиткувати, знущатися, нищити	a batjocori, a distruge
трафив	попав	a nimerit
трафилоси	траплялося	s-a întâmplat
трафити	вцілити	a nimeri
трафлєти	траплятися	a se nimeri
трафунок	випадок	întâmplare, pățanie
трацка пила	довга пила, якою розрізають дерево на дошки	ferăstrău lung cu care se taie lemnul în scânduri
трачка	конструкція, на якій ріжуть вручну дерево	traşcă, fierăstrău manual

трачь	робітник, який вручну ріже дерево на дошки	muncitor care taie manual lemnul în scânduri
требувати	дбати	a îngriji, a avea grijă de cineva
трембіта	дерев'яний духовий сигнальний інструмент	trâmbiţă
трембітар	людина, що грає на трембіті	trâmbiţaş, cel care cântă la trâmbiţă
трембітач	людина, що грає на трембіті	trâmbiţaş, cel care cântă la trâmbiţă
трепета	осика	plop tremurător, plop de munte
трепітник	сосна гірська (Pinus mugo)	jneapăn
трепіцкатиси	смикатися	a trage de, a smuci
третилниця	клин у жіночій сорочці	pană într-o cămaşă de femeie
трєсунка	бокова прикраса на крисані	decor lateral pe marginile de la pălărie
тривало	довго	lung
тривати	бувати	a avea loc
тривати	жити	a trăi
тривіальна	початкова	iniţială
тридуші	дитяча хвороба, під час якої дитина не спить вночі	boala copilăriei, în timpul căreia copilul nu doarme noaptea
трийло	отрута	otravă
трина	насіння трави	seminţe de iarbă
триюда	чорт	drac
трібний	роботящий	harnic
трійця	підсвічник із трьома свічками	sfeşnic cu trei lumânări
тріли	говорити щось, що спричинить неприємні відносини в хаті або в сусідстві	a spune ceva care va provoca relaţii neplăcute în casă sau prin vecini
тріло	отрута	otravă
трінґіль	могорич	aldămaş
тріска	лучина	surcea
трішканити	некорисні розмови	conversaţii, discuţii inutile
троєрати	волочитися	a hoinări, a umbla haihui
тройзілі	лікарські трави, зібрані перед Зеленими святами	plante medicinale culese înainte de Sărbătorile Verzi
тромпф	козир у картах	atu la cărţi
тропаки	рухи в танцях, коли танцюрист відбиває ногами такт	tropăituri, mişcări în dans, când dansatorul bate ritmul
тропаш	стежка, створена людьми, тваринами чи звірами	potecă creată de oameni, animale sau fiare
трошіти	обмалювати	a picta
трояки	трійнята	tripleţi
трунва	домовина	coşciug, sicriu
трункувати	їсти завзято	a mânca cu zel
трунок	шлунок	stomac
трупіна	стовбур дерева	trunchi de copac
трусь	кролик	iepure
трутити	штовхнути	a împinge

трупкатиси	падати до землі	a cădea la pământ
тручьєти	штовхати	a împinge
трушмей	дерево, що повільно росте	arbore cu creștere lentă
трущук	волове очко (Troglodytes Troglodytes)	pănțărușul, numit și ochiul-boului (pasăre mică)
трюхан	індик	curcan
тугий	густий	gros, des
тугий	скупий	zgârcit
тузінки	ткані чоловічі штани	pantaloni țesuți de bărbați
туй	тут	aici
тулук	молодий ведмідь	urs tânăr
тулюнчити	ласкати	a mângâia, a alinta
тулюнькати	колисати	a legăna
туман	дурень	prost
туман	привид	nălucă, vedenie, stafie
тунтурає	кукурікає півень	cântă cocoșul
тупиця	негостра сокира	topor neascuţit
тупілати	пестити	a alinta
турати	звертати увагу, уважати	a fi atent, a lua în considerare
турлаш	льодохід	pornirea gheţurilor, deplasări bruşte de gheaţă
турма	гурт	grup
турма	отара	turmă
туртуби	зібрані в дорогу речі	lucruri adunate pentru/pe drum
турші	молоді дерева і кущі	copaci și arbuşti tineri
туск	велика туга	întristare mare
тускувати	сумувати	a fi trist
тусок	смуток	tristeţe
тутечьки	ось тут	aici
тучя	буря	furtună
тушырати	обстригати	a tunde
тушур	вовна, яку другий раз стрижуть із вівці	lână de la oi, tunsă pentru a doua oară
тьєкло	спало на думку	a veni în minte
тьєшка	вагітна	gravidă
тьилєнка	мізичний інструмент, довга дерев'яна трубка, на якій грають одним пальцем	tilincă, instrument muzical, un tub lung de lemn, la care se cântă cu un deget

у

у рєди годи	інколи, час від часу	uneori, din când în când
убагнути	приспособити	a adapta
убдумано	обдумано	cu chibzuială, cu socoteală
убиря	одяг, вбрання	haine, îmbrăcăminte
убова	взуття	încălţăminte

убрання	вбрання	îmbrăcăminte
убрати	одягнути	a se îmbrăca
убречюн	виголений	bărbierit, ras
убристи	увійти в злі чари	a intra în vrăji rele
убувані	взуття	încălţăminte
убуватиси	взуватися	a se încălţa
убуті	взутий	încălţat
увакований	звиклий	obișnuit
увакувати	присмирити, наказати	a porunci, a dispune; a flecări, a trăncăni
увертлюжит	утруднити	a îngreuna, a împovăra
увидьки	вмить	instant, în aceeaşi clipă
увилити	уникнути	a evita, a se eschiva
увилювати	ухилятися	a se da la o parte
увитькьи	в цю мить	în acest moment
увихатиси	метушитися	a se agita, a se frământa
уводно	завжди	mereu
угидив	недбало зробив	a făcut ceva neglijent
уговтати	заспокоїти	a linişti, a potoli, a domoli
угоджьити	чекати	a aștepta
угри	угорці	maghiari
угурок	огірок	castravete
удаватиси	подобатися	a plăcea
удавитиса	вдавитися	a se îneca
ударити	вдаряти	a lovi
удатиси	подобатися	a plăcea
удуд	одуд (Upupa epops)	pupăză
удячливий	вдячний	recunoscător
ужгнув	ударив когось	a lovit pe cineva
ужигатиси	боронитися	a se apăra, a se feri
узад	взад	înapoi, îndărăt
уздрів	побачив	a văzut
уздріти	побачити	a vedea
уїд	вроки	deochi, trimiterea bolii cuiva cu o privire (superstiţie)
уїдний	надокучливий	obositor
уймити	знищити	a distruge
укєти	врізати	a tăia
укий	вчений	om învăţat
уклепатиси	збаламутитися	a fi confuz, a se încurca
укрідан	недобрий чоловік	om rău
укро	прикро	supărător, neplăcut
укротити	заспокоїти	a linişti, a potoli, a domoli
укутитиси	впоратися по господарству	a se îngriji de gospodărie, a face treburi în gospodărie
улискатиси	усміхатися	a zâmbi, a surâde

улоги	урвища	pantă abruptă
улуй	олія	ulei
умер	помер	a murit
умерлий	мертвий	mort
умерти, умру, умреш	помирати	a muri
умлі ока	в одну мить	într-o clipă
уморений	виморений	istovit, epuizat, sleit
умшляк	лікувальний компрес	compresă medicală
унадити	надити	a atrage, a ademeni
унимливий	несмілий	timid
унтафірив	щось дав	a dat ceva
унтрупатиси	урівноважитися	a se echilibra
унуча	онуча	obială
упадок	нещаслива пригода	aventură nefericită
упелюскатиси	прив'язатися	a se ataşa
упертєк	впертий	încăpăţânat
упєлити	прикріпити на висоті	a atașa la înălțime
упириця	погана чародійка	vrăjitoare rea
упирь	поганий чародій	vrăjitor rău
уплiт	зачіска	coafură, frizură
уплітати	нескоро йти нерівними кроками	a merge încet cu paşi inegali
уповивач	пелюшка	şerveţel
уположитисьи	отелитися	a făta
упоривці	йти одне за другим	a merge unul după altul
упороситиса	опороситися	a făta (la scroafe)
уприхапці	робити щось, маючи багато вільного часу	a face ceva în timp ce ai mult timp liber
упрівати	потіти	a asuda, a transpira
урвитул	сильний, але неспокійний хлопець	băiat puternic, dar neliniştit
уректи	вректи	a deochea
уремезує	ідеально зробить	se va descurca perfect
уритний	прикрий, надокучливий	enervant, iritant
уритнувати	надоїдати	a enerva, a irita
урльоп	відпустка	concediu de odihnă
уровишшє	напухле вим'я в корови після пологів	uger umflat la vaci după naștere
уронити	загубити	a pierde
урудувати	вирішувати справи	a rezolva probleme
уселескитиси	прив'язатися	a se ataşa
усердити	злити	a irita, a supăra
усігди	завжди	totdeauna, oricând
успосібнення	вдача	caracter, fire, temperament
уставичний	постійний	constant
уставка	вишивка на рукавах жіночої сорочки	"ustavka" - broderie pe mânecile cămășii unei femei

устанчь	втома	oboseală
устеклий	скажений	nebun
устидно	стид	ruşine
устікати	дуріти	a înnebuni
устулити	ховати	a ascunde
уталювати	розкласти на відповідні місця	a aşeza în locuri adecvate
утелепи	скоро бігти	a alerga repede
утерькатиси	втручатися в якусь справу	a se amesteca în anumite treburi
утєкати	мати можливість	a avea posibilitatea
утинати	втікати від коханки	a fugi de iubită
утинати	учащати	a fi adesesa undeva, la cineva
утічьний	причетний	implicat
утрупати	звикнути	a se obişnui, a se acomoda
уфацарити	вкрасти	a fura
ухлєвати	втрачати сили	a pierde din puteri
уцапірив	щось вкрав	a furat ceva
уціристі	усміхнені	zâmbitor
уціритиси	усміхнутися	a zâmbi, a surâde
учєра	вчора	ieri
учєре	вчора	ieri
учінивси	народився	s-a născut
учінила	народила	a născut
учутка	поголос	zvon
уянути	в'янути	a se veşteji

Ф

файка	люлька	pipă
файна	гарна	frumoasă
файний	гарний, вродливий	frumos, drăguţ
файно	гарно	frumos
файнюське	дуже гарне	foarte frumos
факля	факел	făclie
фактувати	наймати	a tocmi
фактура	рахунок	factură, notă de plată
фалди	хвилі	valuri, unde
фалдистий	хвилястий	ondulat; unduios
фалити	розхвалювати	a lăuda
фалшиво	фальшиво	fals, (în mod) denaturat
фамілія	прізвище	nume de familie
фамілія	родина	familie
фана	прапор	prapur, steag
фандела	сковорода	tigaie
фанка	пампушка	gogoaşă
фантє	одяг	haine, îmbrăcăminte
фантина	одежа	haine

фар	фара	far
фарадний	змучений	epuizat
фаріон	інтригант	intrigant
фармація	аптека	farmacie
фартух	жіночий передній поясний одяг	poale, partea de jos a unui veșmânt femeiesc
фасувати	виділяти людині те, що їй належить	a aloca unei persoane ceea ce îi aparține
фасулі	квасоля	fasole
фасунок	норма	normă
фатати	хапати	a apuca
фатнути	ухопити	a brusca pe cineva
фацарний	дотепний	spiritual, ager, ingenios
фацет	гоноровий парубок	tânăr onorabil
фацка	ляпас	palmă
фашинє	смерекові гілки, які укладають під низ загати, щоб її не підмила вода	crengi de molid, care sunt așezate sub fundul barajului, astfel încât acesta să nu fie luat de apă
фая	сильний вітер	vânt puternic
фе!	вигук, який виражає негативну оцінку певної події чи явища	fe! - exclamație care exprimă o evaluare negativă a unui anumit eveniment sau fenomen
фебрувар	місяць лютий	luna februarie
фелеґа	довгий гуцульський сардак	"felega" - sardac (suman) huţul lung
феледжірі	буковинці, які носили довгі сардаки	bucovineni care purtau sumane lungi
фелелувати	ручатися	a garanta
фель	порода	rasă
фелю	породи	rase
фена	мара	arătare, stafie
ферділь	міра ваги	greutate de la cântar
фертик	усе, кінець	gata, sfârşit
фестини	свято, день народження	sărbătoare, zi de naştere
физатиси	виявляти непослух	a fi nesupus
фийк	гальмо	frână, piedică
фийкувати	гальмувати	a frâna
фийст	дуже	foarte
фиркати	пискувати; бруднити	a chiţăi; a mâzgăli
фирлоджіти	нищити одяг	a deteriora hainele
фиса	гадюка	viperă
фисіти	сичати	a şuiera, a sâsâi
фискавка	блискавка	fulger
фист	дуже	foarte tare
фистіти	шипіти	a șuiera
фистунок	міцне укриття від нападників	adăpost solid faţă de atacatori

фихтуватиси	справлятись швидко під час роботи	a remedia rapid ceva în timpul lucrului
фихтярство	зухвальство	îndrăzneală
фици	онучі, якими обмотують ноги до взуття	obiale, bucăţi de pânză sau de postav cu care ţăranii (uneori și militarii) își înfășoară laba piciorului, în loc de ciorap sau peste ciorap
фицнути	кинути	a arunca
фиштик	невеликий клаптик землі	fâşie, bucată mică de pământ
фівкало	свисток	fluier; fluierat, fluierătură
фівкати	свистіти	a fluiera, a şuiera
фіґлі	жарти	glume, anecdote, farse
фіґлявий	фальшивий	farsor
фіґляр	жартівник	glumeţ
фіґура	фігура	figură
фіїн	хрещеник, похресник	fin
фійовка	совкова лопата	făraş, lopăţică
філіжанка	горнятко	căniţă
фільварок	маєток, господарство	avere, moşie, gospodărie
фін	хрещеник, похресник	fin
фіндж'я	дзбан	cană
фіра	підвода	car, căruţă
фіранка	гардина на вікні	perdea la fereastră
фірас	тартак; ошурки	gater; rumeguş
фірма	форма	formă
фірман	чоловік, що управляє кіньми, які тягнуть воза	căruţaş, bărbat care conduce caii care trag la căruță
фіровшіна	подарунок від хрещеного батька чи матері	cadou de la naş sau naşă
фірталька	невеликий кусок масла	bucată mică de unt
фіртка	хвіртка	portiţă
фірштайґ	прочищена дорога через ліс	drum curăţat prin pădure
фіфа	чванлива дівчина	fată arogantă, lăudăroasă
фіфак	чванливий хлопець	băiat arogant, lăudăros
фіфачька	горда жінка	femeie mândră
фіфола	заметіль	viscol
фіфола	снігова заметіль	furtună de zăpadă
фіціґорна	кокетлива	cochetă
фіявочка	дівчина	fată
фіякер	карета	caretă, cupeu
флейтух	клубок	minge
флекєв	міцний юнак	flăcău, tânăr puternic
флетерити	наговорювати	a convinge
флетерінє	балаканина	vorbărie
флешня	гнилизна	putredă; putreziciune
флєнькати	не дуже сильно плакати	a nu plânge foarte tare

флєшка	пляшка	sticlă
флов	вовк	lup
флоєра	довга сопілка на шість отворів, без денця	fluier lung cu șase găuri, fără fund
флойда	людина в довгій одежині	persoană în haine lungi
флорин	грошова одиниця Австро-Угорщини	florin - monedă austro-ungară
флостер	асфальт	asfalt
флуд	вовк	lup
флудоватий	відлюдькуватий	retras
фльора	брехунка	minciună, înfloritură
фльошкач	бризки води	stropit cu apă
флявка	рило	bot
фляворити	нецензурно розмовляти	a vorbi obscen, urât
фляґа	дощова погода	vreme ploioasă
фляджити	обмовляти	a calomnia, a ponegri
фляцкавка	дощова погода	vreme ploioasă
фляцнути	легенько вдарити	a lovi ușor
фляцнути слово	необережно проговоритися	a vorbi neglijent, a trânti vorbe
фолоситиси	виходити	a ieși
фонді	бешкетник	scandalagiu
форвертс	вперед	înainte
форгонт	керівник	coordonator, şef, îndrumător
форнути	украсти	a fura
фортута	негода, град	vreme rea, grindină
фоса	рів	şanţ
фостачь	обов'язок	îndatorire, obligaţie
фотель	м'яке крісло	fotoliu
фоя	хвоя	cetină
фрай	вільний час	timp liber
франца	венерична хвороба	boală venerică
фрас	чорт	drac
фрас	лихоманка	febră, friguri
фрашки	жарти	glume
фрашківник	жартівник, дотепник	glumeţ, şugubăţ
фрашкувати	жартувати	a glumi
фрезура	зачіска	coafură
фрелка	дуда, сопілка	fluier
фризерня	перукарня	coafor, frizerie
фринтіти	боятися	a se teme
фрондя	довгобраза людина	bărbat cu faţa lungă
фруштик	продукти, які беруться в дорогу	merinde de drum, produse care sunt luate la drum
фудз	мить	clipă, moment
фудулитиси	гонорuватися	a se fuduli
фудульно	згорда	fudulă, arogantă

фудумай	тісний куток, в якому зібралася худоба	colţ îngust unde se adunau vitele
фужделит	велика швидкість	viteză mare
фужнути	викинути	a alunga
фузія	рушниця	pistol
фунт	міра ваги	greutate de la cântar
фуорт	завжди	mereu
фураж	нестача бриндзи на полонині	deficit, lipsă de brânză la stână
фурдиґа	тюрма	închisoare
фуркало	вітряк, паперова іграшка	moară de vânt, jucărie de hârtie
фуркне	випурхне	a stinge prin suflare
фусеклі	шкарпетки	ciorapi
фустка	хустка	basma, batic
футкий	швидкий	rapid
футрині	дерев'яна рама навколо вікна чи дверей	cadru de lemn în jurul unei ferestre sau uși
футро	підкладка в одежі	căptușeală în haine
футрунок	корм для коней	nutreţ, furaj, hrană pentru cai
футуцкати	погано обходитися з людиною, якої хочеш позбутися	a se comporta urât cu o persoană de care doreşti să scapi
фуфела	метелиця	vifor, viscol
фушкати	кидати	a arunca, a azvârli
фьіра	віз	căruţă, teleagă, car

Х

хавка	зневажливо про рот, уста	apelativ dispreţuitor pentru gură
хавтур	книш	plăcintă
хаїти	прибирати, наводити порядок	a aranja, a face curăţenie
хайдер	безлад, шум	dezordine, zgomot
халябовате	незграбне взуття	pantofi incomozi
халява	щось одержане безкоштовно	ceva primit gratuit
хамчіти	говорити зневажливо	a vorbi cu dispreţ
хамчіш	зневажливо говориш	vorbeşti dispreţuitor
харамани	фокуси	trucuri
харапутно	охайно, привабливо	îngrijit, atrăgător
харашшіти	каструвати	a castra
харащити	вихолощувати	a castra, a steriliza
харканці	плювки слиною	scuipat
харкати	плювати	a scuipa (cu zgomot)
харки	слина	salivă
харний	чистий	curat
харч	їжа	mâncare, alimente
харчувати	їсти	a mânca
хата	кімната	cameră
хата	будинок	casă

хати	великий будинок	casă mare
хатний	домашній	de casă
хатчіна	літня кухня	bucătărie de vară
хвест	коса, хвіст	codiță
хежя	хата	casă
хєбує	бракує	lipseşte
хиба	помилка	greşeală, eroare
хибити	вадити	a dăuna, a face rău
хиріти	вилежуватися	a te întinde pe jos
хібит	бракує	lipseşte
хіснувати	скористатися з чогось	a profita de ceva, a se folosi de ceva
хітар	границя	frontieră
хітарь	напрям	direcţie
хітати	хитати	a legăna
хітом	швидко	repede
хіхлате	дерево з дуже широкою кроною	copac cu coroana foarte lată
хіхлатий	з великою кроною	cu o coroană mare
хламати	сварити	a certa
хлеминдіти	обезсиліти	a slăbi, a rămâne fără puteri
хлеміздаєш	хворієш	ești bolnav
хлєпати	розхитувати	a clătina, a zdruncina
хлипаї	довго плаче	a plânge îndelung
хлистати	сьорбати під час їди	a sorbi în timp ce mănânci
хліу	конюшня	grajd
хлоп	чоловік	bărbat
хлопчіші	хлопець, підліток	băiețandru
хлюпати	брискати водою	a stropi cu apă
хляпати	некультурно їсти	a mânca fără maniere
хміль	крупний град	grindină mare
хобза	бузина (Sambucus)	soc
хованец	хатній чорт	diavolul casei
ховзко	слизько	alunecos
ходаки	снігоступи	urme pe zăpadă
ходаки	саморобне взуття	pantofi făcuţi manual
холерники	туристи, що оздоровлюються	turişti în refacere, în proces de însănătoşire
холєра	холера	holeră
холодний коваль	слюсар для зброї	lăcătuș pentru arme
холодно, студено	холодно	frig, rece
холошні	зимові вовняні панчохи вище колін	ciorapi de lână de iarnă, deasupra genunchilor
хорбака	хребет	coloana vertebrală
хороми	сіни	antreu
хорувати	хворіти	a fi bolnav
хосен	користь	beneficiu

хоузалка	затока	lunecuş, gheţuş
хошшєвий	худорлявий	slab, uscat
храбуст	соковита рослина, якою годують тварин	plantă suculentă, cu care se hrănesc animalele
храм	церковний відпуст	sărbătoare bisericească, hramul bisericii
храмати	кульгати	a şchiopăta
храпи	ніздрі	nări
хремзлики	смажена терта картопля	cartofi prăjiţi raşi
хрестар	чоловік, що несе під час похорону хрест	bărbat care poartă crucea în timpul unei înmormântări
хрискєнин	християнин	creştin
хрінь	хрін	hrean
хромак	кульгава вівця у отарі	oaie şchiopă în turmă
хромаки	кульгаві віці в отарі	oi şchioape în turmă
хромий	чорт	drac
хронути	спадати силами	a slăbi, a rămâne fără puteri
хропсти	хропіти під час сну	a sforăi în timpul somnului
хрунаве	слабке	slab, firav, delicat
хруцати	коли їси щось тверде	când mănânci ceva tare
худибка	худоба	vite, bovine

Ц

цаливка	дошка товщиною 2.5 см	tablă de 2,5 cm grosime
цаль	дюйм	ţol
цапар	дерев'яна жердина, за допомогою якої несуть сіно	joardă de lemn cu ajutorul căreia se cară fânul
цапін	дерев'яний важіль з металевим наконечником, яким користуються лісоруби для переміщення деревини	pârghie din lemn cu vârf de metal, care este folosită de tăietorii de lemne pentru a muta lemnul
цара	країна	ţară
цара	чужина	străinătate
цараніст	член селянської партії	membru al partidului ţărănist
царина	поляна	luncă
царинка	сінокіс у гірській місцевості	fâneţe în munţi
царок	відділений простір у стайні, в якому перебуває худоба	spaţiu separat în grajd unde se află vitele
цвайковате	тонке дерево	lemn subțire
цвайковатий	високий, худий	înalt, subțire
цванка	дуже квасна, давня гуслянка	lapte foarte acru, învechit, stătut
цвенькати	розмовляти по чужому	a vorbi într-o limbă străină
цвик	цвях	unghie
цвинтар	кладовище	cimitir
цвирити	мати якийсь недостаток	a avea un dezavantaj

цвирки	соски жіночих грудей	sfârcurile sânilor
цвирок	дитяча соска	suzetă pentru bebeluşi
цвітень	місяць квітень	luna aprilie
цебенит	вода, що дуже сильно тече	apă care curge foarte puternic
цебенит	тече (кров, вода і т.д.)	curge (sânge, apă etc.)
цебенькати	гнівно розмовляти	a vorbi supărat
цебенькати	нехотячи розмовляти	a vorbi fără tragere de inimă
цеконіти	замерзати	a îngheţa
цент	сантиметр	centimetru
цепати	розсапувати тверді грудки в городі	a împrăștia bulgări tari în grădină
церекувати	перебирати	a alege, a prelua
церковця	невелика церква	biserică mică
церькати	додоювати	a mulge
цес	цей	acest, acesta
цєпати	доїти, видоювати корову	a mulge o vacă
ци	чи	sau
циби	видимі після зав'язування вишиті краї перемітки	marginile brodate care sunt vizibile după legarea broboadei
цибух	мундштук	muştiuc; imameaua ciubucului; ţigaretă
цибушити	бити	a bate
циголя	дуже чорна жінка	femeie foarte neagră
цидула	записка, довідка	notă, înştiinţare
цилта	не промокаюче укривало від дощу	adăpost impermeabil de ploaie
цилта	брезент	prelată; pânză, foaie de cort
цимбак	недокурок	muc de ţigară, chiştoc
цимбал	назва струнного музичного інструменту	ţambal
цимбра	кімната	cameră
цинівка	бляхове горнятко	căniţă de tablă
цинтой	смерть, кінець	moartea, sfârşitul
цирата	клейонка	muşama
цирка	мережка	dantelă; broderie
циркул	округ	împrejur, de jur împreujur
цирувати	мережити	a împodobi, a ornamenta; a broda; a dantela
цисе	ось це	aceasta este
цитрина	лимон	lămâie
цицварок	дуже рідке кисле молоко	lapte acru foarte lichid, chefir
цицушка	люлька	pipă
ціба	погроза на собаку	atenţie! câine rău!
цівка	дуло рушниці	ţeava puştii
цідило	шматок полотна для простікання сиру	strecurătoare, bucată de pânză pentru scurgerea brânzei

цілиця	кам'яна сіль	sare gemă
цімбор	приятель	prieten
цімент	цемент	ciment
ціньівка	металічна кружка	cană de metal
цінькнуло	розбилося	s-a spart
ціп-ціп	кликання до курчат	cip-cip - chemarea găinilor
ціпениця	біль у плечах після довгої сидячої роботи	dureri de umăr după muncă sedentară îndelungată
цісар	імператор Австро-Угорщини	împărat al Austro-Ungariei
цісарська дорога	головна дорога	drum principal
цітка	намистинка бісеру	salbă, şirag de mărgele
цітковaний	декорований	decorat
ціха	наволочка на подушку чи перину	faţă de pernă sau de plapumă
ціхо	тихо	linişte
ціцьити	ссати	a suge
цмоком	випити залпом	a bea dintr-o înghiţitură
цморкати	зневажливо цілувати	a săruta necuviincios
цол	міра довжини 10 см	ţol, măsură lungime de 10 cm
цонґлі	обценьки	cleşte
цуґ	перевезення дерева з лісу	transportul lemnului din pădure
цуґ	шестірня запряжених коней	unelte pentru înhămatul cailor
цуґар	візник для вивозу дерева	butinar, căruţaş pentru lemne
цуґє	початок в'язання рукавів у светрі	începutul tricotatului mânecilor de la pulover
цукерня	кондитерська	cofetărie
цукі	тихо, мовчи	tăcut, mut, liniştit
цупнути	несподівано появитися в хаті	a apărea brusc în casă
цур тобі	коли хтось дивується з якоїсь краси (напобігти навроченню)	expresie folsită când cineva este surprins de o oarecare frumuseţe (pentru a preveni o vrajă, un deochi: ptiu, ptiu, ptiu, să nu te deochi)
цурис	неприємності у п'яному вигляді	neplăceri, supărări la beţie
цурисани	неприємні суперечки	dispute neplăcute
цурік	назад	înapoi
цурікатисьи	задкувати	a merge înapoi
цьомати	гарно цілувати	a săruta frumos
цьонька	свинка	purcea
цюріти	текти повільно	a curge încet
цюця	цукерка	bomboană

Ч

чорнеця	ожина	mură
чаляпати	йти по грязюці	a merge prin noroi
чардаш	запальний угорский танець	csárdás - dans popular maghiar

чардашувати	інтенсивно танцювати	a dansa intens csárdás
часнок	часник	usturoi
чаун	чавун	ceaun, tuci din fontă
чвалий	вправний	priceput
чей	мабуть	se pare, pesemne
челідь	жінки	femei
чельидина	молода жінка	femeie tânără
чепелик	тупий ніж	cuțit tocit
чепіль	негострий ніж	cuțit tocit
чеполость	дрібні комашки	insecte mici
чепурдати	робити невпевнені кроки	a face pași incerţi, nesiguri
черево	живіт людини, тварини	stomac de om, animal
чередінник	чаклун,чоловік, який забирає манну у корів	vrăjitor, vraci care ia mana de la vaci
чередінниця	чаклунка, що відбирає манну від корів	vrăjitoare care ia mana de la vaci
чередувати	відбирати молоко в корови	a lua lapte de la vaci
черес	пояс, ремінь	brâu, cingătoare, chimir, şerpar
черінки	бокові накладки на ручку ножа	plăci laterale de pe mânerul cuțitului
черлений	червоний	roșu
чернило	чорна фарба, якою красять вовняні вироби	vopsea neagră, cu care se vopsesc produsele din lână
черькнути	несподівано зловити когось за руку чи плече	a prinde brusc pe cineva de braț sau de umăr
чеч	потік	şuvoi, curs
чєбірскотіти	щебетати	a ciripi
чєгати	слідкувати за кимось таємно з недобрими намірами	a pândi pe cineva în secret cu intenții rele
чєгір	чагарник	arbust, tufă
чєдо	глузливо про кохану людину, яка не відповідає взаємністю	a vorbi sarcastic despre o persoană iubită, care nu răspunde sentimentelor
чєис	пора	timp, sezon, vreme, anotimp
чєкати	чекати	a aștepta
чєкра	мала порода собак	câini de rasă mică
чєлигати	невміло косити траву	a cosi iarba cu stângăcie
чєлідина	молода жінка	femeie tânără
чєлідинец	частина церкви, де стоять жінки	parte a bisericii unde stau femeile
чєлідинскавєль	імпотенція	impotenţă
чєлідинскі	жіночі	femeieşti
чєлідно	багатолюдно	aglomerat, mulţime
чєлюсти	частина отвору в печі	parte din orificiul din cuptor
чємний	добрий, ласкавий	harnic; amabil, afectuos
чєпелик	малий ножик	cuțit mic
чєпелити	пилити тупим інструментом	a tăia cu un ferăstrău tocit

чєпилати	важко косити траву у старшому віці	a cosi iarba mai greu la bătrâneţe
чєпрага	застібка, прикраса на одязі	cataramă, decor pe haine
чєрвак	гадюка	viperă, şarpe
чєрвачькє	різнокольорові прикраси на гуцульській баршівці	decoraţiuni multicolore pe borurile de la pălăria huţulă
чєріквас	дуже квасна гуслянка	lapte foarte acru
чєрпало	місце в потоці, де беруть воду	loc în pârâu de unde se ia apa
чєрсак	ґанок	verandă, prispă
чєс	час	timp, moment, vreme
чєсивник	кишеньковий годинник	ceas de buzunar
чєснок	часник	usturoi
чєсовиця	менструація	menstruaţie
чєсть	честь	onoare
чєсувати	передсмертний стан людини	starea dinainte de moartea cuiva
чєтувати	чатувати	a se pune de pază; a pândi
чєчів	місцина, якої нема; згадується тоді, коли хтось не хоче сумлінно працювати і його посилають до Чєчева метелики ловити	Cieciv - un loc care nu există; este menționat când cineva nu vrea să lucreze cinstit și este trimis la Cieciv să prindă fluturi
чигір	густий ліс	pădure deasă
чигун	стрілець, що полює без дозволу	trăgător care vânează fără permisiune
чиколонки	суглоби пальців руки	articulațiile degetelor
чимері	хребці в хребті	vertebre la nivelul coloanei vertebrale
чин	діло	treabă, lucru, muncă
чинатор	чаклун	vrăjitor
чинаторка	чаклунка	vrăjitoare
чинтура	пояс, ремінь	curea, cingătoare
читаво	дуже, сильно	foarte mult, foarte tare, puternic
чібірскати	цвіріньокати	a ciripi
чівка	верхівка	vârf, culme, creştet
чій	чий	a/al cui?
чільце	обрядовий аксесуар весільної княгині, яким покривають її чоло	accesoriu ceremonial de nuntă al miresei, care îi acoperă fruntea
чімхати	обрубувати гілки з дерева	a tăia ramuri dintr-un copac
чінити	народжувати дитину	a da naştere unui copil
чінити	творити	a crea
чінитиси	зявитися на світ, народжуватися	a se naşte
чінитиси	удавати, робити вигляд	a se preface
чінки	чари	vrăji, farmece
чіношний	модерний	cinaş; modern
чіповзати	сповзати	a aluneca, a se târî

чірвонні	золоті монети	monede de aur
чіріна	каламутна	tulbure
чіріне	грязне	murdar, noroios
чіроліс	соня лісова (Dryomys nitedula)	pârș cu coada stufoasă
чірохлеп	порося що з'їдає тільки густу їжу	porc care mănâncă numai hrană groasă, consistentă
чіряк	нарив	buboi, furuncul
чістий	чистий	curat
чістрити	чесати коноплі	a scărmăna cânepa
чіт!	цить!	sst!, ajunge!, taci!
чітура	поливана або алюмінієва посудина з ручкою	vas smălțuit sau din aluminiu, cu mâner
чіхати	чхати	a strănuta
чічиний	чесний	sincer, cinstit
чічька	квітка	floare
чля	треба	nevoie
човгатисьи	ковзатися	a patina, a luneca
човха	швидкий танець	"ciovha" - dans rapid
човхати	ковзати	a patina, a luneca
чоканка	металевий гак з держаком для переміщення деревини	cârlig metalic cu mâner pentru mutarea lemnului
чоколада	шоколад	ciocolată
чоло	лоб	frunte
чоловіцтво	людяність	omenie
чоловічок	зіниця ока	pupila ochiului
чолофан	целофан	celofan
чолсток	розсувна вимірювальна лінійка	riglă glisantă de măsurare
чорбалювати	шукати щось, перекидаючи речі	a cauta ceva aruncând lucruri
чорна ріка	Чорний Черемош	Ceremoșul Negru (râu din Ucraina)
чорниці	ягоди ожини	mure
чорнокнижник	чорт	drac
чортко	чорт	drac
чофлинок	залізний клин із отвором для кріплення ланцюга	pană de fier cu o deschidere pentru fixarea unui lanț
чтити	шанувати	a onora, a preţui
чубря	старе відро	găleată
чулка	коза	capră
чумови	дерев'яний кінець у люльки	capăt de lemn al pipei
чуні	резинове низьке взуття	pantofi joşi din cauciuc
чупер	волосся на голові	păr pe cap
чуприна	волосся на голові	păr pe cap
чурів	жолобок, по якому тече вода із джерела	jgheab prin care curge apa dintr-o sursă
чуркало	саморобний жолоб, по якому витікає вода із джерела	jgheab făcut manual prin care curge apa dintr-o sursă

чучурина	чорна бузина (Sambucus nigra)	soc negru
чьвалі	успішні в роботі	succes în muncă
чьисницьи	декілька ниток разом	mai multe fire împreună
чьитавий	здоровий	sănătos
чьити	ткати	a ţese
чьитина	хвоя	cetină, ramură de brad
чьля	годиться	cum se cuvine
чьовгатиси	по снігу або льоду їхати санями або йти ногами	a merge cu sania sau a merge pe jos pe zăpadă sau pe gheață
чьовпіти	чекати стоячи	a aşteapta în picioare
чьоловік	мужчина	bărbat
чьоралі	вагони потяга	vagoane de tren
чьораль	літнє сховище від дощів для худоби	adăpost de vară de ploi pentru vite
чьочька	підсвинок	purceluş până la un an
чьтитиси	поважати, рахуватися	a se respecta, a se socoti
чюберка	старе відро	găleată veche
чюберька	дерев'яна посуда, з якої дають їсти свиням	vase de lemn din care mănâncă porcii
чюбук	дерев'яний кінець у люльки	capătul de lemn al pipei
чюга	вишка на горі	turn pe munte, turn de observaţie
чюгайстер	лісовий дух	spirit de pădure
чюлити	загострювати передню частину дерев'яної колоди	a ascuţi partea din faţă a bușteanului de lemn
чюлясом	насильно кудись забрати людину	a duce cu forța o persoană undeva
чюріти	текти	a curge
чюркало	дерев'яний жолоб, по якому стікає джерельна вода	jgheab de lemn prin care curge apa de izvor
чюрса	дівчина	fată
чюти	чути	a auzi
чючело	опудало, зроблене для пташиного пострахy	sperietoare făcută pentru a speria păsările
чючерепіти	не рости	a nu creşte
чябовсати	ходити по глибокому снігу	a merge pe zăpadă adâncă
чявун	великий горщик	ceaun, tuci din fontă
чяґати	сваритися	a se certa
чяка	військова шапка з козирком	pălărie militară cu vizor
чямен	невтомний	harnic, neobosit
чяпнути	не нападаючи, зловити рукою за руку або за плече	a prinde mâna sau brațul cuiva, fără a ataca
чярниця	ожина	mură
чясати	чесати	a pieptăna
чясуник	годинник	ceas, ceasornic

Ш

шайка	тазик	bazin; lighean
шалаш	хата	sălaş, casă
шалка	каструлька без вушок	cratiţă fără urechi
шамкати	говорити беззубим ротом	a vorbi cu gura fără dinți
шандарик	Одуд (Upupa epops)	pupăză
шандармерія	жандармерія	jandarmerie
шандарь	жандарм	jandarm
шарапата	підпанок, селянин, який дружить з панами	"şarapata" - țăran care este prieten cu domnii
шарґа	дощ із вітром	ploaie cu vânt
шарнути	різнути ножем	a înjunghia cu un cuțit
шатра	шатро	şatră
шашель	жуки-точильники (Ptinidae Latreille)	gândaci
шашкірня	циркуль	compas
шваби	німці	germani
шваґро	чоловік сестри	soţul surorii, cumnat
шваля	вишивальниця	brodeză
швари	високі трави	iarbă înaltă
швиркнути	непомітно вибігти	a scăpa neobservat
швінькати	докоряти	a mustra
швіцувати	інтенсивно працювати	a munci din greu
шворкати	блискавично вдаряти	a lovi ca fulgerul
шеверноге	кривоноге	picioare strâmbe
шелегінди	дзвіночки круглої форми на кінській упряжі	clopoţei rotunzi pe un ham de cal
шелести	дзвіночки круглої форми на кінській упряжі	clopoţei rotunzi pe un ham de cal
шеня	щеня	căţel
шептій	знахар	vraci, vrăjitor, descântător
шептуха	жінка, яка лікує людей замовляннями	femeie care tratează oamenii cu descântece, farmece
шептуха	знахарка	femeie vraci
шербий	беззубий	ştirb, fără dinţi
шербити	щербити	a ştirbi, a ciobi
шереґлі	носилки	targă
шеремері	дзвіночки круглої форми на кінській упряжі	clopoţei rotunzi pe un ham de cal
шерепітка	зайшлий міщанин	orăşean străin, venetic
шерешем	щось складене нещільно	ceva făcut necompact
шерпеньи	черпак	căuş, cupă, linguroi
шерстьиник	сукно з козячої вовни	pânză din lână de capră
шєнка	пошана	respect, stimă, consideraţie
шєпка	шапка	şapcă

шєрварок	безплатна праця на дорозі	muncă gratuită pe drum
шєстє	щастя	fericire
шєськє	щастя	fericire
шибак	неврівноважена людина	persoană dezechilibrată
шипіт	поріг на річці	prag pe râu
шиптьинка	дуже прокисле молоко	lapte foarte acru
шира	обшир	întindere
шілєр	залізна вузька лопата, якою робітники здирають луб'я з дерева	lopată îngustă de fier cu care muncitorii smulg scoarța din copac
шінка	шнурок у сорочці	şnur într-o cămaşă
шінки	шнурочки у сорочці	şnururi într-o cămaşă
шінтафля	частина водоакумулюючої гідротехнічної споруди – кляузи	parte a structurii hidraulice acumulatoare de apă
шінтер	забіяка	bătăuş
шінувати	шанувати	a onora, a respecta
шіргак	коцюба	cociorvă, vătrai
шітемені	тістечка	prăjituri
шіфонер	шафа	şifonier
шішкнути	шепнути	a şopti
шкабря	тріска	aşchie, ţandără, surcea
шкалиточка	сумочка	gentuţă, săculeţ, punguliţă
шкалубина	шпарка	scânteie
шкап'єта	коні	cai
шкапє	кінь	cal
шкарпа	залізничний укіс	pantă feroviară
шкверенчьити	шкварчати	a sfârâi
шкерідь	біда, щось погане	necaz, ghinion, ceva rău
шкібля	інструмент для виготовлення дерев'яної посуди	unealtă pentru fabricarea ustensilelor din lemn
шкорла	вивернене дерево з корінням	arbore răsucit cu rădăcini
шкорух	горобина звичайна (Sorbus aucuparia)	scoruş de munte
шкоруховий	горобиновий	din scoruş de munte
шкребтати	шкребти	a răzui, a rade, a zgâria
шкремітки	металічні частинки, непотріб	resturi de particule de metal, nefolositoare
шкрепітє	кам'янисте урвище	prăpastie stâncoasă
шкрум	чад	fum înecăcios, sfară
шкруми	жителі сіл над Білим Черемошем	"şkrumi" - locuitori ai satelor de lângă Ceremoşul Alb
шкряби	старі черевики	pantofi vechi
шкульгати	налягати на ногу	a şchiopăta
шлик	шапка	şapcă, pălărie

шліґура	дерев'яна жердина, яку використовують робітники в колибі для піднімання казанів з вогнища	joardă de lemn folosită de muncitori în colibă pentru a ridica cazane din vatră
шлякувати	загороджувати шлях	a bloca drumul
шляпак	чоловік не в гуцульському одязі	bărbat care nu este îmbrăcat în port huţul
шляпатура	зайшла людина	a intrat un bărbat
шлях би тебе трафив	лайка, побажання наглої смерті	înjurătură, dorință de moarte subită (să mori tu!)
шмалай!	біжи!	aleargă!
шмалити	курити	a fuma
шмаляти	стріляти	a trage, a împuşca
шматі	одяг	haine, îmbrăcăminte
шмепність	акуратність	precizie
шмигнути	побігти	a alerga
шмильц	непотрібні речі	lucruri inutile
шмирдавка	нежить	guturai
шмірґіль	камінне точило	şmirghel
шморгавака	терлиця	meliţă
шморгати	розм'якшувати волокна коноплі	a înmuia fibrele de cânepă
шнайдер	кравець	croitor
шниряти	обшукувати	a căuta
шнюберити	пасти серед маленької трави	a paşte prin iarbă mică
шняпак	вайлувата людина	greoi, neîndemânatic, stângaci
шняпати	помаленьку йти	a merge încetul cu încetul, a se târî
шо?	що?	poftim?, ce anume?
шоломотит	шелестить	foşneşte
шомер	безробітний	şomer
шопа	господарська будівля	construcţie în gospodărie, dependinţă
шор	ряд	strat, rând
шори	дерев'яні конструкції для сушіння сіна	construcţii din lemn pentru uscarea fânului
шпанеґля	тумблер	comutator
шпара	щілина	despicătură
шпарґа	шпагат	frânghie, sfoară
шпаргат	чавунна кухонна плита	plită din fontă
шпаристий	запасливий	prevăzător, chibzuit
шпарівливий	економний	econom
шпарінґ	кусок залізного прута	bucată de tijă de fier
шпарко	скоро	în curând, repede
шпарувати	заощаджувати	a salva
шпацирувати	прогулюватися	a se plimba
шперля	вогнище та дрова для нього, яке розраховане на цілий весняно-осінній сезон	vatră şi lemne de foc aferente, pentru întreg sezonul primăvară-toamnă

шпилєти	шпигати	a împunge, a înţepa
шпильити	колоти	a despica, a sparge, a face bucăţi
шпирла	недоступна для використання земля	teren inaccesibil pentru utilizare
шпитаки	хитрощі	şireţi, vicleni
шпиталь	лікарня	spital
шпихлір	комора	cămară
шпіґ	кісткова рідина	lichid osos
шпіґувати	випробовувати когось	a testa pe cineva
шпілка	шпилька	ac de siguranţă
шпінґалє	підліток	copil
шпінь	вершина гори	vârful muntelui
шпінькати	дрібна хода	mers mărunt
шпір	спирт	alcool, spirt
шпірітус	спирт	alcool, spirt
шпіхнути	штовхнути ногою	a lovi cu piciorul
шпіцак	молодий олень	cerb tânăr
шпіцнамено	місцеве прізвисько	poreclă locală
шпор	плита, шпаргат	sobă cu plite
шпотатися	спотикатися	a se poticni
шпрехати	говорити німецькою	a vorbi germana
шпунт	паз	falţ, canelură, locaş
шпурєти	кидати	a arunca
шрайбати	писати	a scrie
шроти	олов'яні кульки для рушниці	gloanţe de puşcă de cositor, de staniu
шротниця	шкіряна сумочка для куль	gentuţă de mână din piele, pentru gloanţe
шруба	гайка	piuliţă
штайра	гра	joc
шталиба	відрізок заліза	bucată de fier
шталів	хлів	grajd, staul
штальгельма	військова залізна каска	cască militară de fier
штальований	купований	cumpărat
шталювати	купувати	a cumpăra
штанґля	ломик	rangă
штація	станція	staţie
штеліпає	дуже біжить	fuge foarte repede
штибель	купол церкви	cupola bisericii
штиболец	дерев'яна шпиця	şpiţă de lemn
штивний	стрункий	zvelt, chipeş
штик	багнет	baionetă
штим	другосортна вовна	lână de clasa a doua
штимпіль	поштова марка	timbru poştal
штимувати	пасувати	a se potrivi, a-i veni bine
штимує	пасує	se potriveşte
штинджерь	відломок дерев'яний	fragment de lemn

штипак	дерев'яний відломок	fragment de lemn
штити	шанувати	a onora, a respecta
штіль	довгий держак в сапіні, який служить для транспортування дерева з гори на долину	mâner lung în ţapină, care se foloseşte la transportul lemnului de la munte la vale
штічьне	акуратне	migălos, metodic; punctual, precis
штоґрин	тварина на високих ногах	animal cu picioare înalte
шток	поверх	etaj
штола	великий камінь, скеля	piatră mare, stâncă
штолі	квадратні гайки, які закручуються в підкови	piulițe pătrate care se înșurubează în potcoave
штонд	стенд	stand
штрамак	акуратний охайний хлопець	băiat îngrijit
штранєник	шибеник	ştrengar
штрика	залізна дорога	cale ferată
штрикати	стрибати	a sari, a sălta, a ţopăi
штрикнути	стрибнути	a sari, a sălta, a ţopăi
штрімфлі	панчохи	ciorapi
штуб	обгорілий стовбур дерева	trunchi carbonizat
штубак	дурень	prost, nătărău
штудерний	хитрий, кмітливий	viclean, isteț
штудерувати	проявляти майстерність в роботі	a arăta pricepere în muncă
штудіювати	вчитися	a studia, a învăţa
штука	мистецтво	artă, meşteşug; pricepere, măiestrie
штурба	надокучлива вівця	oaie enervantă, plictisită
штуркати	штовхати	a apăsa
штурма	штурм на війні	asalt în război
штуцер	комбінована зброя	arme combinate
штучька	м'ясо	carne
шубер	пічний засув	şuberul, zăvorul cuptorului
шубовснути	скочити в воду	a sări în apă
шудра	дівчина	fată
шульок	кукурудзяний качан	ştiulete
шумелині	кукурудзиння	porumb
шумієра	горілка	ţuică
шундак	підсвинок	purcel de până la un an
шура	сховище для худоби від дощу	şură
шустер	швець	cizmar
шутер	гравій	pietriş, prund
шутий	безрогий	ciut
шутка	верба	salcie
шухи	дзвіночки продовгуватої форми на кінській упряжі	clopoţei rotunzi pe un ham de cal
шушарня	сушка	uscător
шушениця	сушений фрукт	fruct uscat

шушеребок	Зморшок їстівний (Morchella esculenta)	zbârciog, burete galben (ciupercă comestibilă)
шушити	сушити	a usca
шушиця	сухе дерево	lemn uscat
шушнівий	худощавий	uscăţiv
шшінкє	мотузки на гуцульській сорочці	şnururi într-o cămaşă huţulă
шшірам	знак після загоєної рани	semn după ce rana s-a vindecat
шшіре	щиро	cu sinceritate
шшірий	щирий	sincer
шьвикати	текти під напором	a curge sub presiune
шюпний	тендітний	delicat, gingaş, plăpând, fragil

Щ

щезник	чорт	drac
щезун	чорт	drac
щєва	щавель кінський (Rumex confertus)	ştevie, măcrişul calului (plantă)
щєпний	тонкогубий	cu buze subţiri
щєстє	щастя	fericire
щикати	гикати	a sughiţa
щіпар	лікар, що лікує віспу	medic care tratează variola
щубирати	збирати траву	a aduna iarba
щуравий	вузьколиций	cu faţa îngustă
щюритиси	прижмурюватися	a se încrunta, strabism

Ю

югати	хитати	a clătina, a legăna
юда	зрадлива людина	om perfid
юдити	підмовляти	a instiga
юдоця	жінка-зрадниця	femeie trădătoare
юнак	міцний молодий хлопець	tânăr puternic
юнка	молода дівчина	fată tânără
юпетник	людина, що завжди настоює на своєму	persoană care o ţine mereu pe a ei/a lui
юрґати	сильно хитати	a legăna puternic
юрдижіти	розхитувати	a face să se clatine
юрики	Петрів хрест лускатий (Lathraea squamaria)	sunătoarea comună, mama-pădurii (plantă)
юріїнки	Калюжниця болотяна (Caltha palustris)	bulbuc de baltă (plantă)
ютешити	переконувати когось на свою користь	a convinge pe cineva în favoarea ta
юхварка	страва з картоплі, сиру і тіста	"iuhvarka" - mâncare din cartofi, brânză şi aluat
юшитиси	злитися	a se enerva

юшка	рідкий, але наваристий суп із м'ясом	supa lichidă, grasă, bogată în carne
ю-юй	вигук небезпеки, здивування	ioi! - exclamație de pericol, surpriză

Я

ябіда	людина, яка доносить на іншу людину	persoană care denunţă altă persoană
ябідати	доносити	a raporta, a informa, a denunţa
яблико	яблуко	măr
ябличанка	страва з яблук, зварених на воді з додаванням муки	fel de mâncare din mere fierte în apă şi cu făină adăugată
яблінка	яблуня	măr (copac)
явида	чорт	drac
явірниці	Порічки червоні (Ribes rubrum)	coacăz roșu
явор	явір	paltin
яґор	єгер	vânător
ядеркий	жвавий	vioi, ager, zburdalnic
яєшниця	яєчня	omletă
язинний	зміїний	veninos, răutăcios
язя	міфічна змія з декількома головами	șarpe mitic cu mai multe capete
яла	молода сексуальна жінка	tânără femeie sexy
яливка	молода, нетільна корова	vacă tânără, negestantă
яловега	ялова	stearpă
яловец	ялівець звичайний (Juniperus communis)	ienupăr
янькирь	відгороджена частина кімнати	parte separată a încăperii
ярем	ярмо	jug
ярка	молода вівця	oaie tânără
ярок	канава	şanţ
ясінь	ясень	frasin
яслі	ясла	iesle
ясно	ясна	gingie
ятір	риболовний сак з довгою горловиною	plasă de pescuit cu gât lung
яфини	чорниця звичайна (Vaccinium myrtillus)	afine
яфинник	кущі чорниці звичайної (Vaccinium myrtillus)	afiniş

Ilustrații - Ілюстрації

01 арендарі – євреї – evreu

08 бідичій – хилий, замучений – istovit, extenuat, sleit de puteri

02 бай – забава, набуток, гуляння – distracție, amuzament, petrecere

03 баршівка – вишитий чоловічий фетровий капелюх – pălărie bărbătească brodată, din pâslă

04 бербениця – деревяна діжка місткістю 32 л для зберігання гуслінки і бринзи – bărbânţă; butoi din lemn cu o capacitate de 32 litri pentru depozitarea laptelui acru și a brânzei

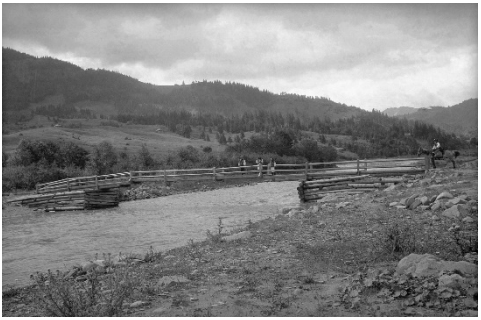

05 берь – кладка через річку або потік – punte peste un râu sau pârâu

07 бичук – жіноча палиця, тростина – băț de femei; trestie, stuf

09 біциклі – велосипед – bicicletă

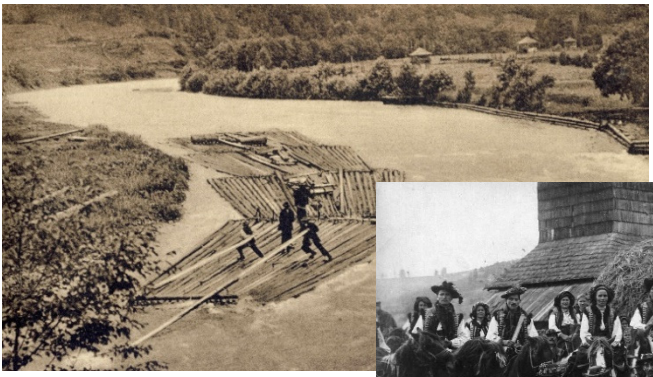

11 бокори – плоти які сплавляли річкою – plute care plutesc pe râu

10 боєри – весільні гості нареченого, які разом із ним ідуть по наречену – invitații de nuntă ai mirelui, care merg cu el la mireasă

06 бирня – грубий відрізок дерева – bucată aspră de lemn

12 ботей – отара овець – turmă de oi

14 бухя – стара, занедбана хата – o casă veche, în paragină

13 бутин – робота на лісозаготівлі – butin, exploatare forestieră

16 вивчур – пастуший собака – câine ciobănesc

15 весновані – господарські роботи навесні – semănatul de primăvară

17 воринння — дерев'яна огорожа – gard de lemn

18 вугли – технологія будівництва дерев'яного будинку – îmbinare coadă de rândunică, tehnologia construcției casei din lemn

19 вуйко (тот старий, той великий) – ведмідь – unchiul (cel bătrân, cel mare), ursul

20 вуставки – вишивка на рукаві жіночої сорочки – broderie pe mâneca cămășii unei femei

21 гадєрька – жінка, яка заклинає змій – femeie care face farmece

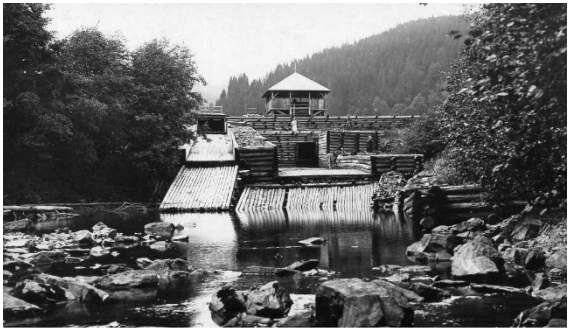

22 гать – гідротехнічна споруда, що акумулювала воду для потреб лісосплаву – structură hidraulică, care acumula apă pentru nevoile de plutărit

24 головництво – вбивство – omor, ucidere

25 грунь – хребет, верх гори – creastă, vârf de munte

26 гуждтруд – безплатна робота на будівництві і ремонті дорiг – lucrări gratuite la construcția și repararea drumurilor

23 головатиця – лосось дунайський (Hucho hucho) – lostrița, somonul de Dunăre

28 ґонта – покрівельний матеріал, колені дерев'яні дощечки – șindrilă, draniță, șiță

27 ґазда – добрий господар – găzdoi

29 ґражда – архаїчна висока суцільна дерев'яна огорожа, споруджена навколо житлового будинку – „grajda", o împrejmuire arhaică, înaltă, din lemn solid, construită în jurul unei gospodării

30 ґраничерь – пограничник – grănicer

33 дзвинниця – дзвіниця – clopotniță

32 деревишшє – труна – sicriu

31 дараба – пліт з дерев'яних колод, яких транспортували річкою – plute de bușteni de lemn care erau transportate pe râu

36 драниці – колоті смерекові дошки для покрівлі даху – plăci de molid tăiate pentru acoperiș

34 дикунок – бліндаж – adăpost întărit, fortificație

35 дора – великодня паска, яку печуть першою, прикрашені тільки кучерявим хрестом – pască de Paște, care se coace prima și care se decorează doar cu o cruce ondulată

37 дранка – проношена, дирява, полатана сорочка – cămașă uzată, ruptă, peticită

39 єрмо – ярмо – jug

41 єрчі – ягня – miel

38 дудка – народний духовий музичний інструмент, виготовлений із суцільної козячої шкіри – cimpoi, instrument muzical popular de suflat, din piele solidă de capră

40 єрований – переплетений вузькими сафіяновими пасками – pieptar decorat cu împletituri

42 жмакати – прати – a spăla

43 жовнір – солдат – soldat

48 капличка – придорожня християнська культова споруда – capelă, mică construcție creștină la marginea drumului

45 зґарда – жіноча прикраса з металевих хрестиків, монет і намистин, які носять жінки на шиї – zgardă, bijuterie din cruci metalice, monede și mărgele purtată de femei la gât

44 залубиця – дерев'яні сани – sanie din lemn

46 знахар – людина, що лікує не традиційними методами: травами, корінням, листя – vraci, o persoană care tratează cu metode netradiționale: ierburi, rădăcini, frunze

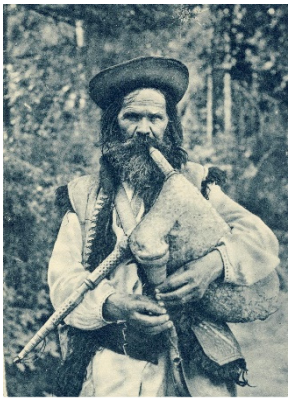

49 карабки – частина дудки (музичного інструмента) – parte dintr-un cimpoi (instrument muzical)

47 кайман – людина, що відповідає за підтримання вогню на полонинській стаї чи у колибі лісорубів – vătaf, persoana responsabilă cu întreținerea focului la stână sau în coliba tăietorilor de lemne

51 кирма – довге весло, встановлене на передній частині дерев'яного плота – vâslă lungă, montată pe fața unei plute

50 кашиці – дерев'яне берегоукріплення – lemn pentru consolidarea malului

52 кіпня – земля на якій стопився сніг – pământ pe care s-a topit zăpada

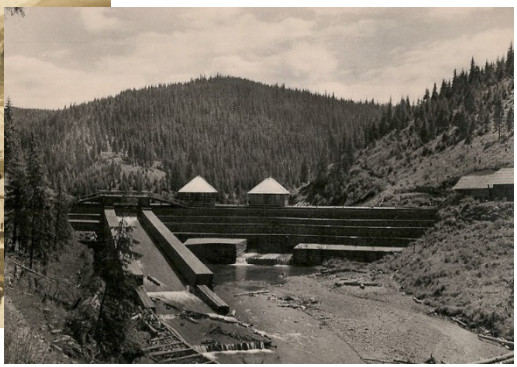

53 кляуза – гідротехнічна споруда, що акумулювала воду для потреб лісосплаву – baraj pentru plutărit

54 ковбок – відпилений кусок дерева – buștean

55 коромисло – дерев'яна жердина, на які носять воду – joardă de lemn pe care se poartă apa

56 корчуга – сани для коня – sanie pentru cal

57 кужіль – звиток із лляних чи конопляних волокон, з якого прядуть нитки – fuior de cânepă, caier

58 кутатиси – займатися домашнім господарством – a găti

61 льорнетко – бінокль – binoclu

59 леґінь – міцний молодий хлопець – nealcoș, flăcău vajnic

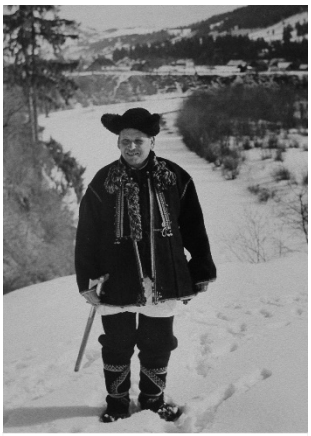

60 лудинє – одяг, одежа – port, haine, îmbrăcăminte

62 люди – чоловіки – bărbați

63 люфтивники – туристи, відпочиваючі – turiști

64 мазанка – пастуша сорочка, виварена в овечому маслі і жирі – cămașă de cioban, fiartă în ulei și grăsime de oaie

67 молодєта – молоде подружжя – cuplu de tineri căsătoriți

65 миґли – купи спиляних дерев'яних колод – grămezi de bușteni tăiați

66 мішіні – отара овець, зібрана від різних господарів – ciurdă, turmă de oi adunate de la diferiți gospodari

68 мосежник – майстер, що виготовляє предмети з м'якого металу – căldărar, meșter, care face obiecte din metal moale

69 мрец – покійник – răposat, mort

70 ости – острога – ostie

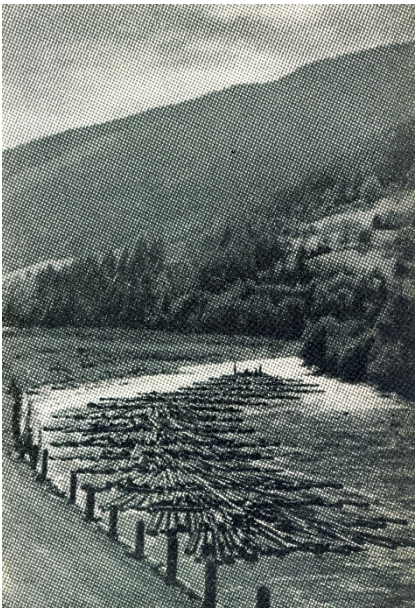

72 пахолки – придорожні стовпці – stâlpi de pe marginea drumului

71 обуруг – споруда на чотирьох стовпах для зберігання сіна – "oborug", construcție pe patru stâlpi, pentru depozitarea fânului

73 перемітка – пов'язка на голову в подібності до великого рушника, в давні часи всі жінки зав'язували ідучи до церкви – "peremitka" - broboadă, eșarfă asemănătoare unui prosop mare, cu care se legau la cap în vremurile străvechi toate femeile când mergeau la biserică

74 пєц – піч – cuptor

78 плєс – стародавня коляда з танцем – colind străvechi cu dans

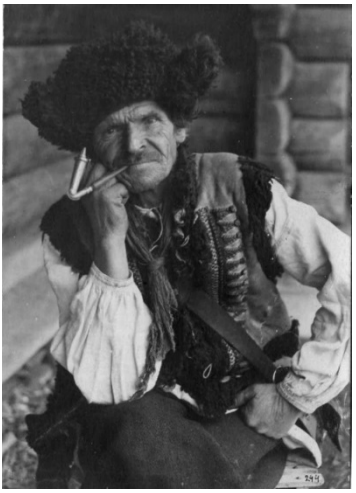

77 піпа – люлька – pipă

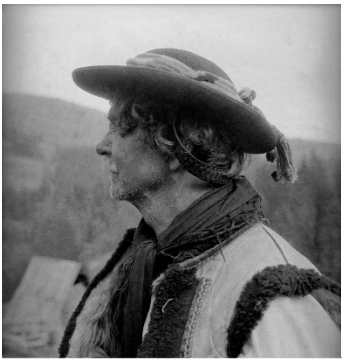

76 підборідь – шкіряний ремінець, який утримує кресаню на голові – curea de piele, care ține pălăria pe cap

75 писанкарь – чоловік, що пише писанки – bărbat care încondeiază ouă

79 полонинник – людина, що випасає худобу високо в горах – păstor

80 порошниця – порохівниця з оленячого рогу на довгому паску – corn pentru praf de pușcă, din coarne de cerb, ataşat de o centură lungă

83 рогачка – шапка з шкіри ягняти у формі двох відрогів – cuşmă, căciulă din piele de miel, cu coarne

82 ризи – верхній одяг священика – sutană preoțească

81 путина – дерев'яна посудина для виготовлення сиру – putină

84 рукавник – шкіряний кожух з рукавами – cojoc cu mâneci

85 рьєдаші – люди що прийшли на полонину за сиром – oameni care veneau la stână după brânză

87 світован – мандрівник – călător

88 сеймувати – обговорювати – a discuta

86 самотока – пристрій для змотування ниток у клубки – vârtelniță, dispozitiv pentru înfășurarea firelor de ață în ghemuri

89 силінка – жіноча нашийна прикраса з бісеру у вигляді стрічки – zgardă

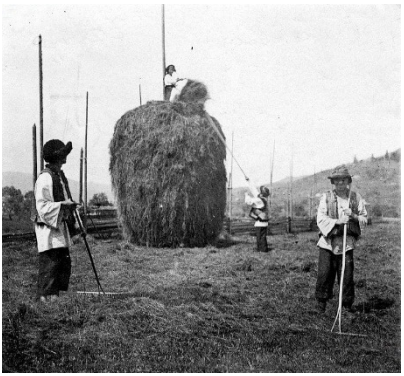

90 сіно – стіг сіна – claie de fân

91 скочня – трамплін – trambulină

92 совгатиси – їхати лижами – a schia

93 сопівкарь – сопілкар – fluierar

94 стая – полонинська будівля для тимчасового перебування там вівчарів та виготовлення сиру і бриндзи – locație temporară pentru adăpostul oilor, al ciobanilor și pentru prepararea branzei

95 стрижка – вівця – oaie

96 струнка — місце в кошарі, де доять овець – strungă

97 стрюба – рушниця – pușcă

98 сутки – вузька дорога, загороджена із двох боків – ulicioară, drum îngust

99 схороніско – високогірний туристичний притулок – refugiu

101 талба – складова частина дараби – parte din plută

100 табора – колядницька партія, група мужчин що колядують – grup de colindători

102 тарадайка – пліт, кілька скріплених докупи дерев'яних колод, які служать для переправи через річку – bac

105 терх – вантаж, який переносять верхи на коні – povară

103 теркіла – бисаги з речами – desagi

104 терлиця – дерев'яний пристрій для тертя льону і коноплі – meliță

106 толока – безплатна допомога громади своїм односельчанам, при виконанні важких фізичних робіт – clacă

109 файка – люлька – ріpă

107 трачка – конструкція, на якій ріжуть вручну дерево – trașcă, fierăstrău pentru cherestea

111 хлопчіші – хлопець, підліток – băiețandru

108 трембітар – людина, що грає на трембіті – trâmbițaș

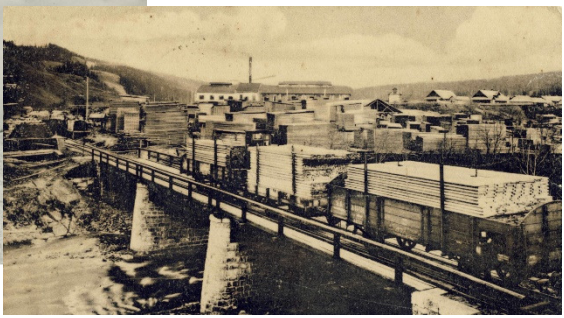

110 Фірас – тартак, пилорама – gater

112 хрестар – чоловік, що несе під час похорону хрест – purtătorul crucii

113 циби – видимі після зав'язування вишиті краї перемітки – margini brodate, care sunt vizibile după legarea broboadei ("peremitka")

114 цуґар – візник для вивозу дерева – butinar

115 черес – пояс, ремінь – șerpar, chimir

116 чєлідина – молода жінка – femeie tânără

117 Чорна Ріка – Чорний Черемош – Ceremoşul Negru

118 чюга – вишка на горі – turn de observație

119 шваля – вишивальниця – brodeză

121 штрамак – акуратний охайний хлопець – băiat frumos, îngrijit

120 шпінґалєта – підлітки – copii

Exponate - Експонати

01 багнет – штик-ніж – cuțit-baionetă

02 бакунтовий – виготовлений зі сплаву латуні і срібла – aliaj de alamă și argint

03 банєк – горщик великих розмірів – oală droduită

04 барильце – невелика дерев'яна бочечка для транспортування рідини – balercă

06 боклаг – дерев'яна посудина для транспортування рідини – ploscă

05 бартка – металевий топірець з довгою ручкою – baltag

08 брай – дерев'яний інстумент в подібності макогона, яким набивають бриндзу в бербениці – brighideu, jintălău, caser (pentru frământat brânza în bărbânță)

07 боклажок - невеличка дерев'яна посудина для транспортування рідини – ploscă mică

09 букурія – вибиваний ремінь – centură

10 веретено – дерев'яний інструмент, що служить для прядіння – fus

11 глек - глиняна посудина для рідини з однією ручкою – ulcior

12 горшьок – горщик – oală smălțuită

13 дзбанок – посудина для рідини з однією ручкою – canceu

14 дзиґарок – годинник – ceas cu cuc

16 дуршляк – посудина, що слугує для проціжування – strecurătoare

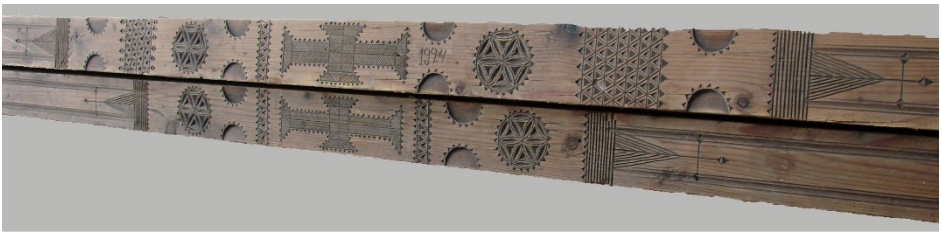

15 драґарь – різблений поперечний сволок, дерев'яна балка на якій тримаються інші сволоки – meșter-grindă

17 зґарди – жіночі прикраса з металевих хрестиків, монет і шелестів, які носять жінки на шиї – zgardă cu bani de argint

18 келеф – дерев'яна палиця з мосяжним навершям у формі загнутого молоточка – ciocan ceremonial

21 коновка – дерев'яна посудина з одним вушком – cofă

19 кожівка – деревя'на, часто орнаментована палиця, на яку намотують прядиво – furcă de tors

20 конєк – дульнозарядний пістолет – pistol cu cremene

22 копість – деревяна лопатка, якою ділять кулешу – lopeța (pentru mămăligă)

23 кресало – стальний інструмент для отримання вогню ударним способом – amnar

25 лускоріх – інструмент для лускання горіхів – clește pentru spart nuci

27 мосєжні – латунні – scări pentru șa

30 побигач – складний ніж – briceag

24 кулешник – глиняна посудина для кулеші з однією ручкою – oală pentru mămăligă

26 макітря – глиняна мистка, в якій труть мак на святвечір – castron pentru frecat macul în Ajunul Crăciunului

29 пасківник – дерев'яний предмет, в якому носять святити паску – coş pascal, obiect de lemn în care se duce pasca la sfințit

28 мошенка – шкіряний гаманець – portofel din piele pentru bani

31 полонник – великий дерев'яний черпак – polonic, căuș mare de lemn

32 попруга – металічна пряжка для прикріплювання сідла на коні – chingă pentru șa

33 порохівниця – виріб з коров_ячого рогу для транспортування пороху – corn pentru praf de pușcă

34 постоли – взуття з цілого шматка шкіри – opinci

35 прішки – пряжки – catarame

36 раква – дерев'яна кругла посудина з кришкою для масла чи бринзи – untieră

37 ринка - низка посудина на трьох ніжках – laboș

38 стремена – частина кінського спорядження, дерев'яні вироби, в яких утримують ноги під час верхової їзди – scărițe pentru șa

40 ташка – шкіряна чоловіча сумка квадратної форми на довгому паску, щедро інкрустована металом – geantă pătrată bărbătească din piele, prinsă de o curea lungă, bogat încrustată cu metal

39 тарниця – дерев'яне сідло на коня – șa

41 тобівка – шкіряна чоловіча сумка, овальної форми на довгому паску щедро оздоблена металом – geantă ovală bărbătească, din piele, prinsă de o curea lungă, bogat decorată cu metal

42 трійця – підсвічник з трьома свічками – sfeșnic cu trei lumânări

43 флоєра – довга сопілка на шість отворів, без денця – fluier

44 ціньівка – металічна кружка – cană de metal

45 черес – пояс, ремінь – chimir, șerpar

46 чєпрага – застібка, прикраса на одязі – cataramă, decor pe haine

48 шкібля – інструмент для виготовлення дерев'яної посуди – unealtă pentru confecţionarea ustensilelor din lemn

49 шротниця – шкіряна сумочка для куль – gentuță de mână, din piele, pentru gloanțe

47 шелегінди – дзвіночки круглої форми на кінській упряжі – clopoţei rotunzi pe un ham de cal

POSTFAŢĂ

Începând cu anii cincizeci ai secolului trecut în localităţile cu populaţie de etnie ucraineană din Nordul Maramureşului fenomenele care au marcat profund (şi ireversibil, trebuie să adăugăm) cultura tradiţională au fost colectivizarea agriculturii şi/sau (mai ales în ultimele două decenii) contactul extrem de accelerat cu vestul Europei. Este important de remarcat că, în acest interval de aproximativ şase decenii, o serie de cercetători au identificat modificările profunde, esenţiale, în modul în care erau performate diferite obiceiuri şi datini, notându-se mai ales „simplificarea lor" (în special în prima parte a intervalului indicat), respectiv o dureroasă şi nedorită schematizare, ca urmare a unui proces de uniformizare globalizată (în ultima parte a intervalului, mai precis începând cu anul 1989). Însă, cu toată amploarea acestui fenomen, datinile şi obiceiurile comunităţilor ucrainene din Nordul Maramureşului şi-au prezervat filonul ritual, magico-religios, evidenţiat destul de uşor în cadrul cercetării de teren.

În sprijinul afirmaţiei de mai sus vine şi „Dictionarul ilustrat huţul-ucrainean-român", lucrare importantă realizată în cadrul proiectului finantat de Administratia Fondului Cultural Naţional (AFCN). Cercetarea de teren a vizat nu numai zone din stânga Tisei ce aparţin României (Repedea, Ruscova, Poienile de sub Munte, Bistra, Valea Vişeului), ci şi un interesant areal etno-folcloric ce este situat de cealaltă parte a graniţei, aşadar în ţara vecină, Ucraina (regiunea Ivano Frankivsk, regiunea Cernăuţi şi regiunea Zakarpatea - Transcarpatia). Se observă destul de uşor că şi aceste investigaţii de teren confirmă faptul că datinile populare, graiul, obiceiurile şi credinţele s-au perpetuat, evident într-o formă atenuată, dar având încă toate atributele tradiţionale, până în momentul marilor transformări sociale, când s-a produs „fractura" ireparabilă în

ПІСЛЯМОВА

Починаючи з 50-их років минулого століття, в населених пунктах Північного Марамурешу із українським етносом відбулися явища, які глибоко (і, слід додати, безповоротно) вплинули на традиційну культуру – це колективізація сільського господарства та/або (особливо в останні два десятиліття) надзвичайно прискорений контакт із Західною Європою. Важливо відзначити, що за цей відрізок часу в приблизно шість десятиліть ряд дослідників виявили глибокі, істотні зміни в способі виконання різних звичаїв і традицій, відзначаючи, зокрема, їх «спрощення» (особливо в першій частині зазначеного інтервалу), відповідно болюча та небажана схематизація як результат процесу глобалізованої одноманітності (в останній частині інтервалу, точніше, починаючи з 1989 року). Проте, незважаючи на масштаби цього явища, традиції та звичаї українських громад з півночі Марамурешу зберегли свою ритуальну, магічно-релігійну жилку, досить легко висвітлену в польових дослідженнях.

На підтвердження вищезазначеного твердження наводиться «Ілюстрований гуцульсько-українсько-румунський словник» – важлива робота, проведена в рамках проекту, фінансованого Адміністрацією Національного Фонду Культури (AFCN). Польові дослідження охоплювали не лише території на лівому березі Тиси, що належать Румунії (Репедя-Кривий, Рускова, Поляни, Бистрий, Валя Вішеулуй-Вишівська Долина), а й цікаву етно-фольклорну територію, що знаходиться по інший бік кордону, отже, у сусідній державі Україні (Івано-Франківська область, Чернівецька область та Закарпаття). Досить легко помітити, що ці польові дослідження також підтверджують, що народні звичаї, говірка, традиції й вірування зберігалися, хоча й у послабленій формі, але все ще мали всі традиційні ознаки, аж до моменту великих

ordinea simbolică a satului ucrainean. Fără îndoială această afirmaţie nu trebuie generalizată şi absolutizată. În privinţa prezervării tradiţiei, ca şi în cazul folclorului românesc, cel mai conservator în menţinerea folclorului ucrainean este nordul ţării, mai precis Bucovina şi Maramureşul.

Chiar dacă mult reduse ca manifestare, datinile, obiceiurile şi graiurile, prin felul lor de performare actualizată, şi-au conservat latura lor rituală, magico-religioasă, evidentă pentru cercetător şi nu întotdeauna conştientizată de performeri, în interpretarea cărora, după cum bine se ştie, predomină latura spectaculară. Şi prin acest dictionar se dovedeşte că multe dintre informaţiile ce ţin de grai, de cultura tradiţională, se păstrează, într-o formă latentă, în memoria generaţiilor mature şi vârstnice, acestea putând fi scoase oricând la lumină de ocaziile apărute în viaţa colectivităţilor ori de cercetătorul abil care, în acest fel, realizează o investigaţie „arheologică", în universul culturii populare.

Se cuvine, în încheiere, să aducem un cuvânt de apreciere tuturor celor care au contribuit la realizarea acestui dicţionar şi, nu în ultimul rând, prietenului meu prof. dr. Ionică Pîrvu, care, desi nu provine din această zonă etnografica a huţulilor, s-a aplecat, cu multă atenţie şi pasiune, asupra tradiţiilor satului ucrainean, a sprijinit şi sprijină realizarea unor proiecte care pun la dispoziţia cercetătorilor şi vizitatorilor materiale interesante şi utile ce pot deschide calea unor analize şi interpretări deosebit de fecunde în ceea ce priveşte intercorelările folclorice şi dialectologice româno-ucrainene.

Vasile Popovici
manager proiect,
director Căminul Cultural Repedea,
fondator şi preşedinte al Fundaţiei Ucrainenilor
Huţuli din România

суспільних перетворень, коли відбувся непоправний «перелом» у символічному порядку українського села. Безперечно, це твердження не слід узагальнювати і абсолютизувати. Щодо збереження традиції, то як і у випадку з румунським фольклором, найбільш консервативним у збереженні українського фольклору є північ країни, точніше Буковина та Марамуреш.

Навіть якщо у значно зменшених проявах, звичаї, традиції та говірки, через їх своєрідне оновлення, зберегли свій ритуальний, магічно-релігійний характер, очевидний досліднику і не завжди усвідомлений виконавцями, в інтерпретації яких, як відомо, переважає видовищна сторона. І цей словник доводить, що багато інформації, пов'язаної з говірками й традиційною культурою, зберігається в латентній формі в пам'яті зрілих і літніх поколінь, яку в будь-який момент можна виявити з нагод, що з'являються в житті громад, або завдяки вмілому досліднику, який таким чином проводить «археологічне» дослідження у світі народної культури.

На завершення слід висловити вдячність усім, хто долучився до створення цього словника, і, не в останню чергу, моєму другові професору, доктору Йоніці Пирву, який, хоча й не походить із цієї етнографічної гуцульської території, схилився з великою увагою та пристрастю над традиціями українського села, підтримував і підтримує реалізацію проектів, які дають дослідникам та відвідувачам цікаві та корисні матеріали, які можуть відкрити шлях для дуже плідних аналізів та інтерпретацій у тому, що стосується румунсько-українську фольклорну та діалектологічну взаємозалежність.

Василь Попович
менеджер проєкту,
директор Будинку культури с. Репедя,
засновник і голова Фундації гуцульських
українців Румунії

Cuprins/Зміст

Prefață/Передмова ... 3
Introducere/Вступ ... 13
Litera/Буква А ... 15
Litera/Буква Б ... 17
Litera/Буква В ... 26
Litera/Буква Г ... 34
Litera/Буква Ґ ... 41
Litera/Буква Д ... 44
Litera/Буква Е ... 51
Litera/Буква Є ... 52
Litera/Буква Ж ... 53
Litera/Буква З ... 55
Litera/Буква И ... 62
Litera/Буква І ... 64
Literele/Букви Ї, Й, К ... 65
Litera/ Буква Л ... 81
Litera/ Буква М ... 86
Litera/Буква Н ... 93
Litera/Буква О ... 98
Litera/Буква П ... 104
Litera/Буква Р ... 121
Litera/Буква С ... 126
Litera/Буква Т ... 135
Litera/Буква У ... 142
Litera/Буква Ф ... 145
Litera/Буква Х ... 149
Litera/Буква Ц ... 151
Litera/Буква Ч ... 153
Litera/Буква Ш ... 158
Literele Щ, Ю ... 163
Litera/Буква Я ... 164
Ilustrații/Ілюстрації ... 165
Exponate/Експонати ... 187
Postfață/Післямова ... 194

Sinaptica Maramureș

UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA 1961